

Proiect

Consolidarea capacității instituționale pentru îmbunătățirea politicilor din domeniul schimbărilor climatice și adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Sprijin pentru acțiuni de consolidare a capacității autorităților și instituțiilor publice centrale.

Raport privind activitatea A.1.

”Analiza cadrului legislativ, a mecanismelor de coordonare și monitorizare referitoare la schimbările climatice și adaptarea la efectele riscurilor climatice”

Subactivitatea A.1.1.

”Realizarea analizei cadrului legislativ național și European actual, precum și a mecanismelor de coordonare și monitorizare în domeniul schimbărilor climatice pe direcția de acțiune adaptarea la schimbările climatice, inclusiv evidențierea stadiului actual al măsurilor de adaptare propuse și aplicate”

Iunie 2020

Cuprins

Partea I. Analiza legislației și a politicilor naționale și europene cu privire la biodiversitate și calitatea apei. Analiza unui cadru general de integrare sistemică	5
Introducere	5
I. Analiza legislației și politicilor europene.....	6
A. Politici directe	7
<i>Strategia UE privind biodiversitatea până în 2020</i>	<i>7</i>
<i>Directiva Habitate & Directiva Păsări.....</i>	<i>11</i>
<i>Directiva-cadru privind Apa.....</i>	<i>11</i>
<i>Directiva privind Apele Subterane</i>	<i>14</i>
<i>Directiva privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații</i>	<i>15</i>
<i>Directiva cadru pentru mediul marin</i>	<i>16</i>
B. Inițiative și politici complementare.....	17
<i>Strategia UE de adaptare la schimbările climatice</i>	<i>17</i>
<i>Politica Agricolă Comună</i>	<i>18</i>
<i>Strategia Forestieră Europeană</i>	<i>18</i>
<i>Strategia privind infrastructura verde</i>	<i>20</i>
<i>Strategia urbană</i>	<i>21</i>
II. Analiza legislației și politicilor naționale	21
<i>Strategia națională și planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2010-2020.....</i>	<i>21</i>
<i>Directiva cadru Apă în România</i>	<i>22</i>
<i>Implementarea Directivei inundații în România.....</i>	<i>23</i>
<i>Implementarea Directivei cadru pentru mediul marin în România</i>	<i>25</i>
<i>Strategia forestieră a României 2018 – 2027</i>	<i>25</i>
III. Perspective de dezvoltare ale cadrului de reglementare.....	26
<i>Analiza unui cadru general de integrare sistemică (holist).....</i>	<i>27</i>
<i>Direcții de integrare la nivel european.....</i>	<i>28</i>
<i>Sistemele ecologice - sisteme suport pentru sistemul socio-economic</i>	<i>29</i>
<i>Implicarea utilizatorilor și părților interesate</i>	<i>31</i>
Bibliografie	33
Partea II. Analiza cadrului legislativ actual privind măsurile de reducere a gazelor cu efect de sera/a emisiilor poluantilor atmosferici	36
1. Raportarea legislației interne și internaționale la Protocolul de la Kyoto (1997) și la Acordul de la Paris (2015).....	36
2. Contextul european actual și estimările viitoare privind emisiile de gaze cu efect de seră și calitatea aerului.	38

3. Contextul național și legislația actuală, națională, privind emisiile de gaze cu efect de seră și calitatea aerului	43
4. Comparație între legislația națională și cea europeană	46
5. Analizarea Strategiei Naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon.....	47
Partea III. Propuneri legislative provenite din necesitatea de a modifica/ actualiza și completa legislația existentă	56
A. Calitatea aerului. Metodologia de realizare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului. Propuneri pentru modificări.....	56
Introducere	56
1. Analiza concordanței dintre Legea nr. 104/2011 și prevederile metodologiei actuale de elaborare a planurilor aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 257/2015 propuneri privind modificarea/completarea unor articole ale Legii nr. 104/2011	59
2. Propuneri pentru completarea metodologiei actuale de elaborare a Planurilor de calitate a aerului/planuri integrate de calitate a aerului/planuri comune de calitate a aerului, aprobată prin HG nr. 257/2015	63
3. Propuneri pentru elaborarea unor planuri de calitate a aerului și adaptarea la schimbările climatice.....	65
4. Propuneri referitoare la măsurile de îmbunătățire a calității aerului.....	66
5. Propuneri pentru elaborarea Planurilor de menținere a calității aerului.....	66
Completarea metodologiei cu anexe	66
Anexa nr. 1. Tabel cu propuneri pentru modificarea metodologiei de elaborare a Planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului	68
Anexa nr. 2. Tabel cu propuneri pentru completări/actualizări ale Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător	107
B. Domeniul emisiilor de gaze cu efect de seră. Propuneri de îmbunătățire a Planului de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice	110
Anexa nr. 3. Tabel cu propuneri de modificare a Hotărârii de Guvern Nr. 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.....	112
Partea IV. Propuneri în vederea eficientizării acțiunilor de inspecție și control	126
Partea V. Lista studiilor necesare implementării Planului Național de Acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice.....	135
a. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea capacității naturale de absorbție a CO ₂ din atmosferă.....	135
b. Adaptarea la schimbările climatice	141
Partea VI. Pachetul legislativ propus de Uniunea Europeană pentru perioada următoare, cu aplicabilitate până în 2050. Pactul Ecologic European.....	165
Nivelul de ambiție în materie de climă	165
Energie curată, accesibilă ca preț și sigură	167
Strategia industrială pentru o economie curată și circulară	168
Mobilitate durabilă și inteligentă	168
Înverzirea politicii agricole comune/strategia „De la fermă la consumator”	169

Către un obiectiv ambițios de reducere la zero a poluării pentru un mediu fără substanțe toxice	169
Conservarea și protejarea biodiversității.....	169
Integrarea durabilității în toate politicile UE	170
Rolul bugetului UE în implementarea Pactului Ecologic European	170
Dimensiunea globală a Pactului Ecologic European	171
AUTORI:	174

Lista figurilor:

Figura 1 Cadrul general al reglementărilor privind biodiversitatea și resursele de apă	7
Figura 2. Obiectivele majore ale Strategiei UE privind biodiversitatea	8
Figura 3. Pactul ecologic european (Sursa: Comisia Europeană, 2019)	29
Figura 4. Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră, la nivelul Uniunii Europene, din 1990 până în 2018	38
Figura 5. Variația emisiilor de gaze cu efect de seră, cu LULUCF, din Uniunea Europeană, din 1990 până în anul 2018	39
Figura 6. Variația emisiile din trecut și cele viitoare în raport cu obiectivele de reducere a emisiilor 39	

Lista tabelelor:

Tabelul 1. Acțiunile stabilite în cadrul Strategiei UE privind biodiversitatea în conexiune cu obiectivele acesteia	9
Tabelul 2. Instalații aflate sub schema EU-ETS, surse de emisii.....	127

Partea I. Analiza legislației și a politicilor naționale și europene cu privire la biodiversitate și calitatea apei. Analiza unui cadru general de integrare sistemică

Introducere

Adaptarea la schimbările climatice constituie o parte integrantă a politicii de dezvoltare durabilă, iar pentru a avea rezultate concrete este necesară elaborarea unei platforme pentru consolidarea sistemului de politici publice, precum și a instrumentelor și proceselor decizionale pe direcția de acțiune adaptare la schimbările climatice.

Creșterea temperaturii și modificarea regimului de precipitații, precum și manifestarea fenomenelor meteorologice extreme afectează atât biodiversitatea, la toate nivelurile ei (genetică, a speciilor, ecosistemelor și etno-culturală) și resursele de apă cât și unele sectoare economice.

Proiectul propus, **RO-ADAPT**, vizează realizarea unei Platforme naționale de adaptare la schimbările climatice și a unui Centru Național de Monitorizare Climatică prin intermediul unor servicii interconectate și proiectate astfel încât să se asigure consolidarea capacității instituționale a autorităților publice de la nivel central responsabile cu implementarea politicilor publice din domeniul adaptării la schimbările climatice.

În acest context, asigurarea unei conexiuni transversale atât la nivelul politicii de mediu cât și la nivelul politicilor sectoriale, cu privire la consecințele schimbărilor climatice și adaptarea societății și a sistemului economic, este absolut necesară.

Schimbările climatice pot afecta atât speciile cât și conexiunile dintre specii prin alterarea condițiilor specifice abiotice (de ex: temperatură, umiditate, regim hidric, pH, concentrație de O₂ și alte gaze dizolvate, structura solului etc). Pentru a identifica și evalua impactul schimbărilor climatice asupra biodiversității, în general, este necesară cunoașterea și înțelegerea funcționării sistemelor ecologice, precum și a relațiilor ce se stabilesc în interiorul fiecărui ecosistem sau la scară spațială mai largă, între tipuri diferite de ecosisteme.

În ceea ce privește resursele de apă, repartizarea neuniformă a acestora pe teritoriul țării, precum și poluarea semnificativă a unor cursuri de apă reprezintă factorii principali care determină ca unele zone să nu dispună de surse suficiente de alimentare cu apă pe tot parcursul anului, mai ales în perioadele de secetă sau în iernile cu temperaturi scăzute. O caracteristică foarte importantă a resurselor de apă de suprafață de la noi din țară o reprezintă variabilitatea anuală pronunțată a regimului hidrologic.

Râurile sunt sisteme ecologice complexe în care regimul hidrologic și temperatura apei influențează în mod esențial structura și modul de funcționare al biocenozelor. Gestionarea tuturor sistemelor acvatice, precum și managementul catastrofelor naturale generate de prezența în exces sau de lipsa apei sau conservarea biodiversității specifice se realizează prin planurile de management la nivelul bazinelor hidrografice. Prin urmare, evaluarea efectelor schimbărilor climatice și măsurile de adaptare la acestea trebuie integrate, de asemenea, în planurile de management bazinale. De aceea, este necesară analiza impactului asupra tuturor ecosistemelor și conexiunilor dintre acestea care se stabilesc la o anumită scară spațială. Impactul schimbărilor climatice se suprapune, în mod frecvent, peste alte presiuni deja

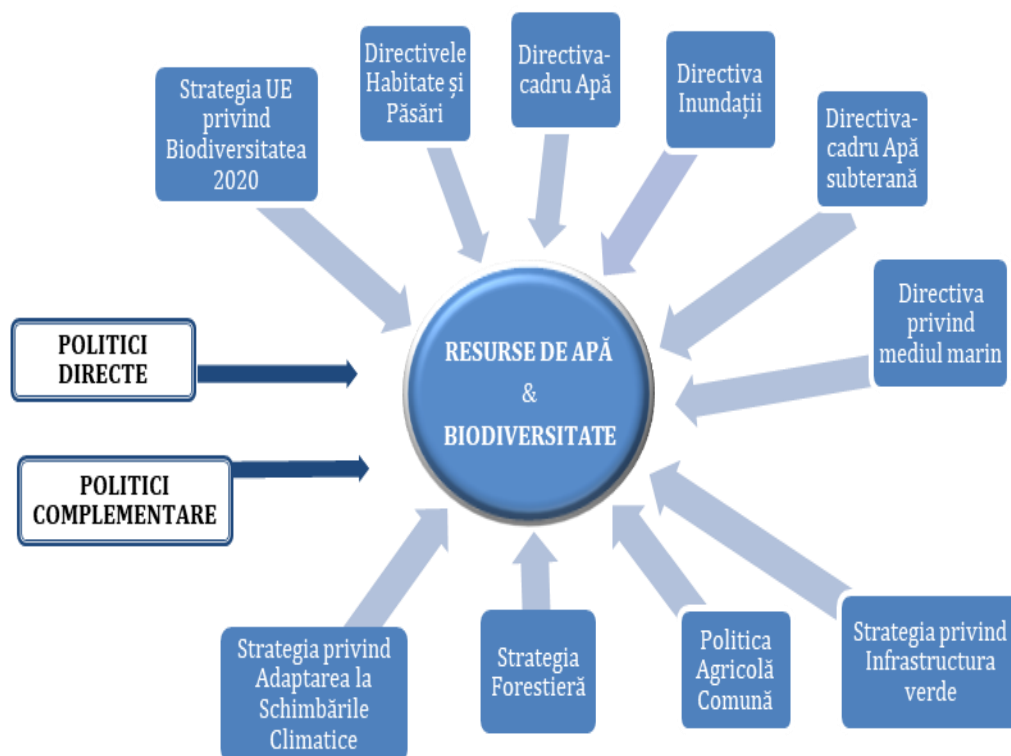
exercitate, ceea ce conduce la degradarea și chiar distrugerea habitatelor și perturbarea factorilor abiotici. Perturbarea acestora, într-o manieră drastică, are efect direct asupra existenței și evoluției speciilor, inițial asupra capacității acestora de adaptare și ulterior asupra capacității de supraviețuire, putând constitui, în cazuri extreme, factori de eliminare a anumitor specii din rețelele trofice cu consecințe importante asupra evoluției biodiversității la diferite scări spațiale. Pentru a preîntâmpina declinul biodiversității, trebuie luate în considerare toate amenințările, oportunitățile, recomandările și măsurile de adaptare la schimbările climatice.

Pentru analiza cadrului de reglementare european și național cu privire la biodiversitate și calitatea apei din perspectiva efectelor schimbărilor climatice și a măsurilor de adaptare corespunzătoare, au fost identificate atât politicile care se adresează în mod direct acestor două componente cât și politicile complementare, care, într-un context mai larg, se adresează unor tipuri particulare de sisteme ecologice, cum ar fi, spre exemplu: sisteme forestiere, sisteme urbane, agrosisteme, etc. Indiferent de resursele sau sistemele ecologice gestionate, schimbările climatice reprezintă un factor de comandă major, care influențează în mare măsură structura și funcționarea sistemelor precum și serviciile ecosistemice furnizate.

Această analiză contribuie la identificarea oportunităților de dezvoltare și integrare a politicilor sectoriale într-un nou context generat de preocupările actuale la nivel global și european, și de eforturile de actualizare și îmbunătățire a Strategiei naționale pentru adaptare la schimbările climatice.

I. Analiza legislației și politicilor europene

Pentru analiza politicilor, inițiativelor și reglementărilor existente, care se adresează în mod direct sau indirect biodiversității și resurselor de apă, s-a stabilit un cadru comun care a luat în considerare scopul și contextul în care a fost elaborată politica respectivă, obiectivele strategice și obiectivele operaționale, conexiunea cu schimbările climatice. Analiza s-a realizat pe două planuri, respectiv politici care se adresează direct biodiversității și resurselor de apă și politici care vizează alte aspecte, categorii de sisteme ecologice sau sectoare economice în care biodiversitatea și resursele de apă sunt abordate indirect, așa cum se observă în figura 1.

*Figura 1 Cadrul general al reglementărilor privind biodiversitatea și resursele de apă
Sursa: reprezentare proprie*

Pentru început au fost identificate toate politicile și reglementările care vizau biodiversitatea și resursele de apă, dar, în urma analizei efectuate de către experții implicați, au fost selectate Strategia UE privind Biodiversitatea până în 2020 și Directivile Habitate și Păsări ca fiind relevante pentru biodiversitate, respectiv Directiva-cadru privind Apa, Directiva privind Apele subterane și Directiva privind mediul marin ca fiind relevante pentru resursele de apă.

A. Politici directe

Strategia UE privind biodiversitatea până în 2020

Strategia Uniunii Europene privind biodiversitatea vizează stoparea tendinței de pierdere a biodiversității și sprijinirea trecerii cât mai rapide la o economie care să țină seama de caracteristicile mediului și să fie eficientă din punct de vedere al resurselor. În anul 2011, Comisia Europeană a adoptat această strategie în domeniul biodiversității (Biodiversity Strategy 2020) care stabilește țintele până în 2020 și viziunea până în anul 2050. Obiectivele stabilite contribuie și la implementarea strategiei Europa 2020, respectiv inițiativa „O Europă eficientă din punctul de vedere al resurselor”.

Strategia UE privind biodiversitatea 2020 este strâns conectată cu Convenția privind diversitatea biologică (CBD) prin faptul că stabilește traiectoria pe care UE trebuie să o urmeze pentru a îndeplini propriile obiective legate de biodiversitate, precum și pentru a-și respecta angajamentele globale. Astfel, Strategia corespunde atât planului strategic global privind biodiversitatea pentru perioada 2011-2020 cât și protocolului privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, ambele adoptate la Nagoya în 2010.

Pentru îndeplinirea scopului propus, respectiv oprirea pierderii biodiversității și a degradării ecosistemelor în perspectiva anului 2020, au fost stabilite obiectivele prioritare prezentate în figura 2.

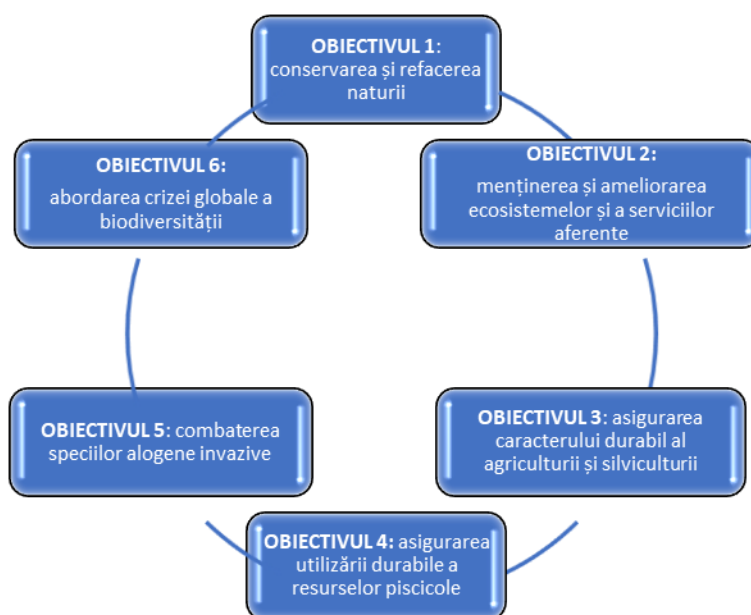

Figura 2. Obiectivele majore ale Strategiei UE privind biodiversitatea
Sursa: reprezentare proprie după Biodiversity Strategy 2020

Pierderea biodiversității și schimbările climatice sunt considerate cele mai importante amenințări asupra mediului, la scară globală. Menținerea ratelor ridicate de dispariție a speciilor și de distrugere a habitatelor este determinată de presiunea antropică constantă sau chiar în creștere, materializată prin: schimbarea destinației terenurilor, exploatarea excesivă a biodiversității și a componentelor acesteia, răspândirea speciilor străine invazive, poluarea și schimbările climatice.

Tablelul 1. Acțiunile stabilite în cadrul Strategiei UE privind biodiversitatea în conexiune cu obiectivele acestea

OBIECTIVE	DESCRIEREA OBIECTIVELOR	ACȚIUNI
OBIECTIVUL 1: Punerea în aplicare integrală a directivelor privind păsările și habitatele	Stoparea deteriorării situației tuturor speciilor și habitatelor vizate de legislația UE privind natura și realizarea unei îmbunătățiri semnificative și cuantificabile a stării acestora,	Acțiunea 1: Definitivarea instituirii rețelei Natura 2000 și asigurarea unei bune gestiuni
		Acțiunea 2: Asigurarea unei finanțări adecvate pentru siturile Natura 2000
		Acțiunea 3: Creșterea gradului de conștientizare și de implicare a părților interesate și îmbunătățirea aplicării
		Acțiunea 4: Îmbunătățirea și simplificarea monitorizării și a raportării
OBIECTIVUL 2: Menținerea și refacerea ecosistemelor și a serviciilor aferente	Menținerea și ameliorarea ecosistemelor și a serviciilor aferente prin crearea unei infrastructuri ecologice și refacerea a cel puțin 15% din ecosistemele degradate până în 2020.	Acțiunea 5: Îmbunătățirea cunoștințelor despre ecosistemele și serviciile aferente din UE
		Acțiunea 6: Stabilirea priorităților pentru refacerea și promovarea utilizării infrastructurilor ecologice
		Acțiunea 7: Nicio pierdere netă de biodiversitate și servicii ecosistemice
OBIECTIVUL 3: Creșterea contribuției agriculturii și a silviculturii la menținerea și sporirea biodiversității	3A) Agricultură: Până în 2020, extinderea la maximum a zonelor agricole (pășuni, teren arabil și culturi permanente) care sunt supuse măsurilor legate de biodiversitate prevăzute de PAC B) Pădurile: Până în 2020, vor fi în vigoare planuri de gestionare forestieră sau instrumente echivalente, în conformitate cu gestionarea durabilă a pădurilor, pentru toate pădurile care sunt proprietate publică și pentru exploatarea forestieră peste o anumită mărime care primesc finanțare în cadrul politicii de	Acțiunea 8: Intensificarea plăților directe pentru bunurile publice de mediu în Politica agricolă comună a UE
		Acțiunea 9: Orientarea mai eficientă a dezvoltării rurale în vederea conservării biodiversității
		Acțiunea 10: Conservarea diversității genetice agricole a Europei
		Acțiunea 11: Încurajarea silvicultorilor pentru a proteja și spori biodiversitatea forestieră
		Acțiunea 12: Integrarea măsurilor vizând biodiversitatea în planurile de gestionare forestieră

OBIECTIVE	DESCRIEREA OBIECTIVELOR	ACȚIUNI
	dezvoltare rurală a Uniunii Europene	
OBIECTIVUL 4: Asigurarea utilizării durabile a resurselor piscicole	Obținerea unei producții maxime durabile (MSY) până în 2015.	Acțiunea 13: Îmbunătățirea gestionării stocurilor de pește exploatare
		Acțiunea 14: Eliminarea efectelor negative asupra stocurilor de pește, speciilor, habitatelor și ecosistemelor
OBIECTIVUL 5: Combaterea speciilor alogene invazive	Identificarea și prioritizarea, până în 2020, a speciilor alogene invazive (IAS) și a căilor de introducere, controlul și eradicarea speciilor prioritare și gestionarea căilor de introducere.	Acțiunea 15: Consolidarea regimului fitosanitar și al regimului sanitar veterinar al UE
		Acțiunea 16: Crearea unui instrument specific privind speciile alogene invazive
OBIECTIVUL 6: Contribuția la evitarea pierderii biodiversității globale	Creșterea, până în 2020, a contribuției UE la combaterea pierderii biodiversității globale.	Acțiunea 17: Reducerea factorilor indirecți de pierdere a biodiversității
		Acțiunea 18: Mobilizarea de resurse suplimentare pentru conservarea biodiversității globale
		Acțiunea 19: Cooperarea pentru o dezvoltare a UE fără efecte asupra biodiversității
		Acțiunea 20: Reglementarea accesului la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora

Sursa: (Comisia Europeană, 2011- Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2020)

Un aspect important menționat în Strategia UE privind biodiversitatea se referă la necesitatea conectării cunoașterii existente privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice cu efectele schimbărilor climatice, pentru o mai bună înțelegere a legăturii dintre acestea și a rolului biodiversității în furnizarea de servicii ecosistemice, cum ar fi captarea carbonului sau aprovizionarea cu nutrienți. De asemenea, finanțarea cercetării acestor aspecte poate contribui la îmbunătățirea bazei de cunoaștere și la susținerea politicilor din acest domeniu.

Directiva Habitata & Directiva Păsări

Directiva privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitata) a fost adoptată de Consiliul Comunității Europene la data de 21 mai 1992 (Directiva 92/43/CEE). Obiectivul principal al directivei este să contribuie semnificativ la menținerea biodiversității prin stabilirea unor măsuri pentru conservarea habitatelor naturale precum și a speciilor de floră și faună sălbatică care sunt de importanță comunitară. Prin această directivă se constituie o rețea ecologică coerentă alcătuită din arii speciale de conservare denumită Natura 2000. Aceasta include atât habitatele naturale menționate în Anexa I a directivei cât și habitatele speciilor care necesită o atenție deosebită din punct de vedere al conservării, considerate de importanță comunitară, menționate în Anexa II a directivei. În rețeaua Natura 2000 sunt incluse și ariile speciale de protejare clasificate de statele membre pe baza Directivei 79/409/CEE cu privire la conservarea păsărilor sălbatice, directivă ce a fost modificată și îmbunătățită ulterior. Astfel, prin Directiva 2009/147/CE a Parlamentului și a Consiliului European (Directiva Păsări) a fost adoptat un nou cadru de reglementare pentru conservarea păsărilor sălbatice. Împreună, cele două directive, respectiv Directiva Habitata și Directiva Păsări, stabilesc modul în care se realizează protejarea, gestionarea și controlul habitatelor și speciilor de interes comunitar, precum și cel al speciilor de păsări sălbatice la nivelul statelor membre.

În contextul celor două directive, habitatele naturale considerate prioritate sunt cele care sunt amenințate cu dispariția și care necesită măsuri de conservare, iar speciile considerate de importanță comunitară sunt, de asemenea, specii amenințate cu dispariția, vulnerabile, rare sau specii endemice. Având în vedere statutul deosebit al acestor habitata și specii, prin monitorizarea stării de conservare se asigură faptul că măsurile aplicate sunt eficiente și se poate îmbunătăți situația lor, acolo unde este absolut necesar. De asemenea, se poate realiza o ajustare și adaptare a măsurilor de conservare stabilite dacă situația o impune. Pentru evaluarea stării de conservare se iau în considerare atât datele și informațiile privind efectivul și dinamica populațiilor speciei cât și cele cu privire la aria de extindere naturală a speciei. Analiza se realizează pe termen lung și include impactul potențial al diferiților factori asupra habitatelor și speciilor.

În nici una din cele două directive nu sunt menționate schimbările climatice ca posibilă amenințare asupra speciilor și habitatelor prioritare. Acest lucru poate fi explicat de momentul adoptării acestora și de modalitatea relativ simplă, sectorială de identificare a consecințelor schimbărilor climatice. Cu toate acestea, dacă recunoaștem faptul că schimbările climatice determină modificarea ciclurilor de viață ale speciilor, precum și apariția fenomenelor naturale extreme cu o frecvență și amplitudine crescute atunci, evident, speciile și habitatele de interes comunitar vor fi afectate. De aceea, este necesară o integrare a tuturor politicilor din domeniile vizate ca fiind sensibile la acțiunea schimbărilor climatice.

Directiva-cadru privind Apa

La 23 octombrie 2000 a fost adoptată Directiva 2000/60 / CE a Parlamentului și Consiliului European – Directiva Cadru privind Apa a UE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (DCA). Aceasta stabilește un cadru legislativ de acțiune

comunitară în domeniul politicii din domeniul apelor. Prin implementarea acestei directive se urmărește asigurarea unui „statut bun” al tuturor corpurilor de apă din Uniunea Europeană, atât pentru apele de suprafață (râuri, lacuri și mări/ape de coastă) cât și pentru cele subterane.

Starea bună a corpurilor de apă presupune asigurarea calității apei folosită ca apă potabilă dar și a celei utilizate pentru transport naval/fluviatil/pe apă, precum și pentru pescuit sau pentru înot. În acest sens s-au stabilit indicatori de calitate a apei pe baza caracteristicilor/compoziției chimice sub raport calitativ și cantitativ, dar și a celei biologice a speciilor de organisme specifice unor anumite categorii de calitate.

În vederea stabilirii acestor categorii de calitate, se identifică parametrii specifici în funcție de calitatea:

- biologică (se specifică specii de pești, de nevertebrate bentonice sau specii vegetale caracteristice)
- hidromorfologică (ex.: structura în zona de mal a râurilor, conectivitate sau substratul solid din albia râurilor)
- fizico-chimică (ex.: temperatură, cantitate de oxigen dizolvat conținută și cantități ale nutrienților, precum și concentrațiile substanțelor posibil poluante pentru corpurile de apă – prin prisma concentrațiilor maxim admise pentru poluanți specifici apelor)

Mediul este confruntat tot mai des și la un grad tot mai înalt cu probleme de deteriorare care au efecte negative de o intensitate din ce în ce mai puternică. Prin urmare, și ecosistemele acvatice se confruntă cu astfel de situații, iar societatea umană prin public, în general și prin diferite sectoare economice mari consumatoare de apă, în special, are nevoie de existența unor corpuri de apă (ecosisteme acvatice) care să asigure servicii ecosistemice de calitate.

Domeniul legislativ care reglementează domeniul apelor a reprezentat unul dintre primele sectoare legiferate de politica de mediu a UE. Astfel, între 1975 și 1980, o serie de directive și decizii vizează elaborarea unor standarde de calitate a mediului specifice unor anumite tipuri de corpuri de apă (ex.: ape de suprafață, ape din care se exploatează resurse piscicole, crustacee, ape pentru recreere prin activități de tipul scăldat. Se adaugă și Directiva privind apa potabilă sau cele care stabilesc valori limită de emisie pentru utilizări specifice ale apei (ex.: Directiva privind substanțele periculoase și Directiva privind apele subterane). La baza acestor directive s-a aflat primul program de acțiune pentru mediu (1973). Totodată, acestuia i s-a adăugat o abordare reduționistă dictată de legislația oarecum fragmentată privind apa ceea ce a generat probleme în implementare. De aceea, era necesar un act legislativ care să abordeze problema managementului bazinelor hidrografice în mod integrator, holist.

În acest context, a fost binevenită adoptarea unei directive europene care să asigure funcționarea strategiilor, planurilor, măsurilor necesar a fi adoptate în vederea îndeplinirii unor standarde de calitate. Astfel, DCA a permis formularea unui cadru legislativ ce impune o abordare nouă a managementului bazinelor hidrografice stabilind un cadru strategic necesar protecției pe termen lung a resurselor de apă și pentru încurajarea consumului durabil al acestor resurse.

Schimbările climatice pot influența negativ îndeplinirea obiectivelor prevăzute de DCA. În același timp, implementarea acestei directive prezintă o potențială contribuție în sensul diminuării ratelor de producere a schimbărilor climatice. Două dintre principalele obiective ale DCA vizează protecția și îmbunătățirea calității ecosistemelor acvatice și luarea unor măsuri care contribuie la utilizarea durabilă, echilibrată și echitabilă a apei.

Un obiectiv major al DCA este și acela de a dezvolta o „politică comunitară integrată în domeniul apei” (Preambulul 3 DCA) asigurând cadrul juridic comun de gestionare a resurselor de apă, sub aspectul utilizărilor și valorilor pe care le presupun, precum și al stakeholderilor de la toate nivelurile de decizie relevante (Comisia Europeană, 2003).

DCA impune ca toate apele interioare și zonele de coastă să întrunească „o stare ecologică bună” până în 2027. În privința schimbărilor climatice, DCA nu precizează în mod explicit riscurile reprezentate de acestea pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute de această directivă (Willby și colab., 2006).

În textul DCA nu se regăsesc termeni specifici schimbărilor climatice însă acest cadru creează oportunități pentru luarea în considerare a efectelor schimbărilor climatice (Heerdts și colab., 2007). Eisenreich (2005) a apreciat faptul că schimbările climatice generează schimbări biologice care apar cu caracter imprevizibil determinat de interacțiunile complexe existente la nivelul ecosistemelor acvatice.

UN-Water Policy Brief (2019) evidențiază faptul că este o legătură clară între criza globală generată de schimbările climatice și ecosistemele acvatice/corpurile de apă. Aceasta deoarece modificările climatice determină evenimente meteorologice extreme, influențând disponibilitatea apei de calitate și generând reducerea biodiversității ecosistemelor acvatice.

De asemenea, faptul că schimbările climatice au potențialul de a genera efecte semnificative asupra resurselor acvatice este arătat de Ghidul privind apa și adaptarea la schimbările climatice, unele dintre aceste efecte fiind vizibile din ce în ce mai des (Comisia Economică pentru Europa, 2009).

Publicat în 2012 de către rețeaua internațională a organizațiilor de bazine hidrografice și de către parteneriatul global al apei, *Manualul pentru managementul integrat al resurselor de apă în bazinele hidrografice transfrontaliere de fluvii, lacuri și acvifere* relevă faptul că schimbările climatice, crize emergente alături de cele financiare și instabilitatea regională, afectează managementul resurselor de apă, acest fapt fiind mult mai evident și complex în cazul apelor distribuite la nivel internațional (GWP-România, 2012).

Heerdts și colab. (2007) recomandă luarea în considerare a efectelor schimbărilor climatice în cadrul proceselor pe care le reglementează DCA, în sensul investigării sustenabilității măsurilor aplicate.

Comisia aferentă a CE, cf. art.18 alin. (4) din DCA, a realizat și publicat, în 2015, un raport intermediar privind implementarea de către statele membre a programelor de măsuri corespunzătoare/care se impun.

Planurile de management ale bazinelor/spațiilor hidrografice conțin un capitol special destinat aspectelor cantitative corelate cu aspecte privind schimbările climatice (capitol 11), în sensul surprinderii sinergiei dintre planurile de management bazinale și managementul riscului la inundații.

Strategia de adaptare a climei (Comisia Europeană, 2013) evidențiază necesitatea măririi rezilienței ecosistemelor prin existența unui nivel crescut de biodiversitate asociat ecosistemelor acvatice și luând în considerare co-beneficiile măsurilor de atenuare, chiar stopare a încălzirii globale (Grizzetti și colab., 2016).

În contextul schimbărilor climatice, din perspectiva adaptării la aceste noi condiții, DCA devine importantă. Acest fapt trebuie abordat luând în considerare faptul că variațiile de temperatură, precipitațiile și evenimentele meteorologice extreme determină creșterea riscului de producere a inundațiilor și secetei și, totodată, cel asociat impactului temperaturii apei asupra calității acesteia. Prin urmare, este necesară considerarea corelării dintre manifestarea schimbărilor climatice și managementul adaptativ al bazinelor hidrografice.

În anul 2012, Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR) a realizat la nivel bazinal al fluviului Dunărea, Strategia de Adaptare la Schimbările Climatice pentru Bazinul Dunării. Această strategie ia în considerare DCA în conexiune cu Directiva Inundații și stabilește condiții cadru, scenariile ale schimbărilor climatice, impactul produs de aceste schimbări asupra ecosistemelor acvatice, vulnerabilitatea la schimbările climatice și posibile măsuri de adaptare.

Directiva privind Apele Subterane

Schimbările climatice, prin efectele lor asupra resurselor de apă, prin reducerea precipitațiilor și creșterea evapotranspirației, determină modificări la nivelul rezervelor de apă subterană.

Directiva 118/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării este concepută, după cum este și denumită, pentru a preveni și combate poluarea apelor subterane în Uniunea Europeană (UE). În același timp, include proceduri pentru evaluarea stării chimice a apelor subterane și măsuri pentru reducerea nivelului de poluanți.

Cadrul legislativ în care s-a constituit nu este caracterizat de vid legislativ total. Astfel, la sfârșitul anilor 1970 a fost adoptată Directiva 80/68/CEE privind protecția apelor subterane împotriva poluării cauzate de anumite substanțe periculoase. Acea directivă a reprezentat cadrul legislativ necesar pentru protecția apelor subterane prin prevenirea introducerii (directe sau indirecte) a substanțelor poluante, fiind în vigoare până în 2013 când a fost abrogată. Un alt moment major al evenimentelor ce au premers adoptării Directivei privind Apele Subterane a fost reprezentat de elaborarea Directivei Cadru privind Apa în anul 2000.

Directiva privind Apele Subterane a fost adoptată în 2006 și se constituie ca o directivă ”soră” a Directivei Cadru privind Apa care în fapt a și constituit un punct de referință din cadrul căreia s-a desprins. Directiva privind Apele Subterane prevede:

- criterii pentru evaluarea stării chimice a apelor subterane;
- criterii pentru surprinderea unor tendințe semnificative privind nivelurile de poluare a apelor subterane;
- prevenirea și limitarea eliminărilor de substanțe poluante în apele subterane, după infiltrarea acestora în sol sau subsol.

Studii hidrologice care tratează efectul schimbărilor climatice asupra mediului abordează deseori apele de suprafață, iar impactul acestor schimbări asupra apelor subterane și asupra ecosistemelor dependente a fost mai puțin studiat (Kundzewicz și Döll, 2009; Green și colab., 2011, Taylor și colab., 2012).

Variabilele climatice influențează procesele hidrologice, prin urmare, orice schimbare înregistrată în regimul precipitațiilor, în procesele de evapotranspirație sau cele de acumulare a zăpezii și topirea zăpezii, determină modificări cantitative și calitative ale rezervelor de ape subterane. Sunt necesare studii aprofundate asupra rezervelor de ape subterane în conexiune cu regiuni diferite de dezvoltare socio-economică și tipuri diverse ale utilizării terenurilor (Klove și colab., 2013).

În contextul schimbărilor climatice care se petrec cu o rată tot mai mare, Directiva Cadru privind Apa a fost completată cu Directiva privind inundațiile. Această directivă impune măsuri din partea statelor membre pentru evaluarea și cartografierea pericolelor și riscurilor de producere a inundațiilor cu efecte dezastruoase asupra ecosistemelor ce funcționează în regim natural și seminatural și, cu precădere, asupra sistemelor socio-ecologice. Prin urmare, este imperioasă necesitatea elaborării și aplicării unor planuri de gestionare a riscului de inundații.

Directiva privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații

Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații a fost elaborată la 23 octombrie 2007 cu scopul de a reduce consecințele negative ale inundațiilor pentru sănătatea umană, mediu, patrimoniul cultural și activitatea economică. Stabilirea unui cadru general pentru evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații în toate statele membre este necesar pentru susținerea deciziilor tehnice, financiare și politice ulterioare și pentru îmbunătățirea eficienței acestora.

În acest sens statele membre au obligativitatea identificării bazinelor hidrografice și zonelor costiere care prezintă risc la inundații, întocmirii unor hărți ale riscului la inundații și elaborării planurilor de management al riscului la inundații pentru respectivele zone.

Printre acțiunile de bază pentru implementarea directivei 2007/60/CE se află evaluarea preliminară a riscului de inundații care se bazează pe analiza datelor și studiilor privind evoluția pe termen lung a efectelor schimbărilor climatice asupra producerii de inundații. Pe baza hărților de hazard se pot identifica zonele în care se pot produce: i) inundații cu probabilitate mică sau în cazuri extreme; ii) inundații cu probabilitate medie (perioada probabilă de revenire ≥ 100 ani); iii) inundații cu probabilitate mare (Parlamentul European, 2007). De asemenea, pe baza hărților de risc la inundații se pot estima potențialele efecte negative ale inundațiilor exprimate prin nr. de locuitori afectați sau sectoare economice

afectate. Pe baza acțiunilor de mai sus, se pot elabora planuri de gestionare a riscului la inundații coordonate la nivel de bazin hidrografic sau unitate de gestionare stabilită. Managementul riscului de inundații se bazează pe prevenirea, protecția, modul de pregătire pentru acțiune în cazul unor astfel de evenimente, considerând inclusiv previziunile de inundații și sistemele de avertizare timpurie precum și caracteristicile locale ale unui anumit bazin hidrografic.

În cazul acestei directive, efectele schimbărilor climatice sunt direct asociate cu apariția inundațiilor, menționându-se faptul că schimbările climatice contribuie la creșterea probabilității de producere a inundațiilor și a impactului negativ al acestora. Astfel, implementarea acestei directive contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice asupra populației și sectoarelor economice din zonele vulnerabile, dar și asupra biodiversității specifice. Prin gestionarea riscului de inundații se asigură și gestionarea eficientă a resurselor de apă din punct de vedere calitativ și cantitativ.

Directiva cadru pentru mediul marin

Directiva cadru pentru mediul marin a fost adoptată pe 17 iunie 2008. Scopul acestei directive este atingerea stării ecologice bune de către apele marine ale UE până în 2020 și protejarea resurselor marine de care depind activitățile economice și sociale. Este primul instrument legislativ al UE care vizează protecția biodiversității marine („biodiversitatea va fi menținută până în 2020”, ca piatră de temelie pentru realizarea stării ecologice bune).

Presiunile asupra resurselor naturale marine și cererea de servicii ecologice marine sunt adesea prea mari, iar comunitățile locale trebuie să își reducă impactul asupra apelor marine indiferent de locul în care se fac simțite efectele acestora.

Mediul marin constituie o moștenire prețioasă care trebuie protejată, conservată și, în măsura posibilului, refăcută, obiectivul final fiind acela de a menține biodiversitatea și de a asigura mări și oceane variate și dinamice, care să fie curate, sănătoase și productive.

Pentru atingerea stării ecologice bune de către apele marine:

(1) se instituie un cadru în care statele membre adoptă măsurile necesare pentru a obține sau a menține starea ecologică bună a mediului marin, cel mai târziu până în anul 2020.

(2) sunt elaborate și puse în practică strategii marine pentru:

(a) a proteja și conserva mediul marin, a preveni deteriorarea acestuia sau, dacă este posibil, a reface ecosistemele marine în zonele în care acestea au fost afectate în mod negativ;

b) a preveni și reduce aportul de elemente externe în mediul marin, în vederea eliminării treptate a poluării, astfel cum este definită la articolul 3 alineatul (8), pentru a garanta lipsa unor influențe sau riscuri semnificative pentru biodiversitatea marină, ecosistemele marine, sănătatea umană sau modurile legitime de utilizare a mării.

(3) Strategiile marine folosesc abordarea ecosistemică pentru gestionarea activităților umane, asigurând menținerea presiunii totale a acestor activități la un nivel compatibil cu obținerea unei stări ecologice bune și faptul că nu este compromisă capacitatea ecosistemelor marine de a reacționa la schimbările induse de om, făcând posibilă totodată o utilizare durabilă a bunurilor și a serviciilor marine de către generațiile prezente și cele viitoare.

Având în vedere natura dinamică a ecosistemelor marine și variabilitatea lor naturală, precum și faptul că presiunile și impactul asupra acestora pot varia odată cu evoluția diferitelor tipare de activitate umană și odată cu impactul schimbărilor climatice, determinarea stării ecologice bune poate necesita o adaptare în timp. De aceea, este necesar ca programele de măsuri pentru protecția și administrarea mediului marin să fie flexibile și adaptabile și să țină cont de evoluțiile științifice și tehnologice.

„Stare ecologică” reprezintă starea generală a mediului în apele marine, ținându-se cont de structura, funcția și procesele ecosistemelor care compun mediul marin, împreună cu factorii naturali fiziografici, geografici, biologici, geologici și climatici, precum și de condițiile fizice și chimice care rezultă în special din activitatea umană desfășurată în cadrul sau în afara zonei în cauză. Directiva nu prevede măsuri care să se adreseze schimbărilor climatice.

B. Inițiative și politici complementare

Strategia UE de adaptare la schimbările climatice

Comisia Europeană a adoptat în 2013 Strategia Uniunii Europene de adaptare la schimbările climatice prin care își propune să îmbunătățească capacitatea tuturor statelor membre de a răspunde la impactul schimbărilor climatice. Scopul declarat al acestei strategii este acela de a asigura adaptarea statelor Europei la schimbările climatice.

Evenimentele meteorologice extreme sunt din ce în ce mai dese sau mai intense, provocând pierderi de vieți omenești și afectând infrastructura economică. Comitetul interguvernamental privind schimbările climatice al ONU (IPCC) avertizează că viiturile ar putea crește în toată Europa, odată cu inundațiile din timpul iernii în regiunile maritime. În același timp, resursele de apă, în mare parte din Europa Centrală și de Sud, se vor diminua. Schimbările climatice vor duce la transformarea mediului natural și vor avea consecințe sociale și economice majore pe parcursul acestui secol și nu numai.

Reducerea emisiilor de dioxid de carbon (CO₂) și a altor gaze cu efect de seră este esențială pentru a combate încălzirea globală. Dar, chiar dacă toate emisiile de gaze cu efect de seră s-ar opri, clima va continua să se schimbe ca urmare a emisiilor deja existente în atmosferă. Pentru a se adapta schimbărilor climatice, Comisia încurajează toate statele membre să adopte strategii de adaptare cuprinzătoare și oferă finanțări care să le ajute să își dezvolte capacitățile de adaptare și să ia măsuri în acest sens. De asemenea, susține adaptarea în orașe prin inițiativa „Pactul primarilor pentru climă și energie”.

Strategia promovează acțiuni de „adaptare la modificările climatice” la nivelul UE prin susținerea adaptării în sectoarele vulnerabile cheie (agricultură, pescuit), prin politica de coeziune (asigurându-se că infrastructura europeană este mai rezistentă) și prin utilizarea asigurărilor împotriva dezastrelor naturale sau provocate de om. De asemenea, Strategia susține adoptarea deciziilor în mod informat, completând lacunele de cunoaștere a mecanismelor de adaptare și dezvoltând platforma europeană de adaptare la climă (Climate-ADAPT).

Strategia se adresează în mod direct schimbărilor climatice, susținând că Europa și alte regiuni ale globului trebuie să învețe să se pregătească și să trăiască cu un climat în schimbare. De exemplu, aprovizionarea cu apă poate să fie protejată prin tehnici de gestionare durabilă, iar producția de produse alimentare prin dezvoltarea de culturi tolerante la secetă. Printr-o apărare mai bună împotriva inundațiilor și prin sisteme de avertizare timpurie poate să fie asigurată rezistența la furtuni. Prin adaptarea la impactul actual și viitor al schimbărilor climatice, societatea umană își poate consolida rezistența la aceste schimbări.

Politica Agricolă Comună

Politica Agricolă Comună (PAC) a fost lansată încă din 1962 pentru a asigura resursa de hrană la prețuri accesibile pentru toți cetățenii Uniunii Europene și un nivel de trai echitabil pentru agricultori. Obiectivele majore ale acestei politici comune tuturor statelor membre se referă la:

- sprijinirea fermierilor și creșterea productivității agricole pentru a furniza constant alimente la prețuri accesibile;
- protejarea agricultorilor din Uniunea Europeană;
- asigurarea combaterii schimbărilor climatice și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- conservarea zonele rurale și peisajelor pe întreg teritoriul UE;
- păstrarea vitalității economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, agroalimentar și alte sectoare asociate.

După cum se poate observa unul din obiectivele majore vizează combaterea schimbărilor climatice, deoarece sectorul agricol este strict dependent de condițiile meteorologice și climatice. De asemenea, ne dorim să obținem producții cât mai mari, dar în același timp trebuie să păstrăm calitățile solului și biodiversitatea. Utilizarea cumpătată a resurselor naturale trebuie să asigure un nivel corespunzător al acestora și pentru generațiile viitoare.

Strategia Forestieră Europeană

Necesitatea elaborării unei Strategii Forestiere la nivelul Uniunii Europene a pornit de la nevoia de interconectare a sectorului forestier cu alte domenii cu care interacționează, respectiv dezvoltare rurală, schimbări climatice, producția de bio-energie și alte sectoare importante. Obiectivul principal al strategiei este acela de a asigura și de a demonstra că toate sistemele forestiere ale Uniunii Europene administrate pe baza principiilor managementului durabil contribuie la echilibrarea diverselor funcții ale pădurii, asigurând serviciile

ecosistemice esențiale și materii prime pentru bioeconomie. Aceasta a fost elaborată în 2013 pornind de la următoarele premize:

- Asigurarea unui management sustenabil și recunoașterea rolului multifuncțional al ecosistemelor forestiere, care să ofere numeroase servicii într-un mod echilibrat și să asigure protecția pădurilor;
- Utilizarea eficientă a resurselor, optimizarea contribuției pădurilor și a sectorului forestier la dezvoltarea rurală, creșterea economică și crearea de locuri de muncă;
- Promovarea responsabilității la nivel global a importanței ecosistemelor forestiere, promovarea producției și consumului sustenabil de produse forestiere.

Obiectivele majore ale Strategiei Forestiere Europene vizează următoarele aspecte:

- Asigurarea unei gestionări coerente a tuturor sistemelor forestiere din UE conform principiilor de management sustenabil, promovarea acestui tip de management și reducerea despăduririlor la nivel mondial;
- Echilibrarea diferitor funcții ale ecosistemelor forestiere, satisfacerea cererii și asigurarea serviciilor ecosistemice vitale;
- Asigurarea unei silviculturi și a unui întreg proces de valorificare în domeniul forestier care să contribuie în mod viabil și competitiv la bioeconomie.

În ceea ce privește conexiunea cu schimbările climatice, este recunoscută vulnerabilitatea ecosistemelor forestiere în acest context. Prin urmare, este importantă menținerea și chiar consolidarea rezilienței și capacității adaptative a ecosistemelor forestiere, iar măsuri de management care să prevină apariția incendiilor și alte soluții de adaptare (de exemplu, specii și soiuri de plante adecvate etc.) sunt absolut necesare.

În același timp, managementul ecosistemelor forestiere poate atenua efectele modificărilor climatice dacă este menținut sau consolidat rolul pădurilor în stocarea dioxidului de carbon. De asemenea, prin furnizarea de materiale și materii prime, acestea pot constitui „depozite temporare de dioxid de carbon” sau „înlocuitori de dioxid de carbon” dacă sunt folosiți pentru a suplini rolul unor materiale și al combustibililor cu emisii ridicate de dioxid de carbon.

Recunoașterea multifuncționalității ecosistemelor forestiere și rolului acestor ecosisteme pentru medierea efectelor modificărilor climatice a condus la măsuri de protecție și management sustenabil materializate prin extinderea suprafețelor acoperite cu ecosisteme forestiere la nivel european.

Cu toate acestea, în contextul noii politici a Comisiei Europene, elaborarea unei noi Strategii Forestiere pentru Europa este planificată pentru ultimul trimestru al acestui an. Impactul schimbărilor climatice asupra sistemelor forestiere este considerabil, dar, în același timp, astfel de ecosisteme, pot contribui la atenuarea efectelor acestora. De aceea este foarte important să protejăm, să acționăm pentru îmbunătățirea funcțiilor și funcționării pădurilor și să mărim suprafața împădurită pentru a atinge obiectivul ambițios al neutralității climatice. Obiective foarte importante ale noii strategii vor fi legate de protejarea biodiversității, împădurirea și restaurarea ecologică eficientă care să conducă la creșterea capacității de

absorbție și stocare a dioxidului de carbon, precum și de promovarea serviciilor ecosistemice specifice.

Strategia privind infrastructura verde

Strategia privind infrastructura verde propusă de Comisia Europeană promovează dezvoltarea unei infrastructuri care să furnizeze beneficii sociale, economice și ecologice și să contribuie la o creștere durabilă. Strategia facilitează implementarea infrastructurii verzi la diferite scări spațiale (local, național, regional). Principala caracteristică a acestei strategii este integrarea în alte politici sectoriale relevante prin:

- considerarea adaptării ecosistemelor în politicile din domeniul schimbărilor climatice;
- includerea soluțiilor bazate pe natură în politicile de cercetare și inovare;
- includerea măsurilor de protecție și de utilizare durabilă a apei în politicile care vizează sistemele acvatice;
- focalizarea pe furnizarea de servicii ecosistemice multiple susținute printr-un nivel ridicat al diversității biologice.

Infrastructura verde reprezintă o rețea de zone naturale și semi-naturale proiectată și gestionată pentru a furniza o gamă largă de servicii ecosistemice. Aceasta include atât ”spații verzi” în zona terestră cât și ecosisteme acvatice împreună cu toate caracteristicile lor abiotice. Infrastructura verde acoperă atât mediul rural cât și pe cel urban, elementele componente contribuind la furnizarea unor beneficii multiple care pot susține economia verde, pot contribui la îmbunătățirea calității vieții, protejează biodiversitatea și îmbunătățesc capacitatea ecosistemelor de a oferi servicii ecosistemice valoroase. În acest sens, Rețeaua Natura 2000 are un rol important în protejarea multor zone în care se află ecosisteme naturale, nu doar prin prisma speciilor sau habitatelor de interes comunitar.

În general, acțiunile de adaptare la schimbările climatice sunt strâns conectate cu infrastructura verde, deoarece ea însăși poate servi ca o măsură de adaptare (de exemplu, restaurarea zonelor inundabile sau rolul infrastructurii verzi urbane în atenuarea efectelor ”insulelor de căldură”).

Infrastructura verde constituie unul dintre cele mai eficiente și viabile din punct de vedere economic instrument pentru combaterea impactului schimbărilor climatice sau pentru diminuarea efectelor sau adaptarea populației umane. Astfel, aceasta poate contribui la utilizarea eficientă a resurselor de apă din zonele cu deficit, poate contribui la protecția naturală împotriva inundațiilor, reducerea efectelor insulelor de căldură din mediul urban, retenția naturală a apei sau crearea de coridoare ecologice pentru speciile migratoare.

De asemenea, se încurajează integrarea infrastructurii verzi și în sistemele agricole sau silvice datorită efectelor pozitive cu privire la stocarea carbonului, controlul nivelului gazelor cu efect de seră, prevenirea dezastrelor determinate de inundații sau alunecările de teren.

Strategia urbană

Parteneriatul presupus de Agenda Urbană pentru UE, referitor la adaptarea climatică, examinează identificarea modalității celei mai eficiente pentru transpunerea nevoilor urbane în acțiuni concrete. Astfel, se urmărește realizarea unor propuneri care să permită o bună reglementare, finanțare și schimb de cunoștințe în vederea atingerii unui nivel comun de conștientizare a efectelor create de schimbările climatice asupra orașelor și pentru dezvoltarea infrastructurilor urbane în sensul abordării impactului unei astfel de schimbări.

II. Analiza legislației și politicilor naționale

După identificarea politicilor europene cu privire la biodiversitate și schimbările climatice, s-a urmărit modul de implementare și transpunerea în legislația națională. Astfel, principalele aspecte urmărite au vizat modul în care scopul politicilor europene a fost adaptat intereselor și specificului național, modul în care au fost adoptate în legislația națională, obiectivele majore și cele operaționale stabilite, acțiunile întreprinse și rezultatele implementării, în special din perspectiva schimbărilor climatice.

Strategia națională și planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2010-2020

Ca parte semnatară a Convenției privind Diversitatea Biologică, România are obligația de a elabora strategia națională, planul și programul de conservare a diversității biologice și utilizare durabilă a componentelor sale sau de a adapta în acest scop strategiile, planurile sau programele existente. În acest context au fost elaborate până în prezent trei versiuni ale Strategiei naționale și planului de acțiune pentru conservarea biodiversității (SNPACB), respectiv în 1996, 2000, 2013, ultima versiune fiind revizuită și actualizată în 2018.

Conform versiunii actualizate a SNPACB, România și-a propus pe termen mediu, respectiv pentru perioada 2010-2020, următoarele direcții generale de acțiune:

- Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și complexe de ecosisteme și refacerea sistemelor degradate până în 2020;
- Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020;
- Promovarea cunoaștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020;
- Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Toate acestea reprezintă direcții ambițioase de acțiune care încă sunt valoroase și actuale.

Pentru îndeplinirea țințelor propuse au fost stabilite următoarele obiective strategice:

- Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general și asigurarea resurselor financiare;
- Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii naturale protejate;
- Asigurarea unei stări favorabile de conservare pentru speciile sălbatice protejate;

- Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice;
- Conservarea ex-situ;
- Controlul speciilor invazive;
- Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestora;
- Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale;
- Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie;
- Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului.

În analiza principalelor amenințări asupra biodiversității din România, schimbările climatice sunt menționate alături de factori cum ar fi poluarea, supraexploatarea sau conversia terenurilor și dezvoltarea infrastructurii construite. Pentru îndeplinirea celor 10 obiective strategice este necesară diminuarea semnificativă a presiunilor asupra biodiversității. De aceea, în orice strategie de adaptare la schimbările climatice trebuie considerate și măsuri pentru protejarea și îmbunătățirea statutului biodiversității.

Directiva cadru Apă în România

În contextul integrării aspectelor privind schimbările climatice în raportul intitulat „Probleme importante de gospodărire a apelor” care este o sinteză națională elaborată de Administrația Națională ”Apele Române” sub auspiciile Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor pentru anul 2019, se precizează faptul că în decembrie 2012, a fost adoptată, în 2018 fiind actualizată, ”Strategia ICPDR privind adaptarea la schimbările climatice”. Această strategie conține descrierea unor scenarii ale schimbărilor climatice în bazinul hidrografic al Dunării, preconizând impactul acestor modificări asupra ecosistemelor acvatice. Actualizarea sa a implicat completarea cu acțiuni viitoare, în context multilateral și transfrontalier, în vederea adaptării la schimbările climatice. Astfel, de activități se constituie în măsuri de adaptare prevăzute în Planurile de management bazinal și în acelea care asigură managementul riscului la inundații la nivel național.

Totodată, în același raport al ANAR din 2019, se arată faptul că este necesară precizarea clară a impactului climatic asupra activității diferitelor sectoare economice și a colaborării intersectoriale, evidențiind măsuri asociate acțiunilor prioritare abordate la nivel bazinal.

Raportul elaborat de UNESCO în contextul Programului de Evaluare Mondială a Apei (2012) intitulat “Managementul apei în condițiile incertitudinilor și riscului”, din punct de vedere al scenariilor preconizate până în anul 2050, prevede faptul că România nu se va confrunta cu situații de risc de epuizare a resurselor de apă, cantitatea estimativă de apă disponibilă anual fiind de cel puțin 1,7 milioane litri de apă /locuitor. Cu toate acestea, principalele sectoare economice ce ar putea fi afectate de secetă și deficit de apă sunt agricultura, biodiversitatea, producerea energiei electrice, navigația și sănătatea publică.

Aspecte privind schimbările climatice sunt luate în considerare în perspectiva existenței unei abordări integrate a planurilor de management bazinale și a celor destinate managementului riscului la inundații. În acest context, măsurile de atenuare și de adaptare la schimbările climatice sunt incluse într-un capitol special (cap. 11) din Planurile de Management elaborate

pentru bazinele hidrografice existente pe teritoriul României actualizate pentru perioada 2016-2021. Aceste planuri vizează următoarele spații hidrografice: Someș-Tisa, Crișuri, Mureș, Banat, Jiu, Olt, Argeș-Vedea, Buzău-Ialomița, Siret, Prut-Bârlad, precum și fluviul Dunărea, Delta Dunării, Spațiul Hidrografic Dobrogea și Apele Costiere. Măsurilor specifice, pe termen mediu și lung, le sunt asociate acțiunile necesare pentru realizarea lor, în conexiune cu Planul național de acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice. Astfel, planificarea acestor măsuri este corelată cu scenariile actualizate privind schimbările climatice (ex.: evenimente descrise de căderi de cantități mari de precipitații în timp scurt, generatoare de inundații sau perioade de secetă extremă) și vizează:

- contribuții la evaluarea și prioritizarea măsurilor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, în funcție de beneficiile, costurile și riscurile asociate, pentru diferite sectoare cheie (energie, transport, apă, agricultură etc.) și, prin conexiune cu obiectivele Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon;
- impactul schimbărilor climatice asupra corpurilor de apă, cel care constă mai ales în modificări sezoniere ale scurgerilor de apă, apariția evenimentelor caracterizate prin debit scăzut sau prin deficit de apă, existența precipitațiilor extrem de abundente, mai mult sau mai puțin frecvente, atât la nivel local cât și regional;
- constituirea infrastructurii de alimentare cu apă, inclusiv în sensul reducerii pierderilor de apă și a celei asociate infrastructurii de colectare și epurare a apelor uzate/ redimensionarea canalizărilor în aglomerările urbane;
- utilizarea unor specii cu interes agricol, rezistente la secete intense și persistente, ținând cont în același timp de riscul asupra biodiversității;
- împădurirea versanților ce prezintă riscul unor alunecări de teren ca urmare a viiturilor;
- încurajarea investițiilor în infrastructura bazinelor hidrografice;
- sprijinirea acțiunilor de eficientizare a utilizării apei în sectorul agricol și a măsurilor tehnologice în vederea adaptării culturilor pentru a deveni mai rezistente la secetă și la suport hidric redus;
- susținerea măsurilor în vederea extinderii fondului forestier național (inclusiv prin perdele forestiere);
- restaurarea zonelor umede și renaturarea luncilor inundabile ale corpurilor de apă, măsuri care generează:
 - refacerea echilibrului hidrologic și ecologic și al funcțiilor naturale caracteristice zonelor umede;
 - menținerea habitatelor naturale care prezintă interes pentru conservare (site-uri SCI și SPA);
 - instituirea regimului de inundare controlată în incinte în scopul atenuării inundațiilor sau pentru stocarea apei în perioade secetoase;
 - sustenabilitatea activităților tradiționale de pescuit, pășunat și ecoturism.

Implementarea Directivei inundații în România

Având în vedere evoluția și tendințele din ultima perioadă în producerea fenomenului de inundații precum și obligația României, ca stat membru, să implementeze la nivel național

directivele europene (în acest caz fiind vorba de Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații), a fost elaborată Hotărârea de Guvern nr. 846/2010 (publicată în Monitorul Oficial nr. 626/06.09.2010) pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung. Scopul principal al acestei strategii constă în elaborarea cadrului pentru coordonarea intersectorială a tuturor acțiunilor, în vederea prevenirii și reducerii consecințelor inundațiilor asupra activităților socio-economice, asupra vieții și sănătății oamenilor precum și asupra mediului. Strategia vizează o gestionare integrată a apei și a sectoarelor conexe: amenajarea teritoriului și dezvoltarea urbană, protecția naturii, dezvoltarea agricolă și silvică, protecția infrastructurii de transport, a construcțiilor și a zonelor turistice, protecția populației.

Obiectivele generale ale strategiei vizează:

- îmbunătățirea calității vieții prin reducerea pagubelor produse ca urmare a inundațiilor;
- diminuarea impactului pe care măsurile de gestionare a riscului (la scară temporală și spațială) l-ar putea avea asupra sistemelor ecologice;
- restaurarea structurii sistemelor lotice și asigurarea integrității funcționale (inclusiv a capacității de atenuare și control a evenimentelor hidrologice) în strânsă conexiune cu structura bazinului hidrografic și alte măsuri de protecție;
- utilizarea corespunzătoare a resurselor pentru realizarea și întreținerea infrastructurilor și aplicarea măsurilor de reducere a riscului la inundații;
- menținerea unor activități economice corespunzătoare, tradiționale în zonele inundabile;
- reducerea impactului inundațiilor prin reducerea numărului de locuitori afectați și animale expuse riscului la inundații;
- reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații;
- controlul eficient al utilizărilor terenurilor, prin interzicerea amplasării de noi construcții și a desfășurării activităților în zonele cu risc de inundații și identificarea altor activități care ar putea contribui la creșterea riscului la inundații;
- îmbunătățirea răspunsului comunităților locale în cazul producerii unei inundații și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului (reziliența colectivă la inundații);
- organizarea acțiunilor regionale și locale pentru întărirea capacității instituționale, implicarea părților interesate în procesul consultativ și decizional, consolidarea cadrului existent pentru autoritățile regionale și locale, dintr-o perspectivă a bazinului hidrografic;
- crearea unui cadru adecvat pentru participarea sectorului privat la managementul riscului la inundații, cu includerea de grupuri profesionale și a populației;
- reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații asupra ecosistemelor.

În ceea ce privește obiectivele specifice, acestea sunt grupate în trei categorii majore, respectiv obiective economice, sociale și de mediu. Printre obiectivele de mediu este menționată și ”minimizarea sau prevenirea impactului schimbărilor climatice asupra producerii fenomenului de inundații”, ceea ce arată legătura directă dintre cele două fenomene și preocuparea pentru diminuarea impactului schimbărilor climatice asupra oricăror fenomene sau activități. În ceea ce privește rolul pe care fiecare instituție trebuie să-l

îndeplinească, este menționată importanța dezvoltării bazei de cunoaștere prin ”lansarea de programe de cercetare-dezvoltare destinate managementului riscului la inundații, soluționării unor aspecte privind influența schimbărilor climatice asupra ciclului hidrologic și a măsurilor adecvate de adaptare la aceste schimbări”. Pentru capitolul referitor la dezvoltarea de metodologii/ studii/ rapoarte necesare implementării Strategiei naționale de management al riscului la inundații se face referire în mod direct, încă o dată la necesitatea unor studii și cercetări pentru a identifica influența modificărilor climatice asupra producerii inundațiilor și măsuri de diminuare a acestor efecte.

Toate acțiunile prevăzute în Directiva 2007/60/CE au fost implementate și la nivel național. Hărțile de hazard și risc la inundații s-au întocmit pentru zonele desemnate ca având un risc potential semnificativ la inundații care au fost raportate la Comisia Europeană în martie 2012, când se desfășura prima etapă de implementare a Directivei 2007/60/CE, respectiv evaluarea preliminară a riscului la inundații (aprox. 16.000 km lungime pe diferite cursuri de apă). Planurile de management al riscului la inundații au fost aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 972 din 21 decembrie 2016 și publicată în Monitorul Oficial nr. 106 din 7 februarie 2017. Acestea sunt complementare planurilor de management ale bazinelor hidrografice care sunt elaborate conform Directivei cadru privind Apa.

Implementarea Directivei cadru pentru mediul marin în România

Ordonanța de urgență a Guvernului 71/2010 privind stabilirea strategiei pentru mediul marin, transpune Directiva Cadru Strategia pentru mediul marin (2008/56/CE) în legislația națională și are ca obiectiv atingerea sau menținerea stării ecologice bune a mediului marin în Marea Neagră. Pentru îndeplinirea acestui deziderat, România trebuie să adopte și să implementeze programul de măsuri, elaborat conform directivei.

Programul de măsuri pentru atingerea stării ecologice bune a regiunii marine Marea Neagră prevede 29 de măsuri, dintre care 16 sunt măsuri comune cu Bulgaria și au fost stabilite în cadrul unui proiect finanțat de Comisia Europeană, prin care s-a acordat asistență tehnică celor două state membre în procesul de implementare al directivei.

Prin implementarea celor 29 de măsuri se urmărește atingerea stării ecologice bune a Mării Negre, respectiv protecția și conservarea diversității ecologice marine prin reducerea și eliminarea presiunilor generate de către activitățile maritime. În implementarea acestor măsuri de protecție vor fi implicate toate autoritățile care au activități maritime în Marea Neagră.

Dintre cele 29 de măsuri propuse, măsurile privind Evaluarea funcțiilor și serviciilor ecosistemice și Gestionarea și reducerea surselor difuze de poluare pot fi corelate cu schimbările climatice.

Strategia forestieră a României 2018 – 2027

Strategia Forestieră Națională 2018– 2027 își propune, printre altele, adaptarea continuă a pădurilor la schimbările climatice. De asemenea, este recunoscută importanța majoră a

pădurilor în atenuarea fenomenului schimbărilor climatice și a multifuncționalității ecosistemelor forestiere și rolul lor în generarea de servicii ecosistemice cum ar fi de exemplu furnizarea de apă potabilă și reglarea climei.

Din punct de vedere legislativ, la nivelul UE statele membre sunt cele care reglementează activitățile legate de utilizarea fondului forestier. Există totuși un cadru normativ pan-european pentru gestionarea durabilă a pădurilor, iar acesta se realizează prin intermediul FOREST EUROPE – Conferința Ministerială privind protecția pădurilor din Europa (MCPFE). La aceasta participă 46 de state membre și dezvoltă strategii comune menite să protejeze și să asigure o gestionare durabilă a pădurilor.

Din 1990 și până astăzi s-au adoptat 21 de rezoluții și au fost organizate 6 MCPFE, în care subiectele abordate au vizat cu prioritate: consolidarea rolului pădurilor în atenuarea schimbărilor climatice, asigurarea furnizării de apă potabilă de bună calitate, îmbunătățirea și conservarea biodiversității forestiere și furnizarea de produse forestiere.

Planul de acțiune forestier al UE, pentru perioada 2006-2011, prin înștiințarea din 2008 privind industriile forestiere inovatoare și durabile din UE, integrează obiectivele privind schimbările climatice, mai ales cu privire la impactul acestora.

La nivel național, legislația din domeniul forestier care vizează în mod direct modificările de climă este descrisă de -Legea nr. 289/2002 privind perdelele forestiere de protecție, republicată, cu modificările și completările ulterioare ce vizează articolul 2.

III. Perspective de dezvoltare ale cadrului de reglementare

Chiar dacă s-au făcut eforturi importante pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, schimbările climatice continuă să aibă un impact negativ asupra mediului, populației și economiei UE. Eficientizarea procesului de gestionare a situației prin continuarea elaborării și adoptării de măsuri, tot mai ambițioase, în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, inclusiv prin consolidarea rezilienței și a acțiunilor de prevenire și pregătire, este absolut necesară.

Integrarea aspectelor legate de impactul schimbărilor climatice în toate politicile sectoriale reprezintă unul din mecanismele de îmbunătățire a eficienței măsurilor propuse. De asemenea, completarea cadrului de reglementare existent prin stabilirea direcției pe termen lung și prin includerea în legislația UE a obiectivului de realizare a neutralității climatice până în 2050, contribuie la consolidarea eforturilor de adaptare la schimbările climatice.

Inițiativa de elaborarea a unei legi climatice la nivel european vine în sprijinul procesului de definire a unei traiectorii climatice până în 2050 și de revizuire a acesteia pe baza unor evaluări periodice sau chiar de stabilire a unei proceduri specifice în cazul unor progrese insuficiente.

Analiza unui cadru general de integrare sistemică (holist)

Încă din anii 1970 și până la sfârșitul anilor 1980, statele industrializate s-au bazat pe planuri și politici sectoriale pentru a rezolva probleme de mediu relativ simple, precum smogul urban, ploile acide și poluarea apei.

În acest caz politicile de mediu aplicate se bazau (și de multe ori încă se bazează) pe realizarea de regulamente de tip “comandă și control” cu determinarea concentrațiilor la capătul procesului și cu implementarea unor planuri de mediu elaborate sectorial.

Din păcate complexitatea problemelor de mediu, cum ar fi pierderea biodiversității sau schimbările climatice, a crescut. De cele mai multe ori problemele de mediu apărute afectează mai multe sectoare, planuri și multe niveluri de guvernare fiind rezistente la corecții tehnologice simple, punând la încercare modelele existente de guvernare, inclusiv elaborarea de politici, practici economice, norme sociale dar și comportamente individuale (Gupta, 2007; Delmas și Young, 2009).

În anii '90, cercetătorii și factorii de decizie au realizat că mediul are o organizare complexă, nefiind doar o sumă de elemente (apă, aer și sisteme vii) iar problemele nu pot fi soluționate cu politici simpliste bazate în special pe planuri sectoriale restrânse, necesitând în schimb răspunsuri cuprinzătoare ce trebuie să țină seama de complexitatea problemelor pe de o parte, de necesitatea unei abordări multisectoriale, care să reflecte în fapt complexitatea și modul de organizare al mediului (mediul organizat în sisteme, cu răspunsuri neliniare) pe de altă parte.

Acesta a fost momentul în care au apărut strategiile integrate multisectoriale care au permis atât integrarea politicilor sectoriale cât și o abordare ierarhică mai apropiată de modul de organizare al naturii (Steurer, 2008). Această abordare integrată s-a răspândit rapid astfel încât au fost dezvoltate strategii integrate cu privire la o serie de probleme cum ar fi: managementul terenurilor (Rayner și Howlett, 2009), resursele naturale, dezvoltarea durabilă, măsuri pentru combaterea modificărilor climatice sau pentru adaptarea la modificările climatice.

Strategiile integrate de mediu reprezintă răspunsul la probleme complexe și necesită o abordare care implică mai multe sectoare și nivele de guvernare (Rayner și Howlett, 2009).

Strategiile integrate sunt documente politice care au ca scop dezvoltarea de politici intersectoriale prin integrarea unor principii, valori și obiective pe termen lung. Spre deosebire de planurile sectoriale (care sunt dezvoltate într-un proces unic neciclic) planurile integrate sunt private ca procese ciclice necesitând integrarea politică orizontală (între sectoare) dar și verticală (între nivele de guvernare). Alte elemente cheie ale acestei abordări sunt legate de reflexivitate și de capacitatea de învățare prin activități de monitoring și raportare. Ca urmare, strategiile integrate au scopuri multiple de la creșterea conștientizării asupra problemelor investigate, dezvoltarea unei baze de date care să faciliteze formularea și implementarea de măsuri, dezvoltarea unei platforme de monitorizare, evaluare și raportare care să informeze periodic factorii de decizie cu privire la progresul realizat sau a problemelor întâmpinate și

care necesită activități de corecție (implementarea unui ciclu adaptativ) (Steurer și Martinuzzi, 2005; Mulgan, 2009; Jacob și colab., 2012).

În plus, strategiile integrate nu se bazează doar pe actori politici în îndeplinirea scopurilor menționate anterior ci pot și trebuie să se bazeze și pe alți actori care provin din mediul de afaceri și până la societatea civilă.

Direcții de integrare la nivel european

Întrucât mediul natural reprezintă suportul pentru dezvoltarea sistemului socio-economic, pentru îndeplinirea oricăror obiective economice este esențial să se acorde o valoare mai mare protejării și restaurării sistemelor ecologice naturale, utilizării durabile a resurselor și îmbunătățirii sănătății populației umane. Astfel, este imperios necesar să se realizeze o schimbare în profunzime a modului de abordare, care poate fi extrem de benefică pentru economia, societatea și mediul natural al UE.

În acest context, Comisia Europeană propune **Pactul Ecologic European** ca o nouă strategie de abordare și de dezvoltare care să permită transformarea Uniunii Europene într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050 și în care creșterea economică să fie decuplată de la utilizarea resurselor (Comisia Europeană, 2019).

Printre obiective ambițioase care vizează domenii diferite, dar esențiale pentru dezvoltare Europei, Pactul Ecologic European urmărește protecția, conservarea și consolidarea capitalul natural pentru protejarea sănătății și bunăstării cetățenilor, pentru dezvoltarea economică pe o nouă traiectorie, așa cum se poate vedea în figura jos.

Factorii principali ai schimbărilor climatice și cei care contribuie la declinul biodiversității sunt aceiași la nivel mondial și nu se limitează la frontierele fiecărui stat. Obiectivele ambițioase în materie de mediu ale pactului nu vor putea fi realizate prin eforturile izolate ale Europei. O colaborare și cooperare mai largă, la nivel internațional, este necesară pentru facilitarea acestei traiectorii de dezvoltare durabilă.

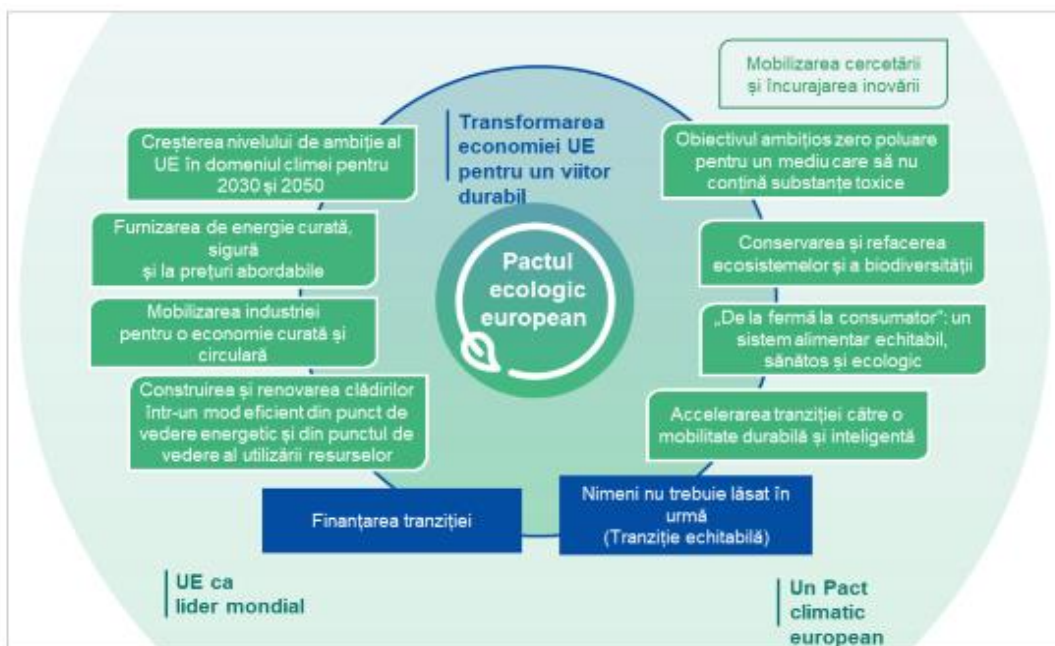

Figura 3. Pactul ecologic european (Sursa: Comisia Europeană, 2019)

Integrarea obiectivelor propuse prin Pactul Ecologic European pe domenii de acțiune care sunt strâns conectate între ele și se consolidează reciproc, presupune o atenție deosebită și gestionarea eventualelor compromisuri pe toate cele trei planuri, economic, social sau de mediu. Pactul ecologic își propune să utilizeze toate instrumentele de care dispune pentru îndeplinirea obiectivelor și pentru o tranziție echitabilă și favorabilă incluziunii, cum ar fi: reglementarea și standardizarea, investițiile și inovarea, reformele naționale, dialogul cu partenerii sociali și cooperarea internațională (Comisia Europeană, 2019).

Pentru operaționalizarea Pactului ecologic european a fost demarat procesul de regândire, adaptare și actualizare a politicilor din domeniul energiei curate, a proceselor industriale și de infrastructură de mare anvergură, a sectorului transporturilor, alimentației și agriculturii. Alături de aceste domenii, noi măsuri care vizează protejarea biodiversității și eliminarea poluării completează noua viziune de transformare a economiei UE pentru un viitor durabil.

Sistemele ecologice - sisteme suport pentru sistemul socio-economic

Organizarea la scara spațio-temporală a naturii într-o ierarhie de sisteme ecologice, interdependente și integrate unele în altele, înglobează toate componentele mediului fizic și biologic natural, transformat și controlat, respectiv cel creat de către oameni (Vădineanu, 2004).

Sistemele ecologice naturale și seminaturale - în totalitate și sistemele ecologice transformate și controlate de către oameni (agro-ecosisteme, bazine piscicole intensive) - parțial, se comportă ca unități productive capabile să se autoîntrețină integral sau parțial din punct de vedere energetic și al resurselor de materii prime.

Sistemele ecologice împreună cu resursele și serviciile pe care le generează alcătuiesc capitalul natural ce constituie fundația sistemelor socio-economice. De aceea, orice

modificare a sistemelor ecologice dincolo de capacitatea de suport a acestora se repercutează asupra societății umane.

Schimbările climatice vor deveni probabil unul dintre cei mai importanți factori ai pierderii biodiversității până la sfârșitul secolului 21. Ele forțează deja biodiversitatea să se adapteze fie prin schimbarea habitatului sau ciclurilor de viață, fie prin dezvoltarea de noi trăsături fizice (MA, 2005).

Gazele cu efect de seră (vapori de apă, dioxidul de carbon, ozonul și metanul) acționează în atmosferă ca acoperișul de sticlă al unei sere, captând căldura și încălzind astfel Planeta.

Deși fluctuații ale concentrației dioxidului de carbon atmosferic, temperaturii și precipitațiilor s-au produs și în pleistocen, influențând evoluția organismelor actuale, totuși, acestea s-au înregistrat pe o perioadă îndelungată de timp, într-un mediu care nu era atât de fragmentat cum este în prezent, unde presiunea exercitată de activitățile umane era mică sau chiar inexistentă. Nivelurilor naturale ale gazelor cu efect de seră li se adaugă emisiile gazoase rezultate din activitățile umane, cum ar fi arderea combustibililor fosili, activitățile agricole și schimbările de utilizare a terenului. Prin urmare, suprafața Pământului și atmosfera inferioară se încălzesc, iar această creștere a temperaturii generează la rândul ei alte schimbări în lanț. Nivelul și amploarea schimbărilor climatice induse de creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră au afectat și vor continua să afecteze biodiversitatea, fie direct, fie în combinație cu alți factori, influențând ratele actuale și amploarea extincției speciilor care depășesc cu mult ratele normale.

Conservarea ecosistemelor naturale terestre, de apă dulce și marină și refacerea ecosistemelor degradate (inclusiv diversitatea lor genetică și a speciilor) este esențială atât pentru obiectivele generale ale Convenției privind diversitatea biologică, cât și a Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice, deoarece ecosistemele joacă un rol cheie în adaptarea la schimbările climatice și în circuitul global al carbonului, oferind în același timp o gamă largă de servicii ecosistemice esențiale pentru bunăstarea umană și pentru realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

Biodiversitatea poate sprijini eforturile de reducere a efectelor negative ale schimbărilor climatice. Ecosistemele pot îndepărta dioxidul de carbon din atmosferă prin stocarea carbonului (ex: pădurile), pot atenua impactul dezastruos al unor fenomene precum inundațiile și furtunile (ex: mangrovele).

Strategiile de conservare și gestionare care să mențină și să restabilească biodiversitatea pot reduce unele dintre efectele negative ale schimbărilor climatice. Printre opțiunile de creștere a capacității de adaptare a speciilor și ecosistemelor în fața schimbărilor climatice accelerate se numără:

- Reducerea poluării, supraexploatării resurselor, pierderii și fragmentării habitatelor, precum și a extinderii speciilor invazive.
- Adoptarea extinsă a practicilor de conservare și utilizare durabilă, inclusiv prin consolidarea rețelelor de arii protejate.
- Facilitarea managementului adaptiv prin consolidarea sistemelor de monitorizare și evaluare.

Abordarea ecosistemică de adaptare la schimbările climatice utilizează biodiversitatea și serviciile ecosistemice într-o strategie de adaptare generală ce include managementul durabil,

conservarea și restaurarea ecosistemelor pentru a oferi servicii care ajută oamenii să se adapteze la efectele adverse ale schimbărilor climatice.

Ca exemple de activități de adaptare bazate pe ecosisteme putem enumera:

- Apărarea litoralului prin întreținerea și / sau restaurarea mangrovelor și a altor zone umede de coastă pentru a reduce inundațiile și eroziunea costieră.
- Gestionarea durabilă a zonelor umede montane și a zonelor inundabile pentru menținerea fluxului și calității apei.
- Conservarea și restaurarea pădurilor pentru stabilizarea versanților și reglarea fluxurilor de apă.
- Stabilirea de sisteme agro-forestiere pentru a face față schimbării condițiilor climatice.
- Conservarea agro-biodiversității pentru a avea la dispoziție un fond genetic care să asigure adaptarea culturilor și a animalelor la schimbările climatice.

Deși acoperă mai puțin de 1% din suprafața Pământului, ecosistemele acvatice de apă dulce adăpostesc aproximativ 10% dintre speciile de animale, inclusiv o treime dintre speciile de vertebrate (Strayer și Dudgeon, 2010). În același timp ecosistemele de apă dulce sunt printre cele mai periclitate ecosisteme de pe planetă, iar schimbările climatice vor amplifica presiunile asupra resurselor de apă și vor conduce la creșterea modalităților de poluare a acestora (IPCC, 2013).

Se estimează că omenirea consumă între 22% și 150% din oferta globală anuală de apă proaspătă (Hoekstra și Wiedmann, 2014). Această proporție va crește pe măsură ce populația umană la nivel mondial va crește în următorii ani, iar cererea de apă în țările în curs de dezvoltare se va apropia de cea din țările dezvoltate.

Apa este esențială pentru funcționarea tuturor ecosistemelor terestre, inclusiv pentru om. Omenirea depinde de apă nu doar pentru băut, ci și pentru producția de alimente, furnizarea de energie sau pentru transport. Pentru a-și satisface necesarul de apă, oamenii au construit baraje, rețele de irigații, rețele de alimentare cu apă potabilă și de eliminare a deșeurilor.

Agricultura este un mare consumator de apă peste tot în lume, iar apa este factorul limitativ major pentru producția vegetală; pentru a produce suficientă hrană pentru satisfacerea nevoilor nutriționale zilnice ale unei persoane fiind necesari aproximativ 3000 de litri de apă. De asemenea, apa este o sursă de energie, atâta timp cât curge; hidroenergia deține ponderea cea mai mare dintre energiile regenerabile produse la nivel global și reprezintă aproximativ 20% din cantitatea de energie electrică a lumii (Banca Mondială, 2013).

Implicarea utilizatorilor și părților interesate

Informarea, consultarea și implicarea tuturor părților interesate sunt necesare pentru asigurarea succesului planurilor, strategiilor de implementare a activităților ce vizează conservarea biodiversității și/sau a aspectelor ce țin de protejarea ecosistemelor acvatice și nu numai. Acestea pot fi transpuse în practică prin întâlniri și forumuri publice ce au ca parteneri toate părțile interesate, inclusiv în fazele de elaborare a deciziilor. Deosebit de important este și procesul de monitorizare a evoluției procesului participativ pentru identificarea lacunelor și barierelor ce limitează atingerea obiectivelor propuse, precum și pentru acțiuni concrete de îmbunătățire a situației existente. De asemenea, este necesară evaluarea rezultatelor

procesului participativ și a capacității acestuia de implicare eficientă a părților interesate în procesul de elaborare a deciziilor.

Biodiversitatea crescută și o stare bună a mediului natural sunt asociate cu o viață de calitate a oamenilor. Aceasta se traduce prin posibilitatea de atragere a investițiilor, locuri de muncă și turiști în zone care păstrează sistemele naturale nealterate. Ca urmare a atractivității crescute a unei regiuni din punct de vedere al configurației și stării sistemelor naturale, se pot dezvolta activități care să asigure succesul economic viitor al zonei respective. Prin urmare, este necesar să se ia în considerare biodiversitatea locală sau regională încă din faza de elaborare a planurilor și/sau programelor de amenajare și conservare a unei zone, precum și în cea a aplicării procedurilor de evaluare strategică de mediu. De exemplu, un astfel de plan de amenajare al unor suprafețe întinse ce prezintă risc mare de inundații, poate impune restricții asupra evoluției viitoare a comunităților umane din zonă (Comisia Europeană, 2013).

Brooker, Young & Watt (2007) evidențiază faptul că este necesară colaborarea dintre cercetători și factorii de decizie pentru a identifica împreună metodele cele mai eficiente pentru ca stakeholderii să conștientizeze că sunt responsabili cu toții de impactul schimbărilor climatice asupra biodiversității, iar comunicarea reprezintă calea cea mai bună în acest sens. Totodată, rezultatele cercetării sunt eficiente pentru generarea modificării stilului de viață al publicului larg ceea ce constituie o componentă importantă a strategiei de conservare a biodiversității și de adaptare la schimbările climatice.

Problema schimbărilor climatice, având în vedere evidența realității prezentului sub aspectul efectelor pe care le au asupra societății umane, reprezintă un aspect demn de luat în seamă deopotrivă de publicul larg precum și de factorii de decizie.

În ceea ce privește opinia publică, în general, orice persoană trebuie să cunoască aspecte privind schimbările climatice, astfel de cunoștințe fiind generate de reflecții personale ale credințelor, valorilor, viziunilor proprii însoțite de abordări descriptive referitoare la schimbările climatice (Weber, 2006). Este necesar ca aceste cunoștințe să determine comportamentele necesare pentru atenuarea dacă nu stoparea comportamentelor generatoare de efecte în acest sens.

Din perspectiva factorilor de decizie, cunoștințele referitoare la schimbările climatice au menirea de a contribui la creșterea gradului de conștientizare față de realitatea problemei și necesitatea unor modificări comportamentale generale care să permită încetinirea ritmului de producere a schimbărilor climatice. În același timp, astfel de achiziții cognitive vizează identificarea unor metode eficiente pentru transpunerea în practică a măsurilor aferente unor astfel de schimbări.

În acest sens, organizarea unor activități de informare asupra direcției în care s-ar desfășura modul cel mai productiv pentru a răspunde acestor nevoi ar putea avea o contribuție semnificativă. Totodată, existența unui amplu proces de implicare a tuturor părților interesate cu privire la nevoile lor de înțelegere a vulnerabilităților locale, regionale, globale și a

situațiilor de risc determinate de schimbări climatice ar putea fi de un real folos (Dilling și Berggren, 2015).

Bibliografie

1. Administrația Națională "Apele Române" (2019) Probleme Importante de Gospodărire a Apelor-Sinteza Națională 2019 <http://www.rowater.ro>
2. Banca Mondială, (2013) Programul privind schimbările climatice și o creștere economică verde cu emisii reduse de carbon, Componenta A1: Raport de inventariere <http://documents1.worldbank.org/curated/en/296921468298795648/pdf/955960ROMANIAN0391419B0A110romanian.pdf>
3. Brooker R., Young J.C. și Watt A. (2007) Climate change and biodiversity: Impacts and policy development challenges – a European case study. *International Journal of Biodiversity Science and Management*. 3: 12–30
4. Comisia Europeană (2011) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor -Asigurarea noastră de viață, capitalul nostru natural: o strategie a UE în domeniul biodiversității pentru 2020 COM (2011) 244 final
5. Comisia Europeană (2013) Communication: "An EU Strategy on Adaptation to Climate Change", COM (2013) 216
6. Comisia Europeană (2019) Comunicare a Comisiei, Pactul Ecologic European, COM (2019) 640 final
7. Comisia Europeană (2013) *Ghid privind integrarea schimbărilor climatice și a aspectelor referitoare la biodiversitate în evaluarea strategică de mediu*. <http://ec.europa.eu>
8. Comisia Economică pentru Europa (2009) *Guidance on Water and Adaptation to Climate Change*. United Nations. Geneva
9. International Commission for the Protection of the Danube River (ICPDR) (2013) Strategy on Adaptation to Climate Change, disponibil la https://www.icpdr.org/main/sites/default/files/nodes/documents/icpdr_climate-adaptation-strategy.pdf
10. Delmas M.A., Young O.R., (2009) Governance for the Environment, New Perspectives, Cambridge University Press ISBN 0521743001 300 pp
11. Dilling L. și Berggren J. (2015) What do stakeholders need to manage for climate change and variability? A document-based analysis from three mountain states in the Western USA. *Regional Environmental Change*. 15 (4): 657-667
12. Eisenreich, S.J. (2005). *Climate change and the European Water dimension. A report to the European Water directors*. EU Report No. 21553
13. Green, T. R., Taniguchi, M., Kooi, H., Gurdak, J. J., Allen, D. M., Hiscock, K. M., ... Aureli, A. (2011). Beneath the surface of global change: Impacts of climate change on groundwater. *Journal of Hydrology*, (405), 532-560. <https://doi.org/10.1016/j.jhydrol.2011.05.002>

14. Grizzetti B., Liqueste C., Antunes P., Carvalho L., Geamana N., Giuca R., Leone M., McConnell S., Preda E., Santos R., Turkelboom F., Vadineanu A. și Woods H. (2016) Ecosystem services for water policy: Insights across Europe. *Environmental Science & Policy Journal* 66: 179-190
15. Gupta J., (2007) The multi-level governance challenge of climate change, *Environmental Sciences* Volume 4, Issue 3
16. GWP România – traducere a *Manualului pentru managementul integrat al resurselor de apă în bazinele hidrografice transfrontaliere de fluvii, lacuri și acvifere*; autor: Rețeaua Internațională a Organizațiilor de Bazine Hidrografice (INBO) și de către Parteneriatul Global al Apei (GWP). <http://www.inbo-news.org> și <http://www.gwpforum.org>
17. Heerdt ter G.N.J., Schep S.A., Janse J.H. și Ouboter M.(2007) Climate change and the EU Water Framework Directive: how to deal with indirect effects of changes in hydrology on water quality and ecology? *Water Science & Technology*.56 (4): 19-26
18. Hoekstra A., Wiedmann T., (2014) Humanity's unsustainable environmental footprint, *Science*, Vol. 344, Issue 6188, pp. 1114-1117 DOI: 10.1126/science.1248365
19. Jacob, K., Münch, L., Büttner, H. (2012). Leitfaden zur Strategieentwicklung im BMU. Erarbeitet im Rahmen des Projektes "Nachhaltigkeitsmanagement umweltpolitischer Ziele und Strategien - Strategieentwicklungsprozess zur Optimierung umweltpolitischer Ziele und Strategien hinsichtlich Synergien und Konkurrenzen im Kontext der nationalen Nachhaltigkeitsstrategie" (FKZ UM 09 11 156 - 3).
20. Klove B., Ala-Aho P., Bertrand G., Gurdak J.J., Kupfersberger H., Kværner J., Muotka T., Mykrä H., Preda E., Rossi P. și Bertacchi Uvo C. (2013) Climate change impacts on groundwater and dependent ecosystems. *Journal of Hydrology*, 518: 250-266
21. Kundzewicz, Z.W., Döll, P., (2009) Will groundwater ease freshwater stress under climate change? *Hydrol. Sci. J.* 54 (4), 665–675.
22. MA (2005) Millennium Ecosystem Assessment World Resources Institute, Washington, DC
23. Mulgan G., (2009) *The Art of Public Strategy: Mobilizing Power and Knowledge for the Common Good*, Oxford University Press
24. Parlamentul European, (2007) Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 288/27
25. Rayner J., Howlet M. (2009) Introduction: Understanding integrated policy strategies and their evolution, *Policy and Society*, 28:2, 99-109, DOI: 10.1016/j.polsoc.2009.05.001
26. Steurer, R., Martinuzzi, A. (2005) Towards a new pattern of strategy formation in the public sector: First experiences with National Strategies for Sustainable Development in Europe, in: ENVIRON PLAN C-GOV POLICY; 23(3): 455-472
27. Steurer, R. (2008) Sustainable Development Strategies. In Jordan, A. and Lenschow, A. (eds.), *Innovation in Environmental Policy? Integrating the Environment for Sustainability*, Cheltenham: Edward Elgar
28. IPCC, (2013) *Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* [Stocker, T.F., D. Qin, G.-K. Plattner, M. Tignor, S.K. Allen, J. Boschung, A.

- Nauels, Y. Xia, V. Bex and P.M. Midgley (eds.)]. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 1535 pp.
29. Comisia Europeană (2013) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier , COM(2013) 659 final/2
30. O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier Ministerul Apelor și Pădurilor, (2017) Strategia Forestieră Națională 2018– 2027, http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2017-10-27_Strategia_forestiera_2017.pdf
31. Strayer D.L., Dudgeon D. (2010) Freshwater biodiversity conservation: recent progress and future challenges, *Freshwater Science*, 29(1):344-358, <https://doi.org/10.1899/08-171.1>
32. Taylor, R.G., Scanlon, B., Döll, P., Rodell, M., van Beek, R., Wada, Y., Longuevergne, L., Leblanc, M., Famiglietti, J.S., Edmunds, M., Konikow, L., Green, T.R., Chen, J., Taniguchi, M., Bierkens, M.F.P., MacDonald, A., Fan, Y., Maxwell, R.M., Yechieli, Y., Gurdak, J.J., Allen, D., Shamsudduha, M., Hiscock, K., Yeh, P.J.F., Holman, I., Treidel, H., (2012) Groundwater and climate change. *Nat. Clim. Change*. <http://dx.doi.org/10.1038/nclimate1744>.
33. UNESCO (2012) "Managing Water under Uncertainty and Risk"
34. UN-Water Expert Group on Water and Climate Change (2019) *Climate Change and Water UN-Water Policy Brief*. UN-Water Technical Advisory Unit. Genève. Switzerland
35. Vădineanu A. (2004) Managementul dezvoltării. O abordare ecosistemică. Editura Ars Docendi. București. 394 pp.
36. Weber E. (2006) Experience-Based and Description-Based Perceptions of Long-Term Risk: Why Global Warming does not Scare us (Yet). *Climatic change*. 77: 103-120
37. Wilby R.L., Orr H.G., Hedger M.D. și Blackmore M. (2006) Risks Posed by Climate Change to the Delivery of Water Framework Directive Objectives in the UK. *Environment International* 32 (8): 1043-1055.

Partea II. Analiza cadrului legislativ actual privind măsurile de reducere a gazelor cu efect de sera/a emisiilor poluanților atmosferici

1. Raportarea legislației interne și internaționale la Protocolul de la Kyoto (1997) și la Acordul de la Paris (2015)

În 1992, statele au semnat Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC), vizând stabilizarea concentrațiilor de gaze cu efect de seră „la un nivel care să prevină interferențele antropice (de origine umană) periculoase cu sistemul climatic”.

Convenția-cadru a reprezentat o contribuție importantă la stabilirea unor principii-cheie în lupta mondială împotriva schimbărilor climatice. Aceasta definește, în special, principiul „responsabilităților comune, dar diferențiate”. De asemenea, convenția-cadru a contribuit la o mai mare sensibilizare a publicului mondial cu privire la aspectele legate de schimbările climatice. Totuși, convenția nu conține angajamente în cifre și detaliate pentru fiecare țară în materie de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Protocolul de la Kyoto, ulterior Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice, este unul dintre cele mai importante instrumente juridice internaționale în lupta împotriva schimbărilor climatice. Acesta stabilește obiective obligatorii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru țările industrializate și pentru Uniunea Europeană.

România a fost prima țară din Anexa 1 a CCONUSC care a ratificat Protocolul de la Kyoto (Legea nr. 3/2001). Protocolul de la Kyoto a intrat în vigoare la data de 16 februarie 2005, și în prezent, din cele 195 de părți ale Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice, 192 au ratificat și Protocolul de la Kyoto.

Uniunea Europeană a depus instrumentele de ratificare a Protocolul de la Kyoto în anul 2002 și și-a asumat obligația de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 8 % sub nivelul din anul 1990 până în perioada 2008-2012. Ulterior, prin intermediul Protocolului de la Kyoto (1997), s-a acționat în sensul punerii în aplicare a unor măsuri s-au introdus obiective în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, pentru țările care l-au semnat. În calitate de state participante la Protocolul de la Kyoto, țările semnatare, cu o economie dezvoltată, s-au angajat, de asemenea, să instituie politici și măsuri menite să sprijine atingerea într-un mod sustenabil a obiectivelor de reducere a emisiilor formulate în protocol. Secretariatul CCONUSC monitorizează și raportează cu privire la punerea în aplicare a convenției și a Protocolului de la Kyoto.

În urma aderării României la Uniunea Europeană (UE) în 2007, a fost transpusă legislația europeană pentru implementarea Schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul UE (ETS).

Prima perioadă a angajamentului de limitare cantitativă și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră din cadrul Protocolului de la Kyoto a fost între anii 2008-2012.

În decembrie 2012, la a opta sesiune a Conferinței părților care funcționează ca reuniune a părților la Protocolul de la Kyoto ce a avut loc în Doha, Qatar, s-a adoptat Amendamentul Doha la Protocolul de la Kyoto.

Prin acest Amendament, părțile au stabilit o a doua perioadă de angajament cu privire la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, ce va avea loc în intervalul 2013-2020, perioada în care părțile se vor obliga să își reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 18 % față de nivelul din anul 1990.

În perioada 11-22 noiembrie 2013, la Varșovia, Polonia, a avut loc a 19-a sesiune de lucru a Conferinței Părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice, dar și a 9-a Conferință a Părților la Protocolul de la Kyoto, evenimente care unesc eforturile internaționale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, având în vedere că în ultima perioadă au existat câteva situații care au pus la îndoială hotărârea unor state de a se implica în mod direct în demersurile efectuate în legătură cu schimbările climatice la nivel mondial.

Pe baza Protocolului de la Kyoto și a convenției CCONUSC, UE și statele sale membre raportează Secretariatului CCONUSC și următoarele informații:

(a) proiecții ale emisiilor viitoare, însoțite de informații privind modul în care au fost obținute aceste proiecții (de exemplu, instrumentele de modelare utilizate și factorii care le influențează);

(b) informații privind politicile și măsurile de atenuare care sprijină realizarea în mod sustenabil a reducerilor de emisii, inclusiv sfera unor astfel de măsuri; legăturile lor cu politicile UE; informații *ex ante* și, dacă este cazul, *ex post* privind impactul acestora; și modul în care politicile și măsurile naționale contribuie la realizarea strategiilor naționale pe termen lung de dezvoltare cu emisii reduse de dioxid de carbon.

În anul 2015 a fost semnat Acordul de la Paris fiind 197 de țări semnatare. Obiectivul acestuia este de a limita creșterea temperaturii medii mondiale la o valoare „cu mult sub” 2 °C față de nivelurile preindustriale și de a încuraja eforturile pentru a limita „și mai mult” creșterea temperaturii medii mondiale la 1,5 °C față de nivelurile respective. Acordul de la Paris nu introduce obiective obligatorii de reducere a emisiilor pentru părțile semnatare, ci impune, mai degrabă, contribuții stabilite la nivel național la realizarea obiectivului mondial de limitare a creșterii temperaturii mondiale. Aceste contribuții includ atât reducerile realizate la sursă de țările în cauză în ceea ce privește emisiile provocate de activitatea umană, cât și absorbțiile de gaze cu efect de seră („absorbții de carbon”).

Acordul de la Paris are drept obiectiv consolidarea capacității societăților de a face față impacturilor schimbărilor climatice și oferirea de sprijin internațional continuu și îmbunătățit pentru adaptarea la țările în curs de dezvoltare.

UE, în calitate de parte la Protocolul de la Kyoto (1997) și la Acordul de la Paris (2015), s-a angajat să participe la efortul mondial de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. În conformitate cu aceste acorduri, UE intenționează să își reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 20 % până în 2020, cu 40 % până în 2030 și cu 80-95 % până în 2050. Comisia Europeană raportează cu privire la gazele cu efect de seră către Secretariatul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC), în conformitate cu cerințele internaționale, și furnizează date suplimentare Parlamentului European Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice. După

„Cartea Albă a UE privind adaptarea”, Comisia Europeană a adoptat o strategie UE privind adaptarea la schimbările climatice, în aprilie 2013. Strategia vizează o Europă mai rezilientă în fața schimbărilor climatice. Acțiunile de adaptare includ integrarea schimbărilor climatice (atenuare și adaptare) în politicile și fondurile de sector ale UE, inclusiv problemele legate de mare și apele interioare, silvicultură, agricultură, biodiversitate, infrastructură și clădiri, dar și problemele de migrație și sociale.

Un cadru solid pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a informațiilor fiabile privind modificările pe care politicile și măsurile existente și planificate se preconizează este stabilit atât de Protocolul de la Kyoto, cât și de Acordul de la Paris. Cadrul instituit de Protocolul de la Kyoto este valabil până la raportarea emisiilor pentru 2020 (deci până în 2022). Cadrul instituit de Acordul de la Paris va fi utilizat pentru prima dată pentru raportarea emisiilor pentru 2021 (care vor fi publicate în 2023).

2. Contextul european actual și estimările viitoare privind emisiile de gaze cu efect de seră și calitatea aerului.

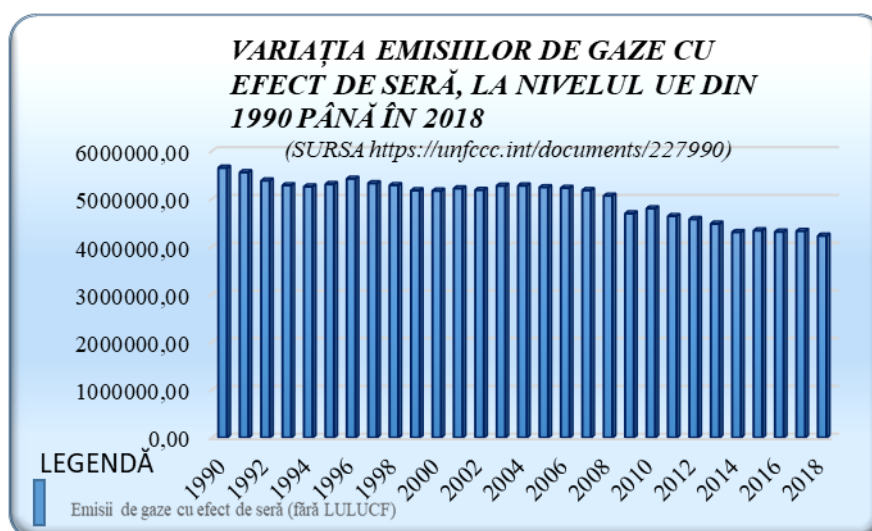

Figura 4. Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră, la nivelul Uniunii Europene, din 1990 până în 2018

Statele membre ale UE reprezintă 6,91 % din populația mondială¹. Ele au generat aproximativ 8,23 % din totalul la nivel mondial al emisiilor de gaze cu efect de seră în 2018. UE a convenit să își reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 20 % până în 2020, cu 40 % până în 2030 și cu 80-95 % până în 2050 față de nivelurile din 1990. Figura 1 este prezentată evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră, fără LULUCF, din 1990 până în anul 2018. Majoritatea gazelor cu efect de seră vizate de Protocolul de la Kyoto au urmat această tendință descendentă, înregistrându-se o diminuare cu 26.73 % în anul 2018 față de anul 1990:

¹Raportul Eurostat intitulat *The EU in the World*, 1 ianuarie 2020

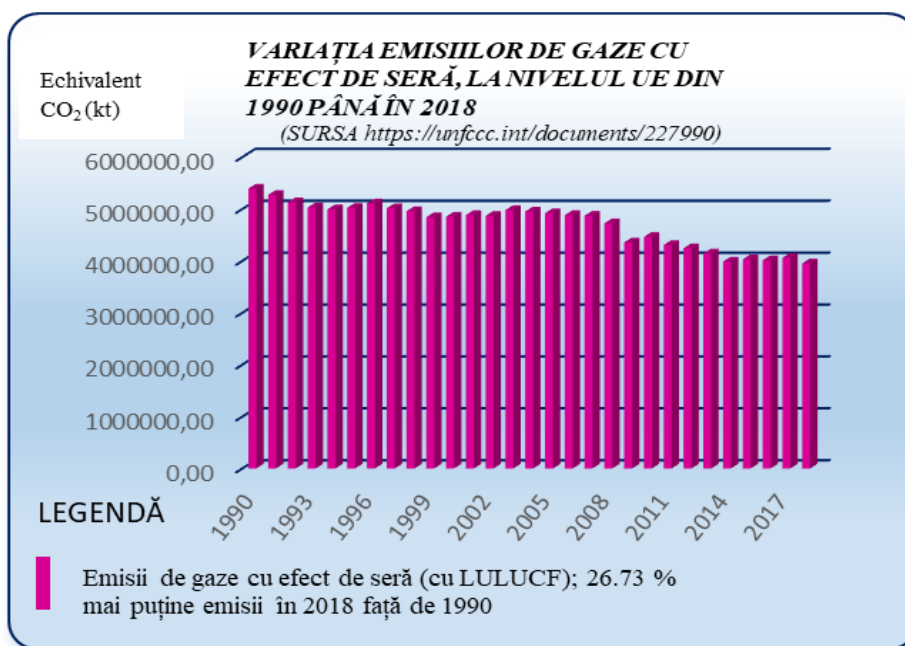

Figura 5. Variația emisiilor de gaze cu efect de seră, cu LULUCF, din Uniunea Europeană, din 1990 până în anul 2018

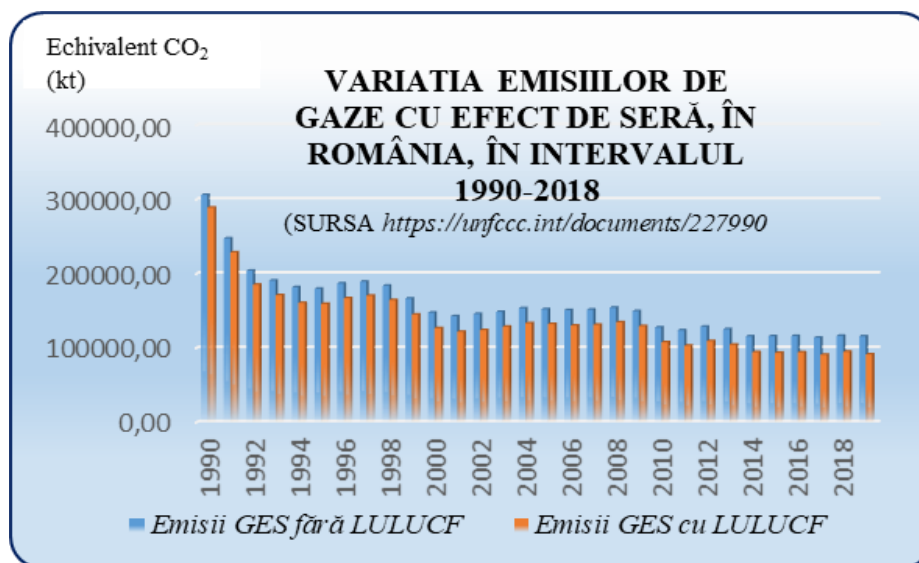

Figura 6. Variația emisiile din trecut și cele viitoare în raport cu obiectivele de reducere a emisiilor

În România, variația emisiilor cu efect de seră, pe același interval de timp (1990-2018) și în ambele variante (cu LULUCF și fără LULUCF) reflectă eficiența aplicării legislației în domeniu prin reducerea cu 60% a emisiilor în 2018 raportat la anul 1990 (fig.6).

Comisia Europeană a adoptat, în 28 noiembrie 2018, o viziune strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2050². Pe baza unei analize a efectelor schimbărilor climatice și a costurilor și beneficiilor acțiunii în acest domeniu, Comisia europeană recomandă ca un număr de elemente să fie incluse strategia UE privind schimbările climatice:

- revizuirea activității umane care contribuie la schimbările climatice, în toate țările poluante (cu luarea în considerare a sectoarelor implicate);
- dezvoltarea de noi tehnologii și/sau îmbunătățirea, creșterea eficienței celor existente;
- utilizarea și dezvoltarea instrumentelor de piață (cum ar fi schema de comercializare a certificatelor de emisii GES introdusă de UE);
- canalizarea eforturilor preventive și oferirea de soluții pentru adaptarea la schimbările climatice.

Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice: După „Cartea Albă a UE privind adaptarea”³⁹, Comisia Europeană a adoptat o strategie UE privind adaptarea la schimbările climatice în aprilie 2013. „Adaptarea” se referă la politici, practici și proiecte care își propun să reducă daunele și/sau să exploreze noile posibilități legate de impactul schimbărilor climatice, printre care variabilitatea climei și extremele climatice¹. Largul evantai de măsuri de adaptare se întinde de la soluțiile tehnologice și administrative (cum ar fi practicile agricole) până la măsurile politice (precum planurile de acțiune în vederea adaptării). Acțiunile de adaptare includ integrarea schimbărilor climatice (atenuare și adaptare) în politicile și fondurile de sector ale UE, inclusiv problemele legate de mare și apele interioare, silvicultură, agricultură, biodiversitate, infrastructură și clădiri, dar și problemele de migrație și sociale.

Legislația europeană care stabilește cadrul normativ raportat la schimbările climatice și implicit pentru buna gestionare a emisiilor de gaze cu efect de seră și a calității aerului sunt:

- Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (Directiva IPPC) (versiunea în limba română);

- Directiva 2004/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității, și de punere în aplicare a Protocolului de la Kyoto (versiunea în limba română);

- Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea îmbunătățirii și extinderii sistemului comunitar de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră (versiunea în limba română);

² https://ec.europa.eu/romania/news/20181129_strategie_ue_2050_schimbari_climatice_eurobarometru_romania_europa_ro

- Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum și a Directivelor 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului (versiunea în limba română);

Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE;

- Regulamentul (UE) nr. 389/2013 al Comisiei din 2 mai 2013 de creare a registrului Uniunii în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și cu Deciziile nr. 280/2004/CE și nr. 406/2009/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 920/2010 și (UE) nr. 1193/2011 ale Comisiei

- Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon generate de transportul maritim;

- Decizia Comisiei nr. 2006/780/CE privind evitarea dublei contabilizări pentru reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră în cadrul sistemului comunitar de comercializare a emisiilor pentru activitățile de proiect care intră sub incidența Protocolului de la Kyoto, în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului;

- Decizia nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră astfel încât să respecte angajamentele Comunității, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020;

- Regulamentul Comisiei (UE) nr. 601/2012 din 21 iunie 2012 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului;

- Decizia Comisiei nr. 2013/162/UE privind determinarea nivelurilor anuale de emisii alocate statelor membre pentru perioada 2013-2020 în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului (notificată în cadrul documentului C(2013) 1708);

- Regulamentul (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind un mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportare, la nivel național și al Uniunii, a altor informații relevante pentru schimbările climatice și de abrogare a Deciziei nr. 280/2004/CE;

- Regulamentul Comisiei de punere în aplicare nr. 749/2014 din 30 iunie 2014 privind structura, formatul, procedurile de transmitere și revizuirea informațiilor raportate de statele membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

- Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa

- Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător

Pentru a realiza aceste reduceri ale emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru a respecta normele internaționale, UE și statele membre ale acesteia s-au angajat să raporteze anual către CCONUSC cifrele finale pentru emisiile lor de gaze cu efect de seră. Această raportare se face sub forma „inventarelor gazelor cu efect de seră”. Pentru fiecare an, Agenția Europeană de Mediu publică inventarele intermediare ale UE, de regulă în luna octombrie a anului următor (n+1), iar șase luni mai târziu, în luna mai a anului n+25, inventarele finale.

Politica UE în domeniul calității aerului a determinat reduceri semnificative ale concentrațiilor de poluanți nocivi, cum ar fi particulele în suspensie, dioxidul de sulf (principala cauză a ploilor acide), plumbul, oxizii de azot, monoxidul de carbon și benzenul. Chiar dacă această politică există și se întreprind acțiuni în domeniu, calitatea aerului este greafată, în continuare, de probleme majore. Problemele care continuă să prezinte riscuri considerabile pentru sănătate și în cazul cărora se depășesc în mod constant limitele de siguranță pentru sănătate sunt, în special, particulele fine și ozonul. Standardele și obiectivele UE în domeniul calității aerului sunt nesocotite în numeroase regiuni și orașe, iar de pe urma acestui lucru are de suferit sănătatea publică și economia confruntându-se cu o creștere a costurilor. Poluarea aerului determină o degradare a stării de sănătate a oamenilor prin dezvoltarea unor boli ca bronșite acute și cronice, crize de astm, boli cardiovasculare, alergii la polen, cancere pulmonare și ale căilor respiratorii și afecțiuni ale aparatului reproducător.

Mai mult, un raport din 2019 al Organizației Mondiale a Sănătății relevă faptul că poluarea aerului este al treilea contributor pentru decese la nivel mondial. 9 din 10 persoane din lume respiră aer poluat. 570.000 de copii sub vârsta de 5 ani mor prin infecții respiratorii atribuite poluării aerului din interior, exterior și fumatului pasiv. Se apreciază, de asemenea, că 4,2 milioane de decese pe an sunt cauzate de poluarea aerului și a apei.

Rapoartele științifice ulterioare au arătat că pentru atingerea scopului final al Convenției-cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice sunt necesare acțiuni mult mai energice din partea tuturor țărilor, inclusiv din partea țărilor în curs de dezvoltare, astfel ca la nivel global să se înregistreze o scădere a emisiilor de gaze cu efect de seră de cel puțin 50% la nivelul anului 2050 comparativ cu nivelul de emisii din anul 1990. Această țintă de reducere stabilită la nivel global se poate realiza doar dacă țările dezvoltate vor reduce împreună emisiile de gaze cu efect de seră la nivelul anului 2050 cu valori procentuale cuprinse între 60-80% comparativ cu nivelul emisiilor din anul 1990.

Schimbările climatice și evoluția parametrilor climatici din ultimii ani au impulsionat adoptarea unor măsuri și derularea unor activități care să ducă la o revizuire a economiei.

În acest sens se înscrie *Pactul Ecologic European* care oferă un grafic de acțiuni pentru

promovarea utilizării eficiente a resurselor prin trecerea la o economie circulară și curată, pentru reducerea poluării și restabilirea biodiversității.

Prin acest Pact se propune o țintă ambițioasă și anume atingerea unui nivel neutru din punct de vedere climatic în 2050 de către UE. Pentru a realiza acest lucru, se impune o legislație europeană privind climatul care va traduce acest angajament politic într-o obligație legală și va genera noi investiții.

Toate sectoarele economiei vor trebui să ia măsuri în acest scop:

- investiți în tehnologii ecologice;
- susținerea inovării în industrie;

- transporturi private și publice mai curate, mai accesibile și mai sănătoase;
- renunțarea la utilizarea combustibilului fosil solid în sectorul energetic;
- îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor;
- colaborări cu parteneri internaționali pentru îmbunătățirea standardelor globale de mediu.

UE se angajează să sprijine financiar și prin asigurarea de asistență tehnică cetățenii, întreprinderile și chiar regiunile cele mai afectate de trecerea la o economie prietenoasă cu mediul. Pentru perioada 2021-2027 se vor mobiliza minim 100 de miliarde de euro pentru regiunile cele mai afectate.

În luna martie 2020, Comisia Europeană a elaborat o propunere de Regulament de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1999 (Legea europeană a climei).

Această propunere vizează stabilirea cadrului care să permită realizarea neutralității climatice a UE prin stabilirea unei traiectorii către neutralitatea climatică, transparență și responsabilitate, iar întreprinderilor, lucrătorilor, investitorilor și consumatorilor, mai multă certitudine și încredere în ceea ce privește angajamentul UE, susținând prosperitatea și crearea de locuri de muncă. Scopul regulamentului este, pe de o parte, introducerea în legislația la nivelul UE și implicit, la nivelul fiecărui Stat Membru, a obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la zero până în 2050, iar, pe de altă parte, de a contribui la punerea în aplicare a Acordului de la Paris privind schimbările climatice, inclusiv a obiectivului său pe termen lung de menținere a creșterii temperaturii globale cu mult sub 2 °C față de nivelurile preindustriale și de continuare a eforturilor menite să mențină această temperatură sub 1,5 °C. Propunerea contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Regulamentul propus completează cadrul de politică existent prin stabilirea direcției pe termen lung și prin consolidarea eforturilor de adaptare, prin instituirea unei evaluări periodice și a unei proceduri în cazul unor progrese insuficiente sau a unei lipse de coerență. Coerența cu Regulamentul (UE) 2018/1999 privind governanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice a fost asigurată prin includerea de modificări în acest sens în regulamentul respectiv. S-au adoptat și alte inițiative, cum ar fi Planul de investiții al Pactului ecologic european și propunerea de regulament de instituire a Fondului pentru o tranziție justă. Sunt în curs de elaborare o nouă strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice cu obiective mai ambițioase și o strategie privind finanțarea durabilă, în vederea integrării obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul de governanță corporativă.

3. Contextul național și legislația actuală, națională, privind emisiile de gaze cu efect de seră și calitatea aerului

În România, concentrațiile atmosferice globale ale gazelor cu efect de seră (în principal dioxid de carbon, metan și protoxid de azot) au crescut semnificativ începând cu anul 1750. Principala cauză a acestor creșteri a constituit-o activitatea umană. Chiar dacă încălzirea globală poate avea și cauze naturale, activitatea umană determină o creștere

suplimentară a temperaturii globale. Tendința lineară de încălzire din ultimii 50 de ani marchează o dublare a temperaturii globale comparativ cu situația de acum 100 de ani.

Deși contribuția României la emisiile globale este nesemnificativă (numai 0,3% din emisiile de gaze cu efect de seră ale lumii și mai puțin de 3% din emisiile totale ale țărilor UE), România a fost prima țară care a ratificat Protocolul de la Kyoto și și-a redus emisiile GES cu aproximativ 50% până la sfârșitul primei perioade de angajament sub Protocolul de la Kyoto (2008-2012).

Viziunea României, în eforturile sale de a combate schimbările climatice, este aceea de a deveni o economie rezilientă la schimbările climatice, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care să își integreze politicile și acțiunile legate de schimbările climatice într-o creștere economică inteligentă, „verde” până în anul 2030.

Legislația națională care însumează acte normative ce presupun o gestionare a emisiilor de gaze cu efect de seră (ca element definitoriu în contribuția umană la schimbările climatice) este:

- Legea 24/1994 pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992 - România a ratificat Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice (UNFCCC) care creează cadrul general al acțiunilor interguvernamentale privind schimbările climatice. Unul dintre obiectivele principale ale UNFCCC îl reprezintă stabilizarea atmosferică prin păstrarea concentrațiilor gazelor cu efect de seră la un nivel care să prevină perturbarea sistemului climatic;

- Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon, adoptată prin Hotărârea de Guvern nr. 739/2016. Obiectivul general al acestei strategii este de a mobiliza și de a permite actorilor privați și publici să reducă emisiile de GES provenite din activitățile economice în conformitate cu țintele naționale și cu angajamentele față de UE și să se adapteze la impactul schimbărilor climatice, atât curente, cât și viitoare. Implementarea strategiei va ajuta România să realizeze tranziția către o economie rezilientă la schimbările climatice și să determine o situație avantajoasă pentru toate părțile implicate;

- Planul național de acțiune pe perioada 2016-2020 pentru implementarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon, adoptat prin Hotărârea de Guvern menționată anterior. Obiectivul global este de a sprijini Guvernul României în pregătirea acțiunilor legate de schimbările climatice atât pentru politicile de reducere a emisiilor de GES, cât și pentru cele de adaptare din cadrul Programelor Operaționale pentru ciclul financiar 2014-2020.

- Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare – transpune Directiva Consiliului nr. 2003/87/CE din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, modificată și completată de HG nr. 133 din 23 februarie 2010 și HG nr. 204 din 30 aprilie 2013 (publicată în MO nr. 248/30.04.2013);

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2011 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon (publicată în MO nr. 461 30 iunie 2011), cu modificări și completări ulterioare;

- Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, cu modificări și completări ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 1570 din 19 decembrie 2007 privind înființarea Sistemului național pentru estimarea nivelului emisiilor antropice din surse sau al reținerilor prin sechestrare a tuturor gazelor cu efect de seră, reglementate prin Protocolul de la Kyoto (publicată în MO nr. 26/14.01.2008), cu modificări și completări ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 668/2012 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.570 privind înființarea Sistemului național pentru estimarea nivelului emisiilor antropice de gaze cu efect de seră rezultate din surse sau din reținerea prin sechestrare a dioxidului de carbon, reglementate prin Protocolul de la Kyoto (publicată în MO nr. 465/10.07.2012);

- Hotărârea Guvernului nr. 1026/2014 privind reorganizarea Comisiei Naționale privind Schimbările Climatice (publicat în MO nr. 848 din 20 noiembrie 2014);

- Ordinul Ministrului nr. 1170 din 29.09.2008 pentru aprobarea Ghidului privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice – GASC (publicat în MO nr. 711/20.10.2008);

- Ordinul Ministrului nr. 1474/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea și operarea Registrului național al emisiilor de gaze cu efect de seră (publicat în MO nr. 680/2007), cu modificări și completări ulterioare;

- Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 3420 din 12 septembrie 2012 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada 2013 – 2020;

- Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1256/2020 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021-2030;

- Ordinul Ministrului Mediului nr. 1376/2008 pentru aprobarea Procedurii privind raportarea INEGES (Inventarul Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră) și privind modalitatea de răspuns la observațiile și întrebările survenite în urma revizuirii INEGES;

- Ordinul Ministrului Mediului nr. 1474/2008 pentru aprobarea procedurii privind procesarea, arhivarea și stocarea datelor specifice Inventarului național al emisiilor de gaze cu efect de seră;

- Ordinul Ministrului Mediului și Schimbărilor Climatice nr. 1442/2014 privind aprobarea procedurii referitoare la selectarea metodelor de estimare și a factorilor de emisie necesari estimării nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră;

- Ordinul Ministrului Mediului și Schimbărilor Climatice nr. 1602/2014 pentru aprobarea Planului cu privire la asigurarea și controlul calității (QA/QC) Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră.

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru Mediu, cu modificările și completările ulterioare,

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2010 privind valorificarea surplusului de unități ale cantității atribuite României prin Protocolul de la Kyoto, aprobată cu modificări prin Legea nr. 145/2010,

- Hotărârea Guvernului nr. 432/2010 privind inițierea și dezvoltarea schemelor de investiții "verzi".

Cadrul juridic național privind prevenirea, eliminarea, limitarea deteriorării și ameliorarea calității atmosferei pentru evitarea efectelor negative asupra sănătății umane și a mediului, este stabilit prin Legea privind calitatea aerului înconjurător nr. 104/2011, care transpune în legislația națională următoarele directive:

- Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa;

- Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător. Scopul principal a legislației naționale care transpune în totalitate directivele europene este de a evalua și gestiona calitatea aerului într-un mod comparabil și pe baza aceluiași criterii la nivelul întregii Uniuni Europene. Respectarea obiectivelor privind calitatea aerului se realizează atât prin implementarea sistemului de gestionare a calității aerului, cât și prin implementarea măsurilor de control al emisiilor de poluanți în atmosferă. În cadrul acestei strategii se abordează și aspecte privind protecția stratului de ozon.

4. Comparație între legislația națională și cea europeană

În domeniul schimbărilor climatice și al calității aerului se poate observa o armonie legislativă între legislația națională și cea europeană. Această situație poate fi dată de necesitatea de a alinia legislația națională, regulamentele și procedurile pentru a putea fi aplicată intergral legislația UE în domeniul mediului.

Marea majoritate a legislației de mediu a UE este sub forma **DIRECTIVELOR**. Acțiuni diferite și bineînțeles mai puțin complexe, sunt cerute cu privire la **REGULAMENTE ȘI DECIZII** deoarece acestea nu trebuie încorporate în legislația națională.

Legislația națională, și în domeniul actelor normative privind schimbările climatice, poate:

- **să răspundă în întregime** obligațiilor UE;
- **să corespundă, în parte**, cu obligațiilor UE, caz în care legislația națională trebuie să s armonizeze cu cea europeană;
- **să apară în conflict cu legislația** UE, caz în care legislația națională trebuie să includă o revizuire a opțiunilor privind modificarea actelor normative.

Nu se constată devieri de la norma europeană prin actele normative în vigoare, în zona protecției atmosferei și în domeniul larg ce determină schimbările climatice.

5. Analizarea Strategiei Naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon

Obiectivul general declarat al *Strategiei Naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon* (SNSC) a fost acela de a mobiliza părțile implicate în gestionarea schimbărilor climatice în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din activitățile economice, în conformitate cu țintele naționale și cu angajamentele față de UE și pentru realizarea unor acțiuni de adaptare la impactul schimbărilor climatice.

SNSC a fost dezvoltată pe baza analizei strategiilor existente la acel moment, punctul de plecare fiind Strategia națională a României privind schimbările climatice pentru perioada 2013-2020, adoptată prin HG nr. 529 din iulie 2013.

Elaborată în baza unui acordului pentru prestări servicii de consultanță dintre Guvernul României și Banca Mondială, SNSC a beneficiat de aportul unor experți internaționali și experți români, în domeniul schimbărilor climatice care au inventariat și analizat situația de la acel moment din România și au contribuit la dezvoltarea unei viziuni, pe baza unor scenarii de referință și de creștere economică verde, ținând cont de analiza și modelarea sectorială, modelarea macroeconomică și evaluarea impactului macroeconomic, schimb de informații și consultarea părților interesate.

Față de strategia 2013-2020, au fost revizuite sectoarele selectate pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea la schimbările climatice, în baza relevanței și importanței acestora în ceea ce privește gestionarea schimbărilor climatice.

La baza elaborării SNSC au fost luate în calcul atât țintele stabilite de Uniunea Europeană, cât și viziunea la nivel național pentru orizonturile de timp 2030 și 2050:

a) îndeplinirea până în anul 2020 a țintelor din cadrul Pachetului legislativ UE Energie-Schimbări Climatice:

- reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile din 1990;
- creșterea consumului de energie produsă din surse regenerabile cu 20%;
- îmbunătățirea eficienței energetice cu 20%.

b) tranziția până în 2030 la o economie „verde“, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice, în special în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice și implementarea energiei regenerabile, precum și integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice din cadrul sectoarelor vizate.

c) tranziția până în anul 2050 către o economie rezilientă la schimbările climatice și o economie mai verde, în care politicile și acțiunile sociale, economice și de mediu să fie astfel interconectate și proiectate încât să asigure o dezvoltare durabilă, cu standarde de viață ridicate pentru toți cetățenii, precum și o calitate ridicată a mediului.

SNSC promovează o abordare intersectorială și integrată a provocărilor aduse de schimbările climatice. Se recomandă gestionarea schimbărilor climatice în toate programele sectoriale, în special în cele care au ca obiect energia, transportul, dezvoltarea urbană, resursele de apă, silvicultura, agricultura și dezvoltarea rurală. Pe lângă abordarea intersectorială, integrarea ar necesita și abordarea diferitelor dimensiuni: reducerea emisiilor

de GES; adaptarea la schimbările climatice; disponibilitate instituțională și instrumente adecvate de finanțare; precum și participarea și incluziunea părților interesate multiple.

Măsurile de adaptare la schimbările climatice și măsurile de reducere a acestora ar trebui să constituie investiții avantajoase pentru toate părțile implicate, de natură să contribuie la evitarea costurilor excesive în cazul evenimentelor extreme și să promoveze soluții inovatoare, care ar fi justificate în ceea ce privește contribuția la rezolvarea problemelor curente. Aspectele legate de schimbările climatice ar trebui să fie integrate în politicile, programele și proiectele sectoriale, atrăgând în același timp investiții private, creând locuri de muncă „verzi”, sporind competitivitatea și reziliența la schimbările climatice a economiei și oferind beneficii economice și sociale cetățenilor români.

Pentru a evalua impactul pe care îl au măsurile propuse asupra reducerii efectelor schimbărilor climatice și pentru adaptarea la efectele acestora, în cadrul exercițiului de modelare dezvoltat de Banca Mondială au fost propuse două scenarii de dezvoltare proactive: Scenariul „verde” și „super-verde”, având drept termen de comparație scenariul de referință.

Scenariul de referință extrapolează tendințele actuale de dezvoltare economică și politicile actuale pentru România până în 2050, generând o cale de creștere economică consensuală care nu ia în considerare nicio obligație suplimentară de atenuare față de cele deja stabilite și nici nevoia de adaptare la schimbările climatice. Implementarea Pachetului UE 2020 pentru climă și energie, care solicită din partea statelor membre măsuri pentru atenuarea emisiilor de gaze de seră cu 20% până în 2020 comparativ cu 1990, și menținerea sistemului de comercializare a emisiilor după 2020 fac parte din scenariul de referință. Acest scenariu servește ca element de comparație pentru scenariile verzi.

Scenariul “Verde” prevede contribuția României la îndeplinirea țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel UE până în 2030, cu cel puțin 40% față de 1990. Acest scenariu include acțiuni de adaptare modestă, investiții și politici pentru contracararea viitoarelor daune climatice.

Scenariul “Super Verde” prevede ca România să contribuie la ținta de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, la nivelul UE, cu 80% până în 2050, comparativ cu 1990. Măsurile scenariului „Super Verde” reprezintă un pachet foarte ambițios și mai costisitor.

SNSC s-a bazat pe datele prezentate în ultimul raport al Grupului Interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), publicat în 2013, conform căruia cel mai puțin favorabil scenariu prognozează creșterea semnificativă a temperaturii medii globale cu peste 4 °C până la sfârșitul acestui secol. Pentru a limita încălzirea la 2°C, economia globală trebuie să crească nivelul de decarbonizare la 6,2% pe an, până în 2100, ceea ce ar asigura faptul că în mod virtual sistemul energetic global va avea emisii zero de dioxid de carbon până la sfârșitul secolului.

Pentru România, au fost luate în considerare datele climatice puse la dispoziție de Administrația Națională de Meteorologie, care arată pentru România o creștere progresivă a temperaturii medii a aerului pe parcursul secolului XXI, în toate anotimpurile, dar mai pronunțată în sezonul de vară și iarnă. Conform experimentelor numerice regionale în condițiile celor mai recente scenarii climatice, frecvența și intensitatea valurilor de căldură, a secetelor și intensitatea precipitațiilor se așteaptă să crească în următoarele decenii în România.

Începând din anul 1901 și până în prezent, în fiecare deceniu, au fost 1-2 până la 3-4 ani extrem de secetoși sau ploioși, cel mai mare număr de ani secetoși remarcându-se în deceniul 2001-2010. Perioadele cu precipitații abundente raportate la secvențe scurte de timp au înregistrat o frecvență crescută în 2006, 2008, 2010, 2013, 2014, alternanța perioadelor secetoase urmate de intervale ploioase fiind din ce în ce mai evidentă.

SNSC a identificat mai mulți actori principali în gestionarea efectelor schimbărilor climatice, cum ar fi:

- Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, instituție responsabilă cu coordonarea integrării politicilor de mediu și schimbări climatice în cadrul politicilor sectoriale;

- Comisia Națională privind Schimbările Climatice, organismul de coordonare interministerială în domeniul schimbărilor climatice, în componența căruia intră miniștrii și/sau secretari de stat din 16 instituții importante în gestionarea schimbărilor climatice;

- Administrația Fondului pentru Mediu
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului
- Administrația Națională de Meteorologie
- Ministerul Energiei
- Ministrul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri
- Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
- Ministerul Transporturilor
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
- Administrația Națională „Apele Române”
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Institutul Național de Statistică
- Ministerul Fondurilor Europene
- Ministerul Finanțelor Publice
- Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice
- Instituții de cercetare în domeniul protecției mediului și biodiversității
- Alte instituții

Pentru a facilita punerea în aplicare a măsurilor și urmărirea obiectivelor principale la nivel sectorial, SNSC este structurată în două părți: o parte dedicată măsurilor de reducere a efectelor schimbărilor climatice și o parte dedicată măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

În ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, ca stat membru al Uniunii Europene, România participă la schema de angajament a UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, un rol important avându-l schema europeană de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră - EU-ETS. Astfel, toate instalațiile mari consumatoare de energie din România care intră sub incidența legislației privind schema de comercializare EU ETS au obligația de a monitoriza și raporta anual emisiile de gaze cu efect de seră și de a restitui anual un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră echivalent cu emisiile aferente anului anterior. Instalațiile mai mici și cele din sectoarele cu consum de energie mai scăzut, așa numitul sector non-ETS: agricultură, transport (în afară de sectorul aviație și transportul maritim internațional), sectorul rezidențial, managementul deșeurilor, nu pot fi decât cu 19% mai mari în 2020 față de 2005. În plus, România s-a

angajat ca, până în anul 2020, 24% din consumul final de energie brut în România să provină din surse regenerabile, până la 18% în 2005.

În sectorul energetic, deși România prezintă o cotă relativ ridicată a resurselor regenerabile utilizate pentru producția de energie electrică, în principal datorită dezvoltării hidroenergiei și energiei eoliene, aprovizionarea cu energie primară este dominată de combustibilii fosili, iar peste o treime din aprovizionarea cu energie primară se bazează pe cărbune și petrol, iar o altă treime pe gaze. În același timp, România are cele mai bune resurse eoliene din Europa care, combinate cu prețul redus al energiei eoliene creează o oportunitate de reducere a emisiilor. De asemenea, resursele bioenergetice sunt semnificative și ar trebui utilizate valorificând tehnologii cu emisii mai scăzute, factorul de emisii al bioenergiei este mai puțin de jumătate din cel al cărbunelui.

Datele privind contribuția sectorială la emisiile totale de gaze cu efect de seră din România au fost preluate din cel mai recent inventar al emisiilor de gaze cu efect de seră de la acea dată, INEGES 2014. Astfel, la nivelul anului 2012, emisiile totale de gaze cu efect de seră erau de 118.789,04 t CO₂echiv., în scădere cu 58% față de anul de bază, 1989.

SNSC a stabilit obiectivele strategice pentru **reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră** pentru mai multe sectoare de activitate.

Obiectivele strategice pentru sectorul **Energie** sunt următoarele:

- Reducerea intensității emisiilor CO₂ aferente activităților energetice
- Eficiență energetică îmbunătățită la nivelul utilizatorilor finali, în special în clădiri și în sectoarele industriale
- Energie accesibilă grupurilor vulnerabile economic

Pentru sectorul **Transporturi** au fost stabilite următoarele obiectivele strategice:

- Introducerea unor stimulente economice puternice pentru un sistem de transport ecologic, prin instrumente de preț
- Creșterea eficienței transportului urban
- Inversarea tendinței de declin pe termen lung al transportului feroviar pasageri și mărfuri și încuderea proiectelor de dezvoltare de terminale intermodale

Pentru sectorul **Industrie**, obiectivele strategice sunt următoarele:

- Reducerea intensității emisiilor de carbon din industrie
- Evaluarea celor mai bune tehnici disponibile BAT din perspectiva emisiilor de gaze cu efect de seră
- Explorarea abordărilor voluntare, tranzacționarea emisiilor și taxele aferente

Pentru sectorul **Agricultură și dezvoltare rurală** s-au stabilit următoarele obiective:

- Promovarea transferului de cunoștințe și a serviciilor de consultanță cu privire la aspectele privind schimbările climatice în rândul fermierilor
- Sprijinirea investițiilor pentru modernizarea fermelor
- Promovarea bunelor practici agricole
- Promovarea sechestrării carbonului în agricultură

Pentru dezvoltarea sectorului **Urban** s-au stabilit următoarele obiective:

- Promovarea unor măsuri de dezvoltare mai compacte, cu o utilitate combinată, orientate pe activitățile de tranzit, ca modalitate de reducere a distanțelor parcurse de autovehicule, de dezvoltare a infrastructurii și de reducere a costurilor de întreținere
- Promovarea îmbunătățirii nivelului de eficiență energetică în clădiri și în sistemele majore de infrastructură urbană.

Principalele obiective strategice pentru reducerea emisiilor de GES în sectorul **Managementului deșeurilor** sunt următoarele:

- Promovarea prevenirii generării deșeurilor
- Creșterea gradului de reutilizare sau reciclare a materialelor incluse în fluxul de deșeuri, reducerea volumului de material ce trebuie gestionat drept deșeuri prin promovarea proceselor de simbioză industrială și aplicarea conceptului de eficiența resurselor în gestionarea durabilă a deșeurilor
- Colectarea separată a deșeurilor biodegradabile și compostarea lor
- Producerea energiei din deșeuri
-

Principalele obiective strategice pentru atenuarea schimbărilor climatice în **sectorul alimentării cu apă** sunt:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul alimentării cu apă și al epurării apelor uzate
- Creșterea eficienței energetice a pompelor la sistemele mari de alimentare cu apă

Măsurile ce au în vedere silvicultura și amenajarea teritoriului au caracter dual, contribuind atât la reducerea emisiilor de GES și a efectelor schimbărilor climatice, cât și la beneficii în ceea ce privește adaptarea la acestea. Principalele obiective strategice stabilite pentru sectorul **Silvicultură** sunt următoarele:

- Gestionarea pădurilor existente pentru stocarea carbonului în contextul unei administrări forestiere durabile
- Extinderea suprafețelor împădurite
- Încurajarea gospodăririi durabile a pădurilor aflate în proprietate privată
- Oportunități pentru gestionarea stocului de carbon în pădurile din zonele protejate

În ceea ce privește partea de **adaptare la efectele schimbărilor climatice**, au fost identificate mai multe sectoare-cheie în care adaptarea la schimbările climatice trebuie abordată cu prioritate: industrie, agricultură, turism, sănătate publică, infrastructură, construcții și urbanism, transporturi, resurse de apă, silvicultură, energie, biodiversitate, asigurări, educație.

Asemănător domeniului reducerea efectelor schimbărilor climatice, au fost stabilite obiective pentru adaptarea la schimbările climatice a fiecărui sector în parte.

Pentru sectorul **Agricultură și dezvoltare rurală**, au fost stabilite următoarele obiective strategice:

- Promovarea transferului de cunoștințe și a serviciilor de consultanță cu privire la aspectele privind schimbările climatice în rândul fermierilor
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de irigații și drenaj
- Gestionarea adecvată a terenurilor agricole în scopul adaptării la efectele schimbărilor climatice
- Creșterea gradului de conștientizare cu privire la managementul riscului și al accesului la instrumente de gestionare a riscului

Pentru sectorul asigurării **Resurselor de apă**, s-au stabilit următoarele obiective:

- Reducerea riscului de deficit de apă
- Reducerea riscului de inundații
- Creșterea gradului de siguranță a barajelor și digurilor

Principalele obiective strategice pentru adaptarea la schimbările climatice a sectorului **Urban** sunt următoarele:

- Planificarea de tip holistic pentru orașe reziliente climatic
- Ajustarea codurilor și normelor existente în domeniul construcțiilor sau a altor coduri și norme din acest domeniu, pentru a corespunde condițiilor de climă și evenimentelor extreme
- Adaptarea planurilor de analiză și acoperire a riscurilor și planurilor de apărare împotriva situațiilor de urgență specifice la schimbările climatice
- Consolidarea capacității locale

Pentru sectorul **Transporturi** au fost stabilite următoarele obiective:

- Considerente principale referitoare la schimbările climatice în procesele de planificare și luare a deciziilor
- Evaluarea vulnerabilități sectorului transporturilor

Principalele riscuri climatice la care este expus sectorul **Industrial** sunt asociate cu impacturile negative asupra infrastructurii cauzate de fenomenele naturale asociate schimbărilor climatice. Pentru acest sector au fost stabilite următoarele obiective strategice:

- Creșterea gradului de utilizare a măsurilor preventive și buna pregătire pentru situații de urgență asociate climei în industrii-cheie
- Creșterea gradului de conștientizare a proprietarilor privați de întreprinderi industriale, cu privire la adaptarea la schimbările climatice
- Creșterea gradului de conștientizare a industriilor și a sectorului privat cu privire la riscurile schimbărilor climatice și măsurile posibile disponibile pentru le face față
- Susținerea utilizării sporite a asigurărilor pentru pierderi industriale cauzate de evenimente climatice

Principalele obiective strategice pentru adaptarea sectorului **Energetic** la schimbările climatice sunt următoarele:

- Stabilirea infrastructurii critice în sistemele energetice și implementarea măsurilor pentru a face față impacturilor evenimentelor extreme

- Înțelegerea potențialelor impacturi ale schimbărilor climatice în sistemul de cerere energetică

Obiectivele strategice pentru sectorul **Turism** sunt următoarele:

- Protecția și extinderea zonelor recreative naturale în orașe și în împrejurimile acestora
- Planificare strategică pentru dezvoltarea destinațiilor turistice mai puțin dependente de schimbările climatice
- Planificare pe termen lung pentru stațiuni montane ecologice sezoniere
- Adaptarea și protejarea turismului litoral în ceea ce privește infrastructura la schimbările climatice
- Planificare, politici și educație de dezvoltare pe termen lung pentru ca turismul să ia în calcul consecințele schimbărilor climatice

Obiectivele strategice pentru sectorul **Silvicultură** sunt următoarele:

- Îmbunătățirea gospodăririi pădurilor pentru ameliorarea capacității de adaptare a acestora la schimbările climatice
- Adaptarea practicilor de regenerare a pădurilor la necesitățile impuse de schimbările climatice
- Minimizarea riscului schimbărilor climatice pentru pădure și prin intermediul pădurilor

Pentru sectorul **Biodiversitate**, SNSC și-a propus atingerea următoarelor obiective:

- Evaluarea vulnerabilității habitatelor naturale și a speciilor protejate de floră și faună în cadrul sistemului de monitorizare a stării de conservare
- Menținerea și creșterea rezilienței ecosistemelor
- Creșterea capacității biodiversității de acomodare la schimbările climatice, prin promovarea managementului adaptativ
- Evaluarea serviciilor oferite de ecosisteme și implementarea abordării ecosistemice în sistemele de luare a deciziilor
- Perfecționarea/dezvoltarea cunoașterii și a înțelegerii rolului și contribuției biodiversității în adaptarea la schimbările climatice

Pentru a răspunde provocărilor unui climat aflat în permanentă schimbare, au fost stabilite obiective inclusiv pentru domeniul **Sănătate publică și răspuns în situații de urgență**:

- Dezvoltarea, la nivel național, a capacității de supraveghere a evenimentelor cauzate de diverși factori, cu impact asupra sănătății publice
- Protejarea sănătății cetățenilor față de impacturile calamităților, prin consolidarea sistemului național de management al situațiilor de urgență

În ceea ce privește **Educarea și conștientizare publicului**, SNSC și-a propus următoarele:

- Creșterea gradului de informare și conștientizare a populației cu privire la impactul schimbărilor climatice și adaptarea la acestea

- Îmbunătățirea gradului de educare a cetățenilor privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea la SC

SNSC a acordat un rol important domeniului *Asigurări*, ca instrument de adaptare la efectele schimbărilor climatice. Astfel, se consideră că sectorul asigurărilor ar putea juca un rol decisiv în procesele de adaptare la acest fenomen prin asigurarea plăților cererilor după un eveniment, reducând astfel riscul care urmează și consecințele și atenuarea anumitor riscuri pre-eveniment, permițând luarea unor decizii mai bune. Există câteva mecanisme formale de asigurare la riscurile de dezastre provocate de schimbările climatice: asigurarea, micro-asigurarea, re-asigurarea și măsurile de comasare a riscurilor *risk pooling*.

Pentru acest sector au fost stabilite ca obiective de îndeplinit:

- Creșterea utilizării și accesului la produse de asigurare împotriva evenimentelor extreme de către diverse grupuri vulnerabile ex. agricultori, locuitori, IMM-uri
- Creșterea capacității instituționale a sectorului de asigurări în vederea dezvoltării de produse de asigurare destinate adaptării la schimbările climatice

SNSC a identificat o problemă importantă în ceea ce privește cooperarea între instituțiile și autoritățile care ar trebui să fie implicate în gestionarea efectelor schimbărilor climatice, care în unele situații lipsește iar în alte situații este foarte redusă.

Luând în calcul această problemă este necesară consolidarea cooperării inter-instituționale, coordonarea și responsabilizarea ministerelor și instituțiilor de resort în combaterea schimbărilor climatice. Cu toate acestea, la nivelul ministerelor de resort, cu excepția MMAP nu există structuri dedicate și personal dedicat cu responsabilitate în gestionarea schimbărilor climatice. Este necesară crearea unor departamente specializate și instruirea funcționarilor publici, astfel încât deciziile referitoare la politicile climatice să fie susținute de personal specializat.

Concluzii și propuneri

Deși SNSC și-a propus obiective ambițioase pentru toate domeniile de interes legate de schimbările climatice, fiind acompaniată și de un plan cu acțiuni concrete pentru toate instituțiile implicate, este necesară revizuirea acestora pentru noile obiective UE 2030, precum și elaborarea unui plan de acțiuni corespunzător perioadei 2021-2030, atât pe direcția de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, cât și pe direcția de adaptare la efectele schimbărilor climatice. Este necesară o activitate mai intensă a instituțiilor implicate, o coordonare mai bună, întâlniri inter-instituționale frecvente și crearea unor grupuri de lucru pentru dezbaterile problemelor comune sau care necesită o abordare integrată.

Neinclusiunea măsurilor referitoare la combaterea schimbărilor climatice în cadrul strategiilor de dezvoltare din diferite sectoare care influențează creșterea sau reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și dezvoltarea redusă a capacității administrative la nivelul acestor sectoare, creează riscul de a nu putea monitoriza în mod eficient nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră și de a nu putea corela politica de dezvoltare economică cu reducerea nivelului acestora.

Lipsa adoptării măsurilor necesare și a investițiilor în infrastructura de asigurare a protecției la riscurile provocate de schimbările climatice poate conduce la riscuri privind nerespectarea angajamentelor comunitare și internaționale.

Este necesară creșterea investițiilor în educarea populației pentru economisirea energiei electrice și termice și acordarea de sprijin pentru populație sau stimulente pentru agenții economici care doresc implicarea în obținerea energiei electrice și termice din surse regenerabile. De asemenea, ar fi necesară o inventariere a tuturor strategiilor sectoriale/politici sectoriale în scopul evaluării acestora din punct de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră și evaluarea potențialului tehnico-economic de reducere al acestor a la nivelul fiecărui sector de activitate.

Este necesară adaptarea și dezvoltarea instrumentelor statistice și de prognoză specifice domeniului schimbări climatice, elaborarea unor scenarii macroeconomice și a unor analize de senzitivitate privind dezvoltarea economică și proiecțiile de emisii de GES pentru orizontul de timp 2030 și 2050.

Pentru elaborarea unei noi strategii naționale cu obiective pe termen mediu (2030) și lung (2050) este necesar să fie luate în considerare cele mai recente documente elaborate de experții IPCC, datele din cel mai recent inventar al emisiilor de gaze cu efect de seră transmis în 8 mai 2020 la Secretariatul UNFCCC și ultimele propuneri ale Comisiei Europene pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050.

Conform propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice, cel târziu până în 2050 trebuie să se asigure un echilibru între emisiile și absorbțiile de gaze cu efect de seră reglementate în legislația UE, astfel încât să se ajungă la zero emisii nete până la în 2050. Instituțiile relevante ale UE și statele membre trebuie să adopte măsurile necesare pentru a permite atingerea colectivă a obiectivului neutralității climatice, ținând seama de importanța promovării echității și a solidarității între statele membre.

Până în septembrie 2020, Comisia Europeană va trebui să revizuiască obiectivul UE privind clima pentru 2030, pentru a include obiectivul neutralității climatice, și să analizeze posibilitatea stabilirii unui nou obiectiv pentru 2030, de reducere a emisiilor cu 50-55 % în comparație cu 1990. Pentru punerea în aplicare a obiectivului de reducere a emisiilor cu 50-55 % , Comisia Europeană și-a propus ca până la 30 iunie 2021 să evalueze modalitatea de modificare a legislației pentru a permite realizarea acestui obiectiv sau adoptarea unor noi propuneri legislative.

Partea III. Propuneri legislative provenite din necesitatea de a modifica/ actualiza și completa legislația existentă

A. Calitatea aerului. Metodologia de realizare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului. Propuneri pentru modificări

Ca urmare a analizării legislației în domeniu s-au realizat câteva propuneri de modificare/actualizare, completare a legislației în vigoare pentru a răspunde mai bine unei abordări corecte a problematicii de mediu în analiză.

Introducere

Metodologia de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului a fost elaborată de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și aprobată prin HG nr. 257 în anul 2015. Obligația de elaborare a acestei metodologii și de aprobare a acesteia prin Hotărâre de Guvern este prevăzută în Legea nr. 104/2011 la art. 7 lit.i.

Elaborarea și implementarea planurilor de calitate a aerului este prevăzută ca obligație a statelor membre UE în *Directiva 50/2008/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa.*

„Ar trebui să fie dezvoltate planuri pentru calitatea aerului pentru zone și aglomerări în care concentrațiile de poluanți în atmosferă depășesc valorile-țintă sau cele limită relevante pentru calitatea aerului, adăugându-se orice marje temporare de toleranță, dacă este cazul. Poluanții atmosferici provin din multe surse și activități diferite. Pentru a asigura coerență între diferite politici, astfel de planuri pentru calitatea aerului ar trebui pe cât posibil să fie în concordanță cu și integrate în planurile și programele pregătite în temeiul Directivei 2001/80/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2001 privind limitare emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații mari de ardere, al Directivei 2001/81/CE și al Directivei 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental. De asemenea, atunci când se eliberează autorizații pentru activități industriale în conformitate cu Directiva 2008/1/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind Prevenirea și controlul integrat al poluării vor fi luate în considerare obiectivele privind calitatea aerului înconjurător prevăzute de prezenta directivă...”

Capitolul IV a Directivei 50/2008 este dedicat planurilor iar la art. 23 se găsesc prevederi referitoare la planurile de calitate a aerului.

Aceste planuri trebuie să includă cel puțin informațiile enumerate în secțiunea A din anexa XV a Directivei.

Planurile sunt publice și sunt comunicate de îndată Comisiei, dar în cel mult doi ani de la încheierea primului an în care a fost observată depășirea.

Având în vedere aceste prevederi care au fost transpuse în legislația română prin **Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător** cu modificările și competențele ulterioare, a fost realizată metodologia de elaborare a planurilor de calitate a aerului.

În principal, cerințele privind elaborarea planurilor de calitate a aerului din această metodologie oglindesc cerințele cuprinse în anexa XV lit.A a Directivei 2008/50.

În metodologia aprobată prin HG nr. 257/2015 cerințele referitoare la elaborarea planurilor de menținere sunt în mare parte similare cu cele privind elaborarea planurilor de calitate, acestea nefiind incluse în Directiva 2008/50/CE.

De la intrarea în vigoare a metodologiei menționate mai sus până în prezent (iulie 2020) au fost elaborate și avizate 8 planuri/planuri integrate de calitate a aerului și 18 planuri de menținere a calității aerului. Etapa de avizare a acestor planuri s-a dovedit a fi destul de anevoioasă, atât din cauza necunoașterii, de către elaboratorii studiilor de calitate, a unor aspecte considerate a fi de bază pentru elaborarea studiilor/planurilor (cum ar fi analiza privind repartizarea surselor, anul considerat ca an de referință etc) fie a înțelegerii greșite a altor aspecte, cât și din cauza nerespectării/neluării în considerare a cerințelor metodologiei. Un alt impediment au fost resursele umane foarte reduse atât la nivelul CECA cât și la nivelul APM-urilor. Ca urmare, toate aceste aspecte au trebuit să fie corectate în etapa de avizare a planurilor; în cadrul CECA au fost formulate un număr extrem de mare de observații, explicații, cerințe, toate având ca scop final elaborarea unor planuri care să fie în concordanță cu și care să respecte prevederile aplicabile ale legislației în vigoare privind calitatea aerului.

În vederea facilitării elaborării planurilor și a clarificării unor aspecte și cerințe privind conținutul acestor planuri, în acest document/în această secțiune sunt prezentate punctual, principalele aspecte și propuneri privind completarea și/sau modificarea metodologiei actuale de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului.

A fost analizat cadrul legislativ în vigoare referitor la metodologia de elaborare a planurilor de calitate a aerului și au fost identificate aspectele/cerințele necesare a fi modificate sau completate, luând în considerare experiența actuală acumulată în activitatea de avizare a planurilor și introducerea aspectelor referitoare la adaptarea la schimbările climatice.

De asemenea, ca parte a proiectului RoADAPT, la **Activitatea 6: Elaborarea de instrumente metodologice și operaționale pentru sistematizarea politicilor publice în domeniul schimbărilor climatice și adaptarea la efectele schimbărilor climatice; A.6.2. Elaborarea unor instrumente metodologice privind mecanismele de prognoză, acțiunile de inspecție și intervenție, precum și de evaluare a impactului, pentru operaționalizarea acțiunilor necesare pentru consolidarea capacității administrative a autorităților publice centrale cu responsabilități în domeniul schimbărilor climatice pe direcția de acțiune referitoare la adaptarea la schimbările climatice**, este prevăzută elaborarea a 7 ghiduri care să prezinte și să detalieze părți/secțiuni importante care vor fi părți integrate în metodologia de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului.

Aceste ghiduri sunt:

- Ghid privind evaluarea calității aerului - G1

Acest ghid va cuprinde, în principal, aspecte referitoare la evaluarea calității aerului prin:

- tehnici de modelare,
- pe baza rezultatelor măsurărilor,
- prin tehnici de estimare obiectivă.

Ghidul va putea fi utilizat la elaborarea planurilor de calitate și/sau de menținere a calității aerului, în conformitate cu cerințele metodologiei de elaborare a acestor planuri; art. 16 și art. 37 ale metodologiei actuale stabilesc prezentarea analizării situației curente cu privire la calitatea aerului (la momentul elaborării studiului de calitate a aerului) dar și niveluri ale concentrației/concentrațiilor și numărul de depășiri, acolo unde este posibil, așteptate în anul de proiecție.

- Ghid privind identificarea surselor de emisie și repartizarea surselor (informații privind repartizarea surselor) – G2

Acest ghid va cuprinde, în principal, modul de analiză referitor la repartizarea surselor/estimarea contribuțiilor surselor identificate la nivelurile estimate; metodologia actuală stabilește prezentarea, atât în planurile de calitate cât și adaptate la cele de menținere a calității aerului, a informațiilor privind repartizarea surselor, respectiv: evaluarea nivelului de fond regional (total, natural, transfrontier); evaluarea nivelului de fond urban (total, trafic, industrie inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier); evaluarea creșterilor locale (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier).

- Ghid privind analiza cost-eficiență a măsurilor integrate de reducere a emisiilor poluanților atmosferici și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră – G3

Deși, în varianta actuală, metodologia de elaborare a planurilor nu impune prezentarea măsurilor și din punct de vedere al cost-eficienței, acest criteriu poate fi important atunci când și acolo unde este nevoie de prioritizarea măsurilor. Mai mult, cost-eficiența va avea în vedere atât potențialul de reducere al emisiilor de poluanți atmosferici cât și potențialul de reducere al emisiilor de gaze cu efect de seră.

- Ghid privind elaborarea Planurilor de calitate a aerului care să integreze și măsuri de adaptare la schimbările climatice – G4 și
- Ghid privind elaborarea planurilor de menținere a calității aerului care să integreze și măsuri de adaptare la schimbările climatice – G5

Aceste două ghiduri vor cuprinde prezentarea cât mai concretă și detaliată a modului în care cerințele metodologiei de elaborare a planurilor vor putea efectiv realizate. Va cuprinde, de asemenea, machete tabel pentru prezentarea datelor, a rezultatelor, a diferitelor informații. Se intenționează ca, prin utilizarea acestui ghid planurile de calitate și planurile de menținere să poată fi într-adevăr întocmite de către comisiile tehnice care au acest scop și rol și să nu fie întocmite tot de către laboratorii studiilor de calitate. Totodată, aceste comisii tehnice ar avea prin aceste ghiduri, un instrument de lucru pe baza căruia vor putea analiza în mod

obiectiv dacă studiile de calitate elaborate de experți sunt sau nu sunt conforme cu cerințele metodologiei, lucru considerat util deoarece s-a constatat că toate planurile de calitate dar și cele de menținere au fost elaborate tot de către elaboratorii studiului de calitate, lucru ce a dus la unele confuzii pe parcursul activității de avizare a planurilor. Această facilitate ar ușura, de asemenea și efortul financiar al consiliilor (atât județene cât și locale) a primarilor, pe care trebuie să îl facă pentru asigurarea elaborării acestor planuri.

- Ghid privind elaborarea scenariilor de reducere a emisiilor și analizarea/evaluarea acestora – G6.

Ghidul va putea fi utilizat atât de către elaboratorii studiilor de calitate a aerului cât și de către comisia tehnică care elaborează planul. Ghidul va clarifica înțelesul/semnificația scenariului de bază și al celui de proiecție.

- Ghid privind utilizarea modelării matematice a dispersiei poluanților în aer și a prognozei calității aerului – G7

Va cuprinde, în principal, aspecte privind: tipuri de modele ce pot fi utilizate, rezoluția spațială și temporară a modelelor utilizate, date de intrare necesare și sursa acestora, prezentarea datelor de ieșire etc. Va fi util elaboratorilor studiilor de dispersie dar și comisiei tehnice deoarece va putea verifica sau controla în scopul recepționării acestor studii, dacă sunt utilizate modelele potrivite scopului, dacă sunt utilizate datele oficiale, dacă oferă rezultatele necesare elaborării planurilor.

1. Analiza concordanței dintre Legea nr. 104/2011 și prevederile metodologiei actuale de elaborare a planurilor aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 257/2015 propuneri privind modificarea/completarea unor articole ale Legii nr. 104/2011

1. Analiza posibilității/oportunității eliminării prevederii privind elaborarea și emiterea ordinului de încadrare în regimurile de gestionare și publicarea acestuia în Monitorul Oficial deoarece aceasta este o etapă care necesită un timp mai îndelungat, ducând la întârzierea inițierii planurilor de calitate. De altfel, obligația referitoare la inițierea planurilor de calitate este stabilită clar în Legea 104/2011, la art. 52.

2. Propunere privind modificarea art. 42 care include situația de egalitate cu valorile-limită în regimul de gestionare I. Motivarea propunerii:

- pentru ca planurile de calitate să fie elaborate pentru depășiri, așa cum sunt luate în considerare în raportare (35 zile cu concentrația mai mare de 50 nu este depășire, concentrația medie de 40 nu este depășire).
- pentru ca să fie în concordanță cu art. 6 al metodologiei, de unde reiese că obiectivul PCA este atingerea valorilor-limită/țintă, deci egalitatea cu VL/VT implica elaborarea PMCA.
- pentru concordanța cu art. 13 (2) al metodologiei.
- pentru concordanța cu prevederile Directivei, Art. 23, care menționează situația de depășire, respectiv (1) Atunci când, în anumite zone sau aglomerări, nivelul

poluanților în aerul înconjurător depășește orice valoare-limită sau valoare-țintă, plus marja de toleranță pentru fiecare dintre acestea, statele membre se asigură că sunt întocmite planuri pentru aceste zone sau aglomerări pentru respectarea valorii-limită sau valorii-țintă respective, precizate în anexele XI și XIV.

3. Propunere privind menționarea, în cadrul art. 21, a responsabilității de a asigura fonduri financiare în cazul elaborării planurilor de calitate pentru UAT învecinate aparținând aceluiași județ - planurile comune de calitate a aerului.
4. Introducerea unor valori pentru praguri de alertă, pentru PM, benzen, NH₃ și H₂S.
5. Raportarea planurilor (elaborare rapoarte și publicare).

În tabelul centralizator de mai jos sunt prezentate aspectele care nu sunt concordante, respectiv:

- nu este prevăzută responsabilitatea elaborării raportului în cazul planului comun de calitate a aerului
- în cazul planurilor de menținere, metodologia nu menționează elaborarea și trimiterea rapoartelor de către CJ GNM către CECA/ANPM/APM.
- în cazul planurilor de menținere, metodologia nu menționează elaborarea și trimiterea rapoartelor de către APM către CECA/ANPM, nici publicarea acestora pe paginile proprii de internet.

CT = comisia tehnică; R=raport (R1: raport elaborat de către CT; R2: raport elaborat de către GNM; R3: raport elaborat de către APM); NU = Nu prevede; X=nu este cazul dacă nu se prevede elaborarea

Tabel 1. Tabelul Aspecte legislative neconcordante în cazul planurilor integrate și de menținere a calității aerului

Plan/plan integrat de calitate a aerului			Plan de menținere a calității aerului		Plan/plan integrat de calitate a aerului	Plan de menținere a calității aerului
Hotărârea nr. 257 din 15 aprilie 2015					Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător	
	Elaborare R	Publicare R	Elaborare R	Publicare R	Elaborare R	Elaborare R
<i>CT → R1</i>	DA + transmis către APM 15. februarie	DA	DA+ transmis către APM 15. Februarie	DA	DA Art. 22 Primarii au următoarele atribuții și responsabilități: f)transmit, anual, autorității	DA Art. 21 (1)Președintele consiliului județean are următoarele atribuții și responsabilități:

Plan/plan integrat de calitate a aerului			Plan de menținere a calității aerului		Plan/plan integrat de calitate a aerului	Plan de menținere a calității aerului
Hotărârea nr. 257 din 15 aprilie 2015					Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător	
	Elaborare R	Publicare R	Elaborare R	Publicare R	Elaborare R	Elaborare R
					publice teritoriale pentru protecția mediului raportul privind realizarea măsurilor cuprinse în planul de calitate a aerului;	c)transmite, anual, autorității publice teritoriale pentru protecția mediului <u>raportul privind realizarea măsurilor cuprinse în planul de menținere a calității aerului.</u>
			<u>Nu este menționat aici planul de calitate comun</u>			<u>Nu este menționat aici planul de calitate comun</u>
<i>CJ</i> <i>GNM→R2</i>	DA + transmis către APM 15. februarie	NU	NU	X	NU	NU
					Art. 11 Autoritatea publică centrală și autoritățile publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului au următoarele atribuții și responsabilități: lit. b) controlează aplicarea măsurilor din planurile de menținere a calității aerului, din planurile de calitate a aerului și din planurile de acțiune pe termen	

Plan/plan integrat de calitate a aerului		Plan de menținere a calității aerului			Plan/plan integrat de calitate a aerului	Plan de menținere a calității aerului
Hotărârea nr. 257 din 15 aprilie 2015					Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător	
	Elaborare R	Publicare R	Elaborare R	Publicare R	Elaborare R	Elaborare R
					scurt; In lege nu este scris explicit obligația autorităților publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului de a elabora rapoartele : Elaborează rapoarte privind	
<i>APM→R3</i>	DA (R3: R1+R2+stații)	NU	NU	X	DA	DA(dar pentru PMCA metodologia nu le prevede)
					Art. 10, lit.o o)elaborează rapoarte privind stadiul și efectele realizării măsurilor din planurile de calitate a aerului, din planurile de menținere a calității aerului și din planurile de acțiune pe termen scurt, conform metodologiei prevăzute la art. 54;	

2. Propuneri pentru completarea metodologiei actuale de elaborare a Planurilor de calitate a aerului/planuri integrate de calitate a aerului/planuri comune de calitate a aerului, aprobată prin HG nr. 257/2015

În cele ce urmează sunt prezentate punctual câteva propuneri privind modul de completare a metodologiei actuale de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului.

Detalierea acestora, respectiv modul concret de completare/modificare propus este prezentat în anexa nr. 1. Anexa prezintă în mod tabelar pentru articolele din HG nr. 257/2015 care se referă la planurile de calitate a aerului și la planurile de menținere a calității aerului, articolul așa cum este formulat în metodologie (col 1), formularea propunerilor (col. 2) și marcarea schimbării propuse (col. 3) cu da/nu.

1. Introducerea etapei de avizare în prevederile privind asigurarea concepției unitare referitoare la realizarea planurilor, de la etapa de consultare a publicului la cea de raportare.
2. Completarea secțiunii privind termenii și expresiile utilizate în metodologie.
3. Propunere privind avizarea PMCA doar la nivel APM iar la CECA avizarea planurilor/planurilor integrate de calitate a aerului (nu și pe cele de menținere). Autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului avizează planurile de menținere a calității aerului.
4. Propunere privind desemnarea coordonatorului comisiei tehnice care elaborează planul comun pentru unități administrative învecinate aparținând mai multor județe sau pentru Municipiul București cu județul Ilfov, prin ordin comun al autorității publice centrale pentru protecția mediului și al autorității publice centrale pentru administrație publică.
5. Asigurarea concordanței între obligația privind „titularul/titularii de activitate,, (art. 6 din HG. 257) și prevederile art. 22 lit. h din lege privind primarii deoarece Primăria este titular de activitate nu primarul dar art 22 lit. h din lege se referă la primari. Concordanța între titulari de activitate și operatori economici și utilizarea aceluiași termen (titulari de activitate sau operatori economici).
6. Specificarea faptului că într-un plan/plan integrat de calitate a aerului este necesar să se urmărească atingerea valorilor-limită/țintă în cel mai scurt timp posibil chiar dacă planul se întocmește pentru o perioadă de maxim 5 ani.
7. Cum se pot cuantifica, din punct de vedere al eficienței „măsuri specifice vizând protecția copiilor și a altor grupuri sensibile ale populației,,.
8. Completare privind asigurarea, pe cât posibil, a concordanței dintre planurile/planurile integrate de calitate a aerului și planurile de menținere, respectiv dintre planul de calitate a aerului elaborat pentru aglomerare și planul de menținere elaborat pentru zonă, în cadrul aceluiași județ.
9. Introducerea sintagmei „Plan/plan integrat comun de calitate a aerului” pentru două sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate, aparținând aceluiași județ; aspecte noi ce trebuie analizate: cine asigură elaborarea studiului de calitate pentru

astfel de plan și care sunt atribuțiile prefectului în acest caz, în mod concret; cine asigură fonduri financiare în cazul elaborării planurilor de calitate.

10. Modificarea (actualizarea textului) privind persoanele fizice și juridice care dețin certificat de înscriere în registrul național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului; de stabilit la ce se referă autorizația pentru persoana fizică, pentru persoana juridică sau de eliminat. Este în vigoare **Ordinul ministrului mediului apelor și pădurilor nr. 1134/ 2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a raportului de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare**. În conformitate cu prevederile acestui ordin, condiția principală pe care ar trebui să o îndeplinească elaboratorul studiului de calitate este de a avea calitatea de **expert atestat – nivel principal**.
11. Introducerea prevederii ca CECA/ANPM să furnizeze inventarul de emisii elaborat conform Ordinului 3299 *pentru aprobarea metodologiei de realizare și raportare a inventarelor privind emisiile de poluanți în atmosferă* deoarece, doar pe baza cantității de emisii pe categorii de surse (așa cum prevede metodologia actuală), nu se pot respecta în totalitate cerințele referitoare la repartizarea surselor (cerință inclusă de asemenea în metodologie), iar **furnizarea datelor privind cantitățile de emisii doar pe categorii de surse**, așa cum este prevăzut în prezent în metodologie la art. 15 alin. (2) și art. 36 alin. (2) **este incompletă având în vedere că nu sunt luate în considerare la modelarea dispersiei și amplasamentele geografice (coordonatele) surselor. Mai mult decât atât, Ordinul 3299/2012 stabilește faptul că inventarele de emisii elaborate conform Anexei nr. 4 stau la baza elaborării planurilor**. Luând în considerare prevederile metodologiei actuale conform articolelor menționate mai sus, există riscul ca elaboratorii studiilor să considere că doar datele privind cantitatea totală de emisii și pe categorii de surse ar fi suficiente pentru modelarea dispersiei.
12. **Completări și actualizări sau corectări de text referitoare la aspectele care trebuie tratate în studiul de dispersie (cele cuprinse în art. 16 al HG nr. 257/2015): stabilirea utilizării datelor oficiale pentru elaborarea studiilor de calitate a aerului, introducerea** specificației privind repartizarea surselor în cazul în care sunt depășite valori-limită zilnice sau orare și altele, în conformitate sau urmărind în principal prevederile ghidului IPR.
13. Participarea, în calitate de invitat, al unui reprezentant APM/ la dezbaterile publice, pentru a se putea verifica respectarea prevederilor art. 24 alin (2) (în mod similar și pentru planurile de menținere).
14. Punerea la dispoziția publicului prin postarea pe pagina de internet a instituției și a APM a procesului verbal al dezbaterii publice (în mod similar și pentru planurile de menținere).
15. Modificare și completare privind modul de trimitere a planului de către elaborator (de exemplu Consiliul Local) spre avizare către Agenția pentru Protecția Mediului.
16. Completare privind trimiterea către APM a raportului trimestrial, aprobat prin HCL.
17. Eliminarea trimiterii la realizarea planului odată la 5 ani; specificare concretă pentru perioada planului de calitate.

18. Actualizări text: valoarea țintă pentru PM_{2.5} – este valoarea-limită; numărul legii privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant; valoarea limită și țintă, perioade de mediere.
19. Completarea metodologiei cu includerea ghidurilor elaborate în cadrul proiectului RoADAPT, ca anexe. La aceste ghiduri de face referire în completările propuse ale articolelor, în anexa nr. 1.

3. Propuneri pentru elaborarea unor planuri de calitate a aerului și adaptarea la schimbările climatice

1. Elaborarea unei analize privind vulnerabilitățile la schimbările climatice, pentru aglomerări sau zonele de evaluare a calității aerului
2. Un plan pentru calitatea aerului și adaptarea la schimbările climatice ar putea fi un instrument la nivel local care poate fi menit să reducă poluarea aerului, să contribuie la prevenirea schimbărilor climatice și la definirea strategiilor de adaptare. Obiectivul principal al unui astfel de plan este atât de a asigura calitatea aerului cât și de a proteja aglomerările/orașele/afață de impacturile climatice viitoare.
3. **Integrarea a două aspecte cheie ale îmbunătățirii calității mediului: calitatea aerului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice.**
4. Includerea în planuri a unei analize referitoare la emisiile de poluanți acidifianți și precursori ai ozonului (SO₂, NH₃, NMVOC, PM₁₀ și PM_{2.5})
5. Inițierea unor acțiuni integrate care să vizeze calitatea aerului și schimbările climatice, care să genereze sinergii și să previne consecvențele, deoarece în mod tradițional, politicile și strategiile privind calitatea aerului și schimbările climatice au fost abordate independent și izolate unele față de celelalte. Gazele cu efect de seră și poluanții atmosferici au adesea aceeași origine, provenind în principal din surse difuze precum traficul rutier, sectorul rezidențial sau gestionarea deșeurilor. Prin urmare, ar fi logic ca orice acțiune asupra acestor surse să conducă atât la îmbunătățirea calității aerului cât și la la atenuarea schimbărilor climatice. Acesta este motivul pentru care aceste două provocări ar trebui să fie abordate sinergic, beneficiul fiind reciproc și evitându-se astfel consecvențele, deoarece, având în vedere conexiunea dintre cele două fenomene, trebuie acordată atenție la punerea în aplicare a inițiativelor și strategiilor cum ar fi cele legate de utilizarea combustibilului diesel pentru uz auto, utilizarea pe scară largă a biomasei în locul energiilor fosile și anumite practici de gestionare a deșeurilor care sunt exemple de situații în care rezultatele implemntării acestora pot avea avea efecte contrare. Un astfel de plan, ce poate fi utilizat ca exemplu de bune practici îl reprezintă **Planul pentru calitatea aerului și schimbările climatice pentru orașul Madrid**. Acest plan promovează și măsuri care vizează creșterea rezilienței orașului față de efectele modificărilor climatice. Programul de adaptare la climă, denumit **Madrid + Natural**, propune implementarea de soluții bazate pe natură pentru a combate insula de căldură urbană, pierderea biodiversității și gestionarea apei în timpul episoadelor de precipitații intense.

4. Propuneri referitoare la măsurile de îmbunătățire a calității aerului

1. Introducerea obligativității măsurilor privind stabilirea unor zone cu emisii zero sau a unor zone cu emisii scăzute pentru anumiți poluanți, cu precădere pentru oxizii de azot și particule.
2. Identificarea străzilor tip canion și prevederea unor măsuri specifice pentru aceste cazuri.

5. Propuneri pentru elaborarea Planurilor de menținere a calității aerului

1. Modificări de text și actualizări referitoare la legislație
2. Completare privind asigurarea, pe cât posibil, a concordanței dintre planurile/planurile integrate de calitate a aerului și planurile de menținere, respectiv dintre planul de calitate a aerului elaborat pentru aglomerare și planul de menținere elaborat pentru zonă, în cadrul aceluiași județ.
3. Modificare (posibil actualizarea textului) privind persoanele fizice și juridice care dețin certificat de înscriere în registrul național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului; de stabilit la ce se referă autorizația pentru persoana fizică, pentru persoana juridică. În plus de clarificat aspectul referitor la posibilitatea elaborării planului în regim propriu sau de persoane înscrise în registrul elaboratorilor
4. Actualizări sau corectări de text și propuneri de simplificări referitoare la aspectele care trebuie tratate în planul de menținere a calității aerului (cele cuprinse în art. 37 al HG nr. 257/2015);
5. Excluderea referirii la anexa 10 a legii 104/2011 (nu este cazul pentru planul de menținere)
6. Modificare privind modul de trimitere a planului spre avizare doar către APM
7. Propuneri privind criteriile concrete pe baza cărora să se poată solicita revizuirea planurilor de menținere a calității aerului
8. Propunere de completare cu obligativitatea elaborării rapoartelor anuale de către APM și trimiterea acestora către ANPM.

Completarea metodologiei cu anexe

- a. ANEXA Nr. 1 la metodologie
Informații care urmează a fi incluse în planul de calitate a aerului - completare sau trimitere la Ghiduri
- b. ANEXA Nr. 5 la metodologie
Conținut minim și machetă pentru elaborarea Raport anual de monitorizare privind efectele aplicării măsurilor cuprinse în planul/planul integrat de calitate a aerului.
- c. ANEXA Nr. 6 la metodologie

Conținut minim și machetă pentru elaborarea Raport anual de monitorizare privind efectele aplicării măsurilor cuprinse în planul de menținere a calității aerului.

d. ANEXA Nr. 7 la metodologie

Machetă pentru prezentarea măsurilor din planuri sau trimitere la ghiduri

e. ANEXA Nr. 8 la metodologie

Comunicat în cazul punerii în aplicare a planului de acțiune pe termen scurt

f. Ghidurile G1 – G7 (prezentate ca anexă a metodologiei)

Anexa nr. 1. Tabel cu propuneri pentru modificarea metodologiei de elaborare a Planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului

Nr. crt.	Articole din HG 257/2015	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări in metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
1.	<p>CAPITOLUL I Dispoziții generale Art. 1. Metodologia stabilește procedura prin care se asigură cadrul juridic, organizatoric, funcțional și o concepție unitară de întocmire a planurilor de calitate a aerului, a planurilor de acțiune pe termen scurt și a planurilor de menținere a calității aerului, de consultare a publicului, de aprobare, de punere în aplicare, de monitorizare și de raportare a stadiului și a efectelor realizării măsurilor din aceste planuri către instituțiile naționale și europene.</p>	<p>CAPITOLUL I Dispoziții generale Art. 1. Metodologia stabilește procedura prin care se asigură cadrul juridic, organizatoric, funcțional și o concepție unitară de întocmire a planurilor de calitate a aerului, a planurilor de acțiune pe termen scurt și a planurilor de menținere a calității aerului, de consultare a publicului, <u>de avizare</u>, de aprobare, de punere în aplicare, de monitorizare și de raportare a stadiului și a efectelor realizării măsurilor din aceste planuri către instituțiile naționale și europene.</p>	da
2.	<p>Art. 2. Termenii și expresiile folosite în prezenta metodologie au înțelesul prevăzut de Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, denumită în continuare lege.</p>	<p>Art. 2. (1) Termenii și expresiile folosite în prezenta metodologie au înțelesul prevăzut de Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, denumită în continuare lege. (2) <u>Termenii, abrevierile și expresii specifice planurilor de calitate a aerului, planurilor de menținere, alții/altele decât cele reglementate potrivit alin. (1), se definesc în conformitate cu anexa nr.1:.</u></p>	da
3.	<p>Art. 3. Atribuțiile și responsabilitățile autorităților, instituțiilor și</p>	<p>Art. 3. Atribuțiile și responsabilitățile autorităților, instituțiilor și</p>	nu

	organismelor, stabilite prin prezenta metodologie, sunt cele prevăzute la art. 7-24 din lege.	organismelor, stabilite prin prezenta metodologie, sunt cele prevăzute la art. 7-24 din lege.	
4.	<p>Art. 4.</p> <p>(1) În conformitate cu prevederile legii și ale prezentei metodologii se întocmesc următoarele tipuri de planuri:</p> <p>a) planuri de calitate a aerului;</p> <p>b) planuri de menținere a calității aerului;</p> <p>c) planuri de acțiune pe termen scurt.</p> <p>(2) Poluanții pentru care se întocmesc planuri și valorile-limită/valorile-țintă sunt menționate în anexele nr. 1 și 3 la lege.</p> <p>(3) În ariile din aglomerările și zonele clasificate în regim de gestionare I, așa cum este definit la art. 42 lit. a) din lege, se elaborează planuri de calitate a aerului.</p> <p>(4) În ariile din aglomerările și zonele clasificate în regim de gestionare II, așa cum este definit la art. 42 lit. b) din lege, se elaborează planuri de menținere a calității aerului.</p> <p>(5) În zonele și aglomerările în care există riscul de depășire a pragurilor de alertă, prevăzute la lit. E din anexa nr. 3 la lege, se elaborează planuri de acțiune pe termen scurt.</p>	<p>Art. 4.</p> <p>(1) În conformitate cu prevederile legii și ale prezentei metodologii se întocmesc următoarele tipuri de planuri:</p> <p>a) planuri de calitate a aerului;</p> <p>b) planuri de menținere a calității aerului;</p> <p>c) planuri de acțiune pe termen scurt.</p> <p>(2) Poluanții pentru care se întocmesc planuri și valorile-limită/valorile-țintă sunt menționate în anexele nr. 1 și 3 la lege.</p> <p>(3) În ariile din aglomerările și zonele clasificate în regim de gestionare I, așa cum este definit la art. 42 lit. a) din lege, se elaborează planuri de calitate a aerului.</p> <p>(4) În ariile din aglomerările și zonele clasificate în regim de gestionare II, așa cum este definit la art. 42 lit. b) din lege, se elaborează planuri de menținere a calității aerului.</p> <p>(5) În zonele și aglomerările în care există riscul de depășire a pragurilor de alertă, prevăzute la lit. E din anexa nr. 3 la lege, se elaborează planuri de acțiune pe termen scurt.</p>	<p>nu</p> <p>Pentru art. 42 lit.a și b din lege, propun modificare în Legea 104/2011</p>
5.	<p>Art. 5.</p> <p>(1) Aglomerările și zonele de evaluare a calității aerului înconjurător în care se delimitează <u>arii clasificate în regimul de gestionare I sau II</u> sunt prevăzute în anexa nr. 2 la lege.</p> <p>(2) Centrul de Evaluare a Calității Aerului, denumit în continuare CECA, realizează clasificarea în regimuri de gestionare a ariilor din</p>	<p>Art. 5.</p> <p>(1) Aglomerările și zonele de evaluare a calității aerului înconjurător în care se delimitează <u>arii clasificate în regimul de gestionare I sau II</u> sunt prevăzute în anexa nr. 2 la lege.</p> <p>(2) Centrul de Evaluare a Calității Aerului, denumit în continuare CECA, realizează clasificarea în regimuri de gestionare a ariilor din</p>	<p>da</p>

	<p>zone și aglomerări, pe baza rezultatelor măsurărilor și a studiilor de modelare, pe care o supune spre aprobare autorității publice centrale pentru protecția mediului.</p> <p>(3) Lista unităților administrativ-teritoriale din fiecare <u>arie</u> se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p>	<p>zone și aglomerări, pe baza rezultatelor măsurărilor și/sau a studiilor de modelare, pe care o supune spre aprobare autorității publice centrale pentru protecția mediului.</p>	
6.	<p>CAPITOLUL II Planul de calitate a aerului SECȚIUNEA 1 Dispoziții generale Art. 6.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului reprezintă setul de măsuri cuantificabile din punctul de vedere al eficienței lor, pe care titularul/titularii de activitate trebuie să le ia, astfel încât să fie atinse valorile-limită pentru poluanții: dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie (PM10), benzen, monoxid de carbon, plumb sau valorile-țintă pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren și PM2,5, astfel cum sunt ele stabilite în anexa nr. 3 la lege.</p> <p>(2) În planul de calitate a aerului pot fi incluse și măsuri din cadrul planurilor de acțiune pe termen scurt, precum și măsuri specifice vizând protecția copiilor și a altor grupuri sensibile ale populației.</p> <p>(3) Setul de măsuri cuantificabile din planul de calitate a aerului se pot stabili pe o perioadă de maximum 5 ani.</p>	<p>CAPITOLUL II Planul de calitate a aerului SECȚIUNEA 1 Dispoziții generale Art. 6.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului reprezintă setul de măsuri cuantificabile din punctul de vedere al eficienței lor, pe care titularul/titularii de activitate sau primarii, după caz, trebuie să le ia, astfel încât să fie atinse valorile-limită pentru poluanții: dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie (PM10, PM2,5), benzen, monoxid de carbon, plumb sau valorile-țintă pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren astfel cum sunt ele stabilite în anexa nr. 3 la lege.</p> <p>(2) În planul de calitate a aerului pot fi incluse și măsuri din cadrul planurilor de acțiune pe termen scurt, precum și măsuri specifice vizând protecția copiilor și a altor grupuri sensibile ale populației.</p> <p>(3) Setul de măsuri cuantificabile din planul de calitate a aerului se pot stabili pe o perioadă de maximum 5 ani.</p> <p>(4) Prin realizarea măsurilor</p>	da

		cuantificabile din punct de vedere al eficienței lor se va urmări atingerea valorilor-limită/valorilor-țintă în cel mai scurt timp posibil.	
7.	<p>Art. 7.</p> <p>La elaborarea planului de calitate a aerului trebuie să se asigure, pe cât posibil, concordanța cu alte planuri/programe întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.879/2006 pentru aprobarea Programului național de reducere progresivă a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili și amoniac, ale Hotărârii Guvernului nr. 440/2010 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți de la instalațiile mari de ardere, ale Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale și ale Hotărârii Guvernului nr. 321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, republicată, cu modificările și completările ulterioare.</p>	<p>Art. 7.(1) La elaborarea planului de calitate a aerului trebuie să se asigure, pe cât posibil, concordanța cu alte planuri/programe întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.879/2006 pentru aprobarea Programului național de reducere progresivă a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili și amoniac, ale Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale și ale Legii nr 121/2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant.</p> <p>(2) Se va sigura, pe cât posibil, concordanța dintre planurile/planurile integrate de calitate a aerului și planurile de menținere, respectiv dintre planul de calitate a aerului elaborat pentru aglomerare și planul de menținere elaborat pentru zonă, în cadrul aceluiași județ.</p>	da
8.	<p>Art. 8.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului pentru o unitate administrativ-teritorială se elaborează de către o comisie tehnică, constituită la nivelul administrației publice locale, din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor tehnice, numită prin dispoziția primarului, sau, după caz a primarului general al municipiului București. Reprezentantul compartimentului/serviciului/direcției de mediu din cadrul primăriei, al Primăriei Generale a Municipiului</p>	<p>Art. 8.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului pentru o unitate administrativ-teritorială se elaborează de către o comisie tehnică, constituită la nivelul administrației publice locale, din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor tehnice, numită prin dispoziția primarului, sau, după caz a primarului general al municipiului București. Reprezentantul compartimentului/serviciului/direcției de mediu din cadrul primăriei, al Primăriei Generale a Municipiului</p>	nu

	<p>București coordonează comisia tehnică.</p> <p>(2) Din comisia tehnică fac parte și reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale sau județene din domeniile silvicultură, sănătate, transport, agricultură, ordine publică, statistică și Poliția Română, operatori economici relevanți și, dacă este cazul, de la orice alt organism cu responsabilități în domeniu, în funcție de complexitatea problemelor estimate.</p> <p>(3) Planul de calitate a aerului elaborat pentru o unitate administrativ-teritorială se aprobă prin hotărâre a consiliului local, în condițiile legii.</p>	<p>București coordonează comisia tehnică.</p> <p>(2) Din comisia tehnică fac parte și reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale sau județene din domeniile silvicultură, sănătate, transport, agricultură, ordine publică, statistică și Poliția Română, operatori economici relevanți și, dacă este cazul, de la orice alt organism cu responsabilități în domeniu, în funcție de complexitatea problemelor estimate.</p> <p>(3) Planul de calitate a aerului elaborat pentru o unitate administrativ-teritorială se aprobă prin hotărâre a consiliului local, în condițiile legii.</p>	
9.	<p>Art. 9.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului pentru două sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate, aparținând aceluiași județ, se elaborează de către o comisie tehnică constituită prin decizia președintelui consiliului județean, din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor or tehnice din cadrul primăriilor și din cadrul aparatului propriu al consiliului județean. Reprezentantul consiliului județean coordonează comisia tehnică.</p> <p>(2) Planul de calitate a aerului elaborat pentru două sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate, aparținând aceluiași județ, se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, în condițiile legii.</p>	<p>Art. 9</p> <p>(1) Planul comun de calitate a aerului pentru două sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate, aparținând aceluiași județ, se elaborează de către o comisie tehnică constituită prin decizia președintelui consiliului județean, din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor or tehnice din cadrul primăriilor și din cadrul aparatului propriu al consiliului județean. Reprezentantul consiliului județean coordonează comisia tehnică.</p> <p>(2) Planul comun de calitate a aerului elaborat pentru două sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate, aparținând aceluiași județ, se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, în condițiile legii.</p>	da
10.	<p>Art. 10.</p> <p>(1) În cazul în care este necesară elaborarea planului de calitate a</p>	<p>Art. 10.</p> <p>(1) În cazul în care este necesară elaborarea planului de calitate a</p>	Da la alin (1)

	<p>aerului pentru unități administrativ-teritoriale învecinate aparținând mai multor județe sau pentru municipiul București cu județele învecinate, acestea se realizează în comun de către consiliile județene implicate, respectiv consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București. Planul de calitate a aerului se elaborează de către o comisie tehnică, constituită din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor or tehnice din cadrul primăriilor și din cadrul aparatelor proprii ale consiliilor județene respective. Planul de calitate a aerului se aprobă de către fiecare consiliu în parte prin hotărâri ale sale, în condițiile legii. Coordonatorul comisiei tehnice va fi desemnat prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru administrație publică.</p> <p>(2) Planul de calitate a aerului pentru două sau mai multe sectoare ale municipiului București se elaborează de către o comisie tehnică constituită la nivelul municipiului București, coordonată de primarul general al municipiului București, și se aprobă prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București.</p>	<p>aerului pentru unități administrativ-teritoriale învecinate aparținând mai multor județe sau pentru municipiul București cu județul Ilfov, acestea se realizează în comun de către consiliile județene implicate, respectiv consiliul județean Ilfov și Consiliul General al Municipiului București. Planul de calitate a aerului se elaborează de către o comisie tehnică, constituită din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor or tehnice din cadrul primăriilor și din cadrul aparatelor proprii ale consiliilor județene respective. Planul de calitate a aerului se aprobă de către fiecare consiliu în parte prin hotărâri ale sale, în condițiile legii. Coordonatorul comisiei tehnice va fi desemnat prin ordin comun al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și al autorității publice centrale pentru administrație publică.</p> <p>(2) Planul de calitate a aerului pentru două sau mai multe sectoare ale municipiului București se elaborează de către o comisie tehnică constituită la nivelul municipiului București, coordonată de primarul general al municipiului București, și se aprobă prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București.</p>	
11.	<p>Art. 11.</p> <p>Planul de calitate a aerului se întocmește pe baza unui studiu de calitate a aerului, elaborat de către persoane fizice și juridice autorizate, care dețin certificat de înscriere în Registrul național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului, conform prevederilor Ordinul ministrului mediului nr. 1.026/2009</p>	<p>Art. 11.</p> <p>0. (1) Planul de calitate a aerului se întocmește pe baza unui studiu de calitate a aerului, elaborat de către persoane fizice și juridice, care dețin care au calitatea de expert atestat – nivel principal, conform prevederilor <i>Ordinului ministrului mediului apelor și pădurilor nr.</i></p>	da

	<p>privind aprobarea condițiilor de elaborare a raportului de mediu, raportului privind impactul asupra mediului, bilanțului de mediu, raportului de amplasament, raportului de securitate și studiului de evaluare adecvată. Certificatul deținut trebuie să cuprindă înscrierea în Registrul național pentru raportul de mediu, raportul privind impactul asupra mediului sau raportul de amplasament.</p>	<p><i>1134/ 2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a raportului de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare.</i></p> <p>1. (2) Certificatul de atestare deținut trebuie să cuprindă înscrierea în Registrul național pentru raportul de mediu, raportul privind impactul asupra mediului sau raportul de amplasament.</p>	
12.	<p>SECȚIUNEA a 2-a</p> <p>Inițierea planului de calitate a aerului Art. 12.</p> <p>(1) În termen de maximum 10 de zile lucrătoare de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de aprobare a listelor care cuprind unitățile administrativ-teritoriale din fiecare arie delimitată în cadrul zonelor și aglomerărilor care se încadrează în regimul de gestionare I, autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează autoritățile administrației publice competente asupra necesității inițierii planului de calitate a aerului.</p> <p>(2) În termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea privind necesitatea elaborării planului de calitate a aerului, dar nu mai târziu de 20 de zile lucrătoare de la publicarea ordinului de aprobare a listelor prevăzute la alin. (1), comisia tehnică își începe activitatea, iar coordonatorul acesteia convoacă membrii și inițiază planul de calitate a aerului.</p>	<p>SECȚIUNEA a 2-a</p> <p>Inițierea planului de calitate a aerului Art. 12.</p> <p>(1) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează autoritățile administrației publice competente asupra necesității inițierii planului de calitate a aerului.</p> <p>(2) În termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea privind necesitatea elaborării planului de calitate a aerului, comisia tehnică își începe activitatea, iar coordonatorul acesteia convoacă membrii și inițiază planul de calitate a aerului.</p>	da

	<p>Art. 13.</p> <p>(1) Coordonatorul comisiei tehnice anunță autoritatea publică locală pentru protecția mediului și autoritatea publică pentru inspecție și control în domeniul protecției mediului asupra inițierii planului de calitate a aerului.</p> <p>(2) Coordonatorul comisiei tehnice face demersurile necesare pentru publicarea într-un ziar de circulație locală și/sau județeană, după caz, și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale, instituției prefectului, Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București, după caz, a informațiilor cu privire la inițierea planului de calitate a aerului, inclusiv a listei cu unitățile administrativ-teritoriale unde s-a depășit valoarea-limită sau valoarea-țintă pentru anumiți indicatori.</p>	<p>Art. 13.</p> <p>(1) Coordonatorul comisiei tehnice anunță autoritatea publică locală pentru protecția mediului și autoritatea publică pentru inspecție și control în domeniul protecției mediului asupra inițierii planului de calitate a aerului.</p> <p>(2) Coordonatorul comisiei tehnice face demersurile necesare pentru publicarea într-un ziar de circulație locală și/sau județeană, după caz, și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale, instituției prefectului, Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București, după caz, a informațiilor cu privire la inițierea planului de calitate a aerului, inclusiv a listei cu unitățile administrativ-teritoriale unde s-a depășit valoarea-limită sau valoarea-țintă pentru anumiți indicatori.</p>	nu
13.	<p>Art. 14.</p> <p>Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului organizată la nivel județean și la nivelul municipiului București informează publicul despre inițierea planului de calitate a aerului, prin publicarea pe propria pagină de internet.</p>	<p>Art. 14.</p> <p>Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului organizată la nivel județean și la nivelul municipiului București informează publicul despre inițierea planului de calitate a aerului, prin publicarea pe propria pagină de internet.</p>	nu
14.	<p>SECȚIUNEA a 3-a</p> <p>Elaborarea planului de calitate a aerului</p> <p>Art. 15.</p> <p>(1) Autoritatea publică competentă pentru elaborarea planului privind calitatea aerului demarează procedura de elaborare a planului de calitate a aerului în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data luării la cunoștință despre</p>	<p>SECȚIUNEA a 3-a</p> <p>Elaborarea planului de calitate a aerului</p> <p>Art. 15.</p> <p>(1) Autoritatea publică competentă pentru elaborarea planului privind calitatea aerului demarează procedura de elaborare a planului de calitate a aerului în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data luării la cunoștință despre</p>	Da la alin.2

	<p>încadrarea în regimul de gestionare I a unităților administrativ-teritoriale din cadrul zonei și/sau aglomerării din responsabilitatea sa.</p> <p>(2) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului pune la dispoziția autorității publice competente pentru elaborarea planului de calitate a aerului următoarele date privind încadrarea unităților administrativ-teritoriale în regim de gestionare I: indicatorii pentru care s-a depășit valoarea-limită și/sau valoarea-țintă, perioada de timp pentru care au fost realizate evaluarea și încadrarea, perioada de mediere (valoarea orară, valoarea zilnică, valoarea anuală), cantitatea totală de emisii (t/an) pentru fiecare poluant și pe categorii de surse staționare, mobile și de suprafață.</p>	<p>încadrarea în regimul de gestionare I a unităților administrativ-teritoriale din cadrul zonei și/sau aglomerării din responsabilitatea sa.</p> <p>(2) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului pune la dispoziția autorității publice competente pentru elaborarea planului de calitate a aerului următoarele date privind încadrarea unităților administrativ-teritoriale în regim de gestionare I:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perioada de timp pentru care a fost realizată evaluarea, - indicatorii pentru care s-a depășit valoarea-limită sau valoarea-țintă cu specificarea anului acestei/acestor depășiri, - perioada de mediere (orară, zilnică, anuală)sau valorile-limită/țintă depășite 	
15.	<p>Art. 16.</p> <p>(1) Studiul de calitate a aerului necesar întocmirii planului se bazează în principal pe modelarea matematică a dispersiei poluanților în atmosferă și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele aspecte:</p> <p>a) descrierea modului de realizare a studiului, inclusiv descrierea modelului matematic utilizat pentru dispersia poluanților în atmosferă în vederea elaborării scenariilor/măsurilor și estimării efectelor acestora;</p> <p>b) analiza topografică și climatică a arealului pentru care s-a realizat încadrarea în regimul de gestionare I;</p> <p>c) analiza situației curente cu privire la calitatea aerului (la momentul inițierii planului privind calitatea aerului);</p> <p>d) evaluarea nivelului de fond</p>	<p>Art. 16.</p> <p>(1) Studiul de calitate a aerului necesar întocmirii planului utilizează date oficiale și se bazează în principal pe modelarea matematică a dispersiei poluanților în atmosferă și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele aspecte:</p> <p>a) descrierea modului de realizare a studiului, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea modelului matematic utilizat pentru dispersia poluanților în atmosferă în vederea elaborării scenariilor/măsurilor și estimării efectelor acestora; această descriere va include cel puțin: - informații referitoare la validarea modelului; - informații referitoare la datele utilizate, inclusiv sursa acestora. <p>Se va ține cont de recomandările</p>	da

<p>regional (total, natural, transfrontier);</p> <p>e) evaluarea nivelului de fond urban (total, trafic, industrie inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier);</p> <p>f) evaluarea nivelului de fond local (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier);</p> <p>g) caracterizarea indicatorilor pentru care se elaborează planul de calitate a aerului și informațiile corespunzătoare referitoare la efectele asupra sănătății populației sau a vegetației, după caz;</p> <p>h) identificarea principalelor surse de emisie responsabile de depășirea valorii-limită/valorii-țintă și poziționarea lor pe hartă, inclusiv tipul și cantitatea totală de poluanți emiși din sursele respective (tone/an); pot fi utilizate și datele de monitorizare a operatorilor economici din arealul încadrat în regimul de gestionare I;</p> <p>i) informații privind poluarea datorată transportului și dispersiei poluanților emiși în atmosferă, a căror surse se găsesc în alte zone și aglomerări sau alte regiuni, după caz;</p> <p>j) analiza datelor meteo privind viteza vântului, precum și a celor referitoare la calmul atmosferic și condițiile de ceață, pentru analiza transportului/importului de poluanți din zonele și aglomerările învecinate, respectiv pentru stabilirea favorizării</p>	<p><i>Ghidului privind utilizarea modelării matematice a dispersiei poluanților în aer și a prognozei calității aerului (anexa nr. ...).</i> b) analiza topografică și climatică a unității spațiale relevante pentru care s-a realizat încadrarea în regimul de gestionare I;</p> <p>c) analiza situației curente cu privire la calitatea aerului (la momentul elaborării studiului de calitate a aerului).</p> <p>Se va ține cont de recomandările <i>Ghidului privind evaluarea calității aerului</i> (anexa nr. ...).d) evaluarea nivelului de fond regional (total, natural, transfrontier);</p> <p>e) evaluarea nivelului de fond urban (total, trafic, industrie inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier);</p> <p>f) evaluarea creșterilor locale (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier);</p> <p>g) în cazul depășirii valorilor-limită orare sau zilnice (număr de depășiri) informațiile solicitate la lit. d, e, f se referă la percentila corespunzătoare.</p> <p>Pentru evaluarea datelor referitoare la repartizarea/contribuția surselor (lit. d) – lit. f) se va ține seama de recomandările <i>Ghidului privind identificarea surselor de emisie și repartizarea surselor</i> (anexa nr. ...)</p> <p>h) caracterizarea indicatorilor pentru care se elaborează planul de calitate a</p>	
--	--	--

	<p>acumulării poluanților la suprafața solului, care ar putea conduce la concentrații ridicate ale acestora;</p> <p>k) în cazul particular al ozonului, care nu este un poluant principal, ci unul secundar se iau în considerare informațiile legate de sursele de emisie ale substanțelor precursorale ale acestuia și condițiile meteorologice la macroscaală.</p>	<p>aerului și informațiile corespunzătoare referitoare la efectele asupra sănătății populației sau a vegetației, după caz;</p> <p>i) identificarea principalelor surse de emisie responsabile de depășirea valorii-limită/valorii-țintă și poziționarea lor pe hartă, inclusiv tipul și cantitatea de poluanți emiși din sursele respective (tone/an); pentru categoriile de surse de emisie se va prezenta cantitatea totală de poluanți emiși; pot fi utilizate și datele de monitorizare a operatorilor economici din unitatea spațială relevantă încadrată în regimul de gestionare I; se va ține seama de recomandările <i>Ghidului privind identificarea surselor de emisie și repartizarea surselor</i> (anexa nr. ...), de cerințele aplicabile din <i>Ghidul privind elaborarea Planurilor de calitate a aerului care să integreze și măsuri de adaptare la schimbările climatice</i>.</p> <p>j) informații privind poluarea datorată transportului și dispersiei poluanților emiși în atmosferă, a căror surse se găsesc în alte zone și aglomerări sau alte regiuni, după caz;</p> <p>k) analiza datelor meteo privind viteza vântului, precum și a celor referitoare la calmul atmosferic și condițiile de ceață, pentru analiza transportului/importului de poluanți din zonele și aglomerările învecinate, respectiv pentru stabilirea favorizării acumulării poluanților la suprafața solului, care ar putea conduce la concentrații ridicate ale acestora;</p> <p>l) în cazul particular al ozonului, care nu este un poluant principal, ci unul</p>	
--	---	--	--

		<p>secundar se iau în considerare informațiile legate de sursele de emisie ale substanțelor precursorale ale acestuia și condițiile meteorologice la macroscaală.</p> <p>(2) Informațiile solicitate la lit. d), e), f) nu sunt necesare în cazul Cd, Ni, As.</p> <p>(3) Inventarul/inventarele de emisii elaborate conform Ordinului 3299/2012 pentru aprobarea metodologiei de realizare și raportare a inventarelor privind emisiile de poluați în atmosferă necesar/necesare elaborării planului vor fi puse la dispoziția elaboratorului de către CECA/ANPM.</p>	
16.	<p>(2) Studiul de calitate a aerului va cuprinde identificarea măsurilor de reducere a emisiilor asociate diferitelor categorii de surse de emisie. Pentru măsurile grupate pe categorii de surse se va defini cel puțin un scenariu, cu cuantificarea eficienței măsurilor. Fiecare măsură din scenariu va avea asociat, acolo unde este posibil, un indicator cuantificabil. Pentru fiecare scenariu luat în considerare în cadrul studiului de calitate a aerului și pentru fiecare poluant avut în vedere se vor prezenta următoarele:</p> <p>a) anul de referință pentru care este elaborată previziunea și cu care începe previziunea;</p> <p>b) repartizarea surselor de emisie;</p> <p>c) descrierea privind emisiile și emisiile totale în unitatea spațială relevantă în anul de referință;</p> <p>d) niveluri ale</p>	<p>(2) Studiul de calitate a aerului va cuprinde identificarea măsurilor de reducere a emisiilor asociate diferitelor categorii de surse de emisie. Pentru măsurile grupate pe categorii de surse se va defini cel puțin un scenariu, cu cuantificarea eficienței măsurilor. Fiecare măsură din scenariu va avea asociat, acolo unde este posibil, un indicator cuantificabil.</p> <p>(3) În studiul de calitate a aerului se vor prezenta:</p> <p>a) anul de referință pentru care este elaborată previziunea și cu care începe previziunea;</p> <p>b) repartizarea surselor de emisie și anul pentru care este elaborată această analiză;</p> <p>c) descrierea privind emisiile, emisiile pe categorii de surse de emisii și emisiile totale în unitatea spațială relevantă în anul de referință;</p>	da

	<p>concentrației/concentrațiilor și a numărului de depășiri ale valorii-limită și/sau valorii-țintă în anul de referință;</p> <p>e) descrierea scenariului privind emisiile și emisiile totale în unitatea spațială relevantă în anul de proiecție;</p> <p>f) niveluri ale concentrației/concentrațiilor așteptate în anul de proiecție;</p> <p>g) niveluri ale concentrației/concentrațiilor și numărului de depășiri ale valorii-limită și/sau valorii-țintă, acolo unde este posibil, în anul de proiecție;</p> <p>h) măsurile identificate cu precizarea pentru fiecare dintre acestea a denumirii, descrierii, calendarului de implementare, a scării spațiale, a costurilor estimate pentru punerea în aplicare și a surselor potențiale de finanțare, a indicatorului/indicatorilor pentru monitorizarea progreselor.</p>	<p>d) niveluri ale concentrației/concentrațiilor în anul de referință;</p> <p>d) numărul de depășiri ale valorii-limită în anul de referință.</p> <p>(4) Pentru fiecare scenariu luat în considerare în cadrul studiului de calitate a aerului și pentru fiecare poluant avut în vedere se vor prezenta următoarele:</p> <p>a) descrierea scenariului privind emisiile,emisiile totale pe categorii de surse de emisii și emisiile totale pentru fiecare poluant avut în vedere, în unitatea spațială relevantă în anul de proiecție;</p> <p>b) niveluri ale concentrației/concentrațiilor și numărul de depășiri, acolo unde este posibil, așteptate în anul de proiecție;</p> <p>c) măsurile identificate cu precizarea pentru fiecare dintre acestea a denumirii, descrierii, calendarului de implementare, responsabilul cu implementarea măsurii, a scării spațiale, a costurilor estimate pentru punerea în aplicare și a surselor potențiale de finanțare, a indicatorului/indicatorilor pentru monitorizarea progreselor.</p> <p>Se va ține cont de recomandările <i>Ghidului privind elaborarea scenariilor de reducere a emisiilor și analizarea/evaluarea acestora</i> (anexa nr. ...).</p>	
17.	<p>Art. 17.</p> <p>Planul de calitate a aerului cuprinde toate scenariile luate în considerare și măsurile identificate în cadrul studiului de calitate a aerului împreună cu toate informațiile prevăzute la art. 16 alin. (1) și (2).</p>	<p>Art. 17.</p> <p>Planul de calitate a aerului cuprinde toate scenariile luate în considerare și măsurile identificate în cadrul studiului de calitate a aerului împreună cu toate informațiile prevăzute la art. 16 alin. (1) și (2).</p>	nu

18.	<p>Art. 18.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului este structurat astfel încât să respecte și să cuprindă cel puțin informațiile prevăzute în anexa nr. 10 la lege.</p> <p>(2) Informațiile care urmează a fi incluse în planul de calitate a aerului sunt prevăzute în anexa nr. 1.</p>	<p>Art. 18.</p> <p>(1) Planul de calitate a aerului este structurat astfel încât să respecte și să cuprindă cel puțin informațiile prevăzute în anexa nr. 10 la lege.</p> <p>(2) Informațiile care urmează a fi incluse în planul de calitate a aerului sunt prevăzute în anexa nr. 1.</p> <p>(3) La elaborarea planului de calitate a aerului se va avea în vedere aplicarea recomandărilor din <i>Ghidul privind elaborarea Planurilor de calitate a aerului care să integreze și măsuri de adaptare la schimbările climatice</i> (anexa nr. ...)</p>	da
19.	<p>Art. 19.</p> <p>Autoritatea competentă întocmește planul de calitate a aerului în maximum 9 luni de la inițierea lui și îl supune procedurii de informare, consultare și participare a publicului la luarea deciziei.</p>	<p>Art. 19.</p> <p>Autoritatea competentă întocmește planul de calitate a aerului în maximum 9 luni de la inițierea lui și îl supune procedurii de informare, consultare și participare a publicului la luarea deciziei.</p>	nu
20.	<p>SECȚIUNEA a 4-a</p> <p>Informarea, consultarea și participarea publicului privind planul de calitate a aerului</p> <p>Art. 20.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru întocmirea planului de calitate a aerului, prin coordonatorul comisiei tehnice, informează publicul prin:</p> <p>a) anunț public, făcut prin orice mijloace, inclusiv prin mijloace electronice, despre elaborarea planului de calitate a aerului sau despre orice modificare ori revizuire a acestuia, precum și despre dreptul publicului de a participa la luarea deciziei;</p> <p>b) anunț publicat într-un ziar național sau local, afișat, după caz, la sediul și pe pagina de internet a administrației</p>	<p>SECȚIUNEA a 4-a</p> <p>Informarea, consultarea și participarea publicului privind planul de calitate a aerului</p> <p>Art. 20.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru întocmirea planului de calitate a aerului, prin coordonatorul comisiei tehnice, informează publicul prin:</p> <p>a) anunț public, făcut prin orice mijloace, inclusiv prin mijloace electronice, despre elaborarea planului de calitate a aerului sau despre revizuirea acestuia, precum și despre dreptul publicului de a participa la luarea deciziei;</p> <p>b) anunț publicat într-un ziar național sau local, afișat, după caz, la sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale,</p>	da

	<p>publice județene și/sau locale, instituției prefectului, Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p> <p>(2) Anunțul public se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la elaborarea planului de calitate a aerului potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 2 și se referă la:</p> <p>a) propunerea de plan de calitate a aerului elaborat de către autoritatea competentă sau orice modificare/revizuire a acestuia, după caz;</p> <p>b) autoritățile publice care dețin informații referitoare la plan de calitate a aerului ori de modificare sau revizuire a acestuia, după caz;</p> <p>c) autoritatea competentă la care pot fi transmise comentarii, întrebări sau opinii.</p> <p>(3) Publicul are la dispoziție 30 de zile calendaristice de la data publicării anunțului prevăzut la alin. (2) pentru transmiterea comentariilor cu privire la propunerea de plan de calitate a aerului ori de modificare sau revizuire a acestuia.</p>	<p>instituției prefectului, Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p> <p>(2) Anunțul public se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la elaborarea planului de calitate a aerului potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 2 și se referă la:</p> <p>a) propunerea de plan de calitate a aerului elaborat de către autoritatea competentă sau revizuire a acestuia, după caz;</p> <p>b) autoritățile publice care dețin informații referitoare la planul de calitate a aerului ori la revizuire a acestuia, după caz;</p> <p>c) autoritatea competentă la care pot fi transmise comentarii, întrebări sau opinii.</p> <p>(3) Publicul are la dispoziție 30 de zile calendaristice de la data publicării anunțului prevăzut la alin. (2) pentru transmiterea comentariilor cu privire la propunerea de plan de calitate a aerului sau revizuire a acestuia.</p>	
21.	<p>Art. 21.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru elaborarea planului sau, după caz, a planului modificat ori revizuit anunță organizarea unei dezbateri publice cu privire la acesta, în 45 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 20 alin. (3).</p> <p>(2) Anunțul privind dezbateri publică se publică într-un ziar național sau local, afișat, după caz, la</p>	<p>Art. 21.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru elaborarea planului sau a planului revizuit anunță organizarea unei dezbateri publice cu privire la acesta; dezbateri publică va avea loc în termen de 45 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 20 alin. (3).</p> <p>(2) Anunțul privind dezbateri publică se publică într-un ziar național sau local, afișat, după caz, la</p>	da

<p>sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 3.</p> <p>(3) Propunerea de plan de calitate a aerului ori modificarea sau revizuirea acestuia, supus dezbaterii publice, cuprinde comentariile și opiniile justificate ale publicului primite conform art. 20 alin. (3) și se pune la dispoziția publicului spre consultare odată cu anunțul prevăzut la alin. (2).</p> <p>(4) Dezbaterea publică se desfășoară în locul cel mai convenabil pentru public, în afara orelor de program, și este condusă de către coordonatorul comisiei tehnice sau, în cazul în care acesta este indisponibil, de către orice altă persoană desemnată prin decizia conducătorului autorității competente pentru elaborarea planului de calitate a aerului. Opiniile participanților se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care este semnat de către persoana care a condus dezbaterea publică.</p> <p>(5) Dacă în interval de 60 de minute de la ora anunțată pentru începerea ședinței de dezbateri publice nu se prezintă niciun reprezentant al publicului, aceasta se consemnează în procesul-verbal, ședința considerându-se încheiată.</p>	<p>sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 3.</p> <p>(3) Propunerea de plan de calitate a aerului sau revizuirea acestuia, supus dezbaterii publice, cuprinde comentariile și opiniile justificate ale publicului primite conform art. 20 alin. (3) și se pune la dispoziția publicului spre consultare odată cu anunțul prevăzut la alin. (2).</p> <p>(4) Dezbaterea publică se desfășoară în locul cel mai convenabil pentru public, după ora 17. și este condusă de către coordonatorul comisiei tehnice sau, în cazul în care acesta este indisponibil, de către orice altă persoană desemnată prin decizia conducătorului autorității competente pentru elaborarea planului de calitate a aerului. Opiniile participanților se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care este semnat de către persoana care a condus dezbateri publică.</p> <p>(5) Dacă în interval de 60 de minute de la ora anunțată pentru începerea ședinței de dezbateri publice nu se prezintă niciun reprezentant al publicului, aceasta se consemnează în procesul-verbal, ședința considerându-se încheiată.</p> <p>(6) Procesul verbal va fi postat, pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei</p>	
--	---	--

		<p>Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p> <p>(7) La dezbateră publică va participa și un reprezentant al ANPM/CECA sau APM după caz, în calitate de invitat.</p>	
22.	<p>SECȚIUNEA a 5-a</p> <p>Definitivarea, aprobarea și publicarea planului de calitate a aerului</p> <p>Art. 22.</p> <p>În termen de 20 de zile lucrătoare de la dezbateră publică, Comisia tehnică definitivează planul de calitate a aerului, luând în considerare comentariile și opiniile justificate exprimate în timpul dezbaterii publice.</p>	<p>SECȚIUNEA a 5-a</p> <p>Definitivarea, aprobarea și publicarea planului de calitate a aerului</p> <p>Art. 22.</p> <p>În termen de 20 de zile lucrătoare de la dezbateră publică, Comisia tehnică definitivează planul de calitate a aerului, luând în considerare comentariile și opiniile justificate exprimate în timpul dezbaterii publice.</p>	nu
23.	<p>Art. 23.</p> <p>În termen de 3 zile lucrătoare de la definitivarea planului de calitate a aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite spre avizare autorității publice teritoriale pentru protecția mediului și CECA.</p>	<p>Art. 23.</p> <p>(1) În termen de 3 zile lucrătoare de la definitivarea planului de calitate a aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite spre avizare autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p>	da

	<p>Art. 24.</p> <p>(1) În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la avizarea planului de calitate a aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite și îl supune spre aprobare, după caz, consiliului local, județean și/sau, după caz, Consiliului General al Municipiului București.</p> <p>(2) Hotărârea consiliului local, județean și/sau, după caz, a Consiliului General al Municipiului București se motivează în fapt și în drept și trebuie să conțină informații cu privire la decizia luată, motivele și considerațiile pe care se întemeiază aceasta, procesul de participare a publicului la luarea deciziei, inclusiv modul în care au fost luate în considerare rezultatele participării publicului, precum și posibilitatea contestării deciziei la instanța competentă.</p>	<p>(2) Planul va fi analizat în cadrul autorității publice teritoriale pentru protecția mediului; în urma acestei analize se vor solicita completări sau modificări sau se va trimite, cu propunere de avizare către CECA.</p>	
		<p>Art. 24.</p> <p>(1) În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la avizarea planului de calitate a aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite și îl supune spre aprobare, după caz, consiliului local, județean și/sau, după caz, Consiliului General al Municipiului București.</p> <p>(2) Hotărârea consiliului local, județean și/sau, după caz, a Consiliului General al Municipiului București se motivează în fapt și în drept și trebuie să conțină informații cu privire la decizia luată, motivele și considerațiile pe care se întemeiază aceasta, procesul de participare a publicului la luarea deciziei, inclusiv modul în care au fost luate în considerare rezultatele participării publicului, precum și posibilitatea contestării deciziei la instanța competentă.</p>	
24.	<p>Art. 25.</p> <p>(1) Consiliul local, județean și/sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București pune la dispoziția publicului hotărârea</p>	<p>Art. 25.</p> <p>(1) Consiliul local, județean și/sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București pune la dispoziția publicului hotărârea</p>	nu

	<p>împreună cu planul de calitate a aerului, prin afișare la sediul propriu și pe propria pagină de internet, în termen de 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei.</p> <p>(2) Hotărârea împreună cu planul de calitate a aerului sunt publicate în același mod de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului.</p>	<p>împreună cu planul de calitate a aerului, prin afișare la sediul propriu și pe propria pagină de internet, în termen de 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei.</p> <p>(2) Hotărârea împreună cu planul de calitate a aerului sunt publicate în același mod de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului.</p>	
25.	<p>SECȚIUNEA a 6-a</p> <p>Punerea în aplicare, monitorizarea și raportarea planului de calitate a aerului</p> <p>Art. 26.</p> <p>Planul de calitate a aerului este pus în aplicare prin luarea măsurilor/acțiunilor în termenele stabilite în planul de calitate a aerului pentru a asigura o eficiență crescută a îmbunătățirii calității aerului, dar și pentru a menține distribuția efortului financiar la nivelul asumat.</p>	<p>SECȚIUNEA a 6-a</p> <p>Punerea în aplicare, monitorizarea și raportarea planului de calitate a aerului</p> <p>Art. 26.</p> <p>Planul de calitate a aerului este pus în aplicare prin luarea măsurilor/acțiunilor în termenele stabilite în planul de calitate a aerului pentru a asigura o eficiență crescută a îmbunătățirii calității aerului, dar și pentru a menține distribuția efortului financiar la nivelul asumat.</p>	nu
26.	<p>Art. 27.</p> <p>(1) Instituțiile, autoritățile, organismele și operatorii economici care au fost identificați pentru realizarea măsurilor din planul de calitate a aerului sunt responsabili de punerea în aplicare și implementarea acestora.</p> <p>(2) Primarii, președinții consiliilor județene, personal și/sau prin compartimentele de specialitate din aparatul propriu, după caz, în colaborare cu autoritățile publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului și cu autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului monitorizează și controlează stadiul realizării măsurilor/acțiunilor din planul de calitate a aerului.</p>	<p>Art. 27.</p> <p>(1) Instituțiile, autoritățile, organismele, operatorii economici și primarii care au fost identificați pentru realizarea măsurilor din planul de calitate a aerului sunt responsabili de punerea în aplicare și implementarea acestora.</p> <p>(2) Primarii, președinții consiliilor județene, personal și/sau prin compartimentele de specialitate din aparatul propriu, după caz, în colaborare cu autoritățile publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului și cu autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului monitorizează și controlează stadiul realizării măsurilor/acțiunilor din planul de calitate a aerului.</p>	Da la art. (1)

27.	<p>Art. 28.</p> <p>(1) Comisia tehnică urmărește realizarea măsurilor din planul de calitate a aerului și întocmește trimestrial și anual rapoarte cu privire la stadiul realizării măsurilor pe care le supun spre aprobare consiliului local, județean și/sau, după caz, Consiliului General al Municipiului București. Raportul anual aprobat privind stadiul realizării măsurilor din planul de calitate a aerului se pune la dispoziția publicului prin publicarea pe adresa proprie de internet și se transmite autorității publice teritoriale pentru protecția mediului până la data de 15 februarie a anului următor.</p> <p>(2) Autoritatea publică teritorială de inspecție și control în domeniul protecției mediului controlează aplicarea măsurilor și întocmește anual un raport cu privire la stadiul de realizare, precum și cu privire la atingerea indicatorilor cuantificabili din punctul de vedere al eficienței, prevăzuți în planul de calitate a aerului.</p> <p>(3) Raportul, întocmit conform alin. (2), se transmite până la data de 15 februarie a anului următor autorității publice teritoriale pentru protecția mediului care monitorizează, la nivel teritorial, efectele aplicării măsurilor prin care se reduce nivelul poluanților sub valorile-limită, valorile-țintă, respectiv sub obiectivul pe termen lung, pentru asigurarea unei calități a aerului înconjurător în condițiile unei dezvoltări durabile.</p> <p>(4) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului întocmește</p>	<p>Art. 28.</p> <p>(1) Comisia tehnică urmărește realizarea măsurilor din planul de calitate a aerului și întocmește trimestrial și anual rapoarte cu privire la stadiul realizării măsurilor pe care le supun spre aprobare consiliului local, județean și/sau, după caz, Consiliului General al Municipiului București. Raportul trimestrial se pune la dispoziția publicului prin publicarea pe adresa proprie de internet și se transmite către APM imediat după aprobare. Raportul anual aprobat privind stadiul realizării măsurilor din planul de calitate a aerului se pune la dispoziția publicului prin publicarea pe adresa proprie de internet și se transmite autorității publice teritoriale pentru protecția mediului până la data de 15 februarie a anului următor.</p> <p>(2) Autoritatea publică teritorială de inspecție și control în domeniul protecției mediului controlează aplicarea măsurilor și întocmește anual un raport cu privire la stadiul de realizare, precum și cu privire la atingerea indicatorilor cuantificabili din punctul de vedere al eficienței, prevăzuți în planul de calitate a aerului.</p> <p>(3) Raportul, întocmit conform alin. (2), se transmite până la data de 15 februarie a anului următor autorității publice teritoriale pentru protecția mediului care monitorizează, la nivel teritorial, efectele aplicării măsurilor prin care se reduce nivelul poluanților sub valorile-limită, valorile-țintă, respectiv sub obiectivul pe termen lung, pentru</p>	da
-----	---	--	----

	<p>anual, pe baza raportului întocmit conform alin. (1), a raportului întocmit conform alin. (2) și a datelor măsurate la stațiile de monitorizare a calității aerului care fac parte din Rețeaua națională de monitorizare a calității aerului un raport de monitorizare la nivel teritorial, cu privire la efectele aplicării măsurilor prin care se reduce nivelul poluanților sub valorile-limită, valorile-țintă, respectiv sub obiectivul pe termen lung, pentru asigurarea unei calități a aerului înconjurător, în condițiile unei dezvoltări durabile, și îl transmite CECA până la 15 martie a anului următor.</p>	<p>asigurarea unei calități a aerului înconjurător în condițiile unei dezvoltări durabile.</p> <p>(4) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului întocmește anual, pe baza raportului întocmit conform alin. (1), a raportului întocmit conform alin. (2) și a datelor măsurate la stațiile de monitorizare a calității aerului care fac parte din Rețeaua națională de monitorizare a calității aerului un raport de monitorizare la nivel teritorial, cu privire la efectele aplicării măsurilor prin care se reduce nivelul poluanților sub valorile-limită, valorile-țintă, respectiv sub obiectivul pe termen lung, pentru asigurarea unei calități a aerului înconjurător, în condițiile unei dezvoltări durabile, și îl transmite CECA până la 15 martie a anului următor. Raportul se întocmește conform Anexei nr.....</p>	
28.	<p>SECȚIUNEA a 7-a Actualizarea și revizuirea planului de calitate a aerului Art. 29. (1) Planul de calitate a aerului se realizează o dată la 5 ani. (2) În cazul în care apar depășiri ale valorilor-limită și/sau ale valorilor-țintă pe perioada derulării unui plan de calitate a aerului pentru unul și/sau mai mulți indicatori noi, alții decât cei pentru care s-a elaborat planul, acesta se revizuieste, cu parcurgerea aceluiași etape ca și planul inițial.</p>	<p>SECȚIUNEA a 7-a Actualizarea și revizuirea planului de calitate a aerului Art. 29. (1) Planul de calitate a aerului se realizează ca urmare a depășirii valorii-limită sau țintă a unui poluant (2) În cazul în care apar depășiri ale valorilor-limită și/sau ale valorilor-țintă pe perioada derulării unui plan de calitate a aerului pentru unul sau mai mulți indicatori noi alții decât cei pentru care s-a elaborat planul, acesta se revizuieste, cu parcurgerea aceluiași etape ca și planul inițial. (3) În cazul în care pe perioada derulării unui plan de calitate a aerului pentru unul sau mai mulți indicatori au apărut depășiri ale</p>	da

		valorilor-limită și/sau la alte stații de monitorizare decât la cele la care au apărut depășirile care au dus la declanșarea planului, acesta se revizuieste, cu parcurgerea aceluiași etape ca și planul inițial.	
29.	Art. 30. Planul de calitate a aerului actualizat sau revizuit este public.	Art. 30. Planul de calitate a aerului actualizat sau revizuit este public.	nu
30.	CAPITOLUL III Planul de menținere a calității aerului SECȚIUNEA 1 Dispoziții generale Art. 31. (1) Planul de menținere a calității aerului reprezintă setul de măsuri pe care titularul/titularii de activitate trebuie să le ia, astfel încât nivelul poluanților să se păstreze sub valorile-limită pentru poluanții dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie (PM10), benzen, monoxid de carbon, plumb sau valorile-țintă pentru arsen, cadmiu, nichel benzo(a)piren și PM2, 5, astfel cum sunt stabilite la lit. B. 2 din anexa nr. 3 la lege. (2) În planul de menținere a calității aerului pot fi incluse și măsuri specifice vizând protecția copiilor și a altor grupuri sensibile ale populației.	CAPITOLUL III Planul de menținere a calității aerului SECȚIUNEA 1 Dispoziții generale Art. 31. (1) Planul de menținere a calității aerului reprezintă setul de măsuri pe care titularul/titularii de activitate, primarii sau președinții consiliilor județene după caz, trebuie să le ia, astfel încât nivelul poluanților să se păstreze sub valorile-limită pentru poluanții dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie (PM10, PM2,5), benzen, monoxid de carbon, plumb sau valorile-țintă pentru arsen, cadmiu, nichel benzo(a)piren, astfel cum sunt stabilite la lit. B. 2 din anexa nr. 3 la lege.	da
31.	(3) Măsurile din planul de menținere a calității aerului se pot desfășura pe o perioadă de maximum 5 ani sau până la trecerea în regimul I de evaluare.	(3) Măsurile din planul de menținere a calității aerului se pot desfășura pe o perioadă de maximum 5 ani.	da
32.	(4) La întocmirea planului de menținere a calității aerului trebuie să se asigure, pe cât posibil, concordanța cu alte planuri/programe	(4) La întocmirea planului de menținere a calității aerului trebuie să se asigure, pe cât posibil, concordanța cu alte planuri/programe	da

	<p>întocmite conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 440/2010, ale Legii nr. 278/2013 și ale Hotărârii Guvernului nr. 321/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare.</p>	<p>întocmite conform prevederilor Legii nr. 278/2013 și ale Legii 121/2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant.</p> <p>(5) Se va sigura, pe cât posibil, concordanța dintre planurile de calitate a aerului și planurile de menținere, respectiv dintre planul de calitate a aerului elaborat pentru aglomerare și planul de menținere elaborat pentru zonă, în cadrul aceluiași județ.</p>	
33.	<p>Art. 32.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului se întocmește de comisia tehnică constituită la nivel județean, din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor or tehnice din aparatul propriu al consiliului județean și/sau, după caz, din cadrul Primăriei Generale a Municipiului București, numită prin decizie a președintelui consiliului județean sau prin dispoziție a primarului municipiului București. Reprezentantul compartimentului/serviciului/direcției de mediu din cadrul consiliului județean sau, după caz, a Primăriei Generale a Municipiului București coordonează comisia tehnică.</p> <p>(2) Din comisia tehnică fac parte și reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale sau județene din domeniul silvicultură, sănătate, transport, agricultură, ordine publică, statistică și Poliția Română, operatorii economici și, dacă este cazul, de la orice alt organism cu responsabilități în domeniu, în funcție de complexitatea problemelor estimate.</p>	<p>Art. 32.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului se întocmește de comisia tehnică constituită la nivel județean, din reprezentanții compartimentelor/serviciilor/direcțiilor or tehnice din aparatul propriu al consiliului județean și/sau, după caz, din cadrul Primăriei Generale a Municipiului București, numită prin decizie a președintelui consiliului județean sau prin dispoziție a primarului municipiului București. Reprezentantul compartimentului/serviciului/direcției de mediu din cadrul consiliului județean sau, după caz, a Primăriei Generale a Municipiului București coordonează comisia tehnică.</p> <p>(2) Din comisia tehnică fac parte și reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale sau județene din domeniul silvicultură, sănătate, transport, agricultură, ordine publică, statistică și Poliția Română, operatorii economici și, dacă este cazul, de la orice alt organism cu responsabilități în domeniu, în funcție de complexitatea problemelor estimate.</p>	nu

	<p>(3) În cazul în care este necesară elaborarea planului de menținere a calității aerului pentru municipiul București, din comisia tehnică fac parte și reprezentanții direcțiilor de mediu din cadrul primăriilor de sectoare.</p> <p>(4) Planul de menținere a calității aerului elaborat se aprobă prin hotărâre a consiliului județean sau, după caz, prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, în condițiile legii.</p>	<p>(3) În cazul în care este necesară elaborarea planului de menținere a calității aerului pentru municipiul București, din comisia tehnică fac parte și reprezentanții direcțiilor de mediu din cadrul primăriilor de sectoare.</p> <p>(4) Planul de menținere a calității aerului elaborat se aprobă prin hotărâre a consiliului județean sau, după caz, prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, în condițiile legii.</p>	
34.	<p>Art. 33.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului poate fi întocmit în regim propriu de către titularul de activitate, respectiv consiliul județean sau Primăria Generală a Municipiului București ori pe baza unui studiu elaborat de către persoane fizice și juridice autorizate care dețin certificat de înscriere în Registrul național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului mediului nr. 1.026/2009. Certificatul deținut trebuie să cuprindă înscrierea în Registrul național pentru raportul de mediu, raportul privind impactul asupra mediului sau raportul de amplasament.</p>	<p>Art. 33.(1) Planul de menținere a calității aerului poate fi întocmit în regim propriu de către titularul de activitate, respectiv consiliul județean sau Primăria Generală a Municipiului București ori pe baza unui studiu de calitate a aerului, elaborat de către persoane fizice și juridice, care dețin care au calitatea de expert atestat – nivel principal, conform prevederilor <i>Ordinului ministrului mediului apelor și pădurilor nr. 1134/ 2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a raportului de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare.</i></p> <p>(2) Certificatul de atestare deținut trebuie să cuprindă înscrierea în Registrul național pentru raportul de mediu, raportul privind impactul asupra mediului sau raportul de amplasament.</p>	da
35.		<p>Art.</p> <p>(1) Studiul de calitate a aerului necesar întocmirii planului de menținere se va elabora pentru</p>	Da

		<p>poluanții, zonele, aglomerările, încadrate în regim de evaluare A și B (concentrații mai mari decât pragul inferior sau superior de evaluare.</p> <p>(2) În situația prevăzută la alin (1) studiul de calitate a aerului necesar elaborării planului utilizează date oficiale și se bazează în principal pe modelarea matematică a dispersiei poluanților în atmosferă și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele aspecte:</p> <p>a) descrierea modului de realizare a studiului, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea modelului matematic utilizat pentru dispersia poluanților în atmosferă în vederea elaborării scenariilor/măsurilor și estimării efectelor acestora; - informații referitoare la validarea modelului; - informații referitoare la datele utilizate inclusiv sursa acestora. <p>b) analiza topografică și climatică a unității spațiale relevante;</p> <p>c) analiza situației curente cu privire la calitatea aerului-</p> <p>d) identificarea principalelor surse de emisie existente în unitatea spațială relevantă, pentru poluanții analizați și poziționarea lor pe hartă, inclusiv tipul și cantitatea de poluanți emiși din sursele respective (tone/an); pot fi utilizate și datele de monitorizare a operatorilor economici din unitatea spațială relevantă.</p> <p>(3) Pentru poluanții, zonele, aglomerările, încadrate în regim de evaluare A studiul de calitate a aerului va cuprinde:</p>	
--	--	---	--

		<p>a) evaluarea nivelului de fond regional total;</p> <p>b) evaluarea nivelului de fond urban (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, regional total);</p> <p>c) evaluarea nivelului de fond rural (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, regional total);</p> <p>d) evaluarea creșterilor locale, pentru fondul urban și fondul rural (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, regional total).</p> <p>(4) Pentru poluanții, zonele, aglomerările, încadrate în regim de evaluare B studiul de calitate a aerului va cuprinde:</p> <p>b) cantitatea de emisii (t/an)(total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road).</p> <p>(5) Pentru poluanții, zonele, aglomerările, încadrate în regim de evaluare C studiul de calitate a aerului va cuprinde: cantitatea de emisii (t/an)(total, pe categorii de surse liniare, fixe, de suprafață).</p>	
--	--	---	--

36.	<p>SECȚIUNEA a 2-a</p> <p>Inițierea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 34.</p> <p>(1) În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de aprobare a listelor care cuprind unitățile administrativ- teritoriale din fiecare arie delimitată în cadrul zonelor și aglomerărilor care se încadrează în regimul de gestionare II, autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează autoritățile administrației publice competente despre necesitatea inițierii planului de menținere a calității aerului.</p> <p>(2) În termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea privind necesitatea elaborării planului de menținere a calității aerului, dar nu mai târziu de 20 de zile lucrătoare de la publicarea ordinului de aprobare a listelor prevăzute la alin (1), comisia tehnică își începe activitatea, iar coordonatorul acesteia convoacă membrii și inițiază planul de menținere a calității aerului.</p> <p>(3) Coordonatorul comisiei tehnice anunță autoritatea publică locală pentru protecția mediului și autoritatea publică pentru inspecție și control în domeniul protecției mediului despre inițierea planului de menținere a calității aerului.</p> <p>(4) Anunțul privind dezbaterea publică privind inițierea planului de menținere a calității aerului se face de către coordonatorul comisiei tehnice și se publică într-un ziar de</p>	<p>SECȚIUNEA a 2-a</p> <p>Inițierea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 34.</p> <p>(1) În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de aprobare a listelor care cuprind unitățile administrativ- teritoriale din fiecare arie delimitată în cadrul zonelor și aglomerărilor care se încadrează în regimul de gestionare II, autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează autoritățile administrației publice competente despre necesitatea inițierii planului de menținere a calității aerului.</p> <p>(2) În termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea privind necesitatea elaborării planului de menținere a calității aerului, dar nu mai târziu de 20 de zile lucrătoare de la publicarea ordinului de aprobare a listelor prevăzute la alin (1), comisia tehnică își începe activitatea, iar coordonatorul acesteia convoacă membrii și inițiază planul de menținere a calității aerului.</p> <p>(3) Coordonatorul comisiei tehnice anunță autoritatea publică locală pentru protecția mediului și autoritatea publică pentru inspecție și control în domeniul protecției mediului despre inițierea planului de menținere a calității aerului.</p> <p>(4) Anunțul privind dezbaterea publică privind inițierea planului de menținere a calității aerului se face de către coordonatorul comisiei tehnice și se publică într-un ziar de</p>	nu

	circulație locală și/sau județeană, după caz, și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București.	circulație locală și/sau județeană, după caz, și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București.	
37.	Art. 35. Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului informează publicul despre inițierea planului de menținere a calității aerului, prin publicarea pe propria pagină de internet.	Art. 35. Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului informează publicul despre inițierea planului de menținere a calității aerului, prin publicarea pe propria pagină de internet.	nu
38.	SECȚIUNEA a 3-a Elaborarea planului de menținere a calității aerului Art. 36. (1) Autoritatea publică competentă pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului demarează procedura în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data luării la cunoștință despre încadrarea în regimul de gestionare II a unităților administrativ-teritoriale din cadrul zonei și/sau aglomerării din responsabilitatea sa.	SECȚIUNEA a 3-a Elaborarea planului de menținere a calității aerului Art. 36. (1) Autoritatea publică competentă pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului demarează procedura în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data luării la cunoștință despre încadrarea în regimul de gestionare II a unităților administrativ-teritoriale din cadrul zonei și/sau aglomerării din responsabilitatea sa.	nu
39.	(2) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului pune la dispoziția autorității publice competente pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului următoarele date privind încadrarea unităților administrativ-teritoriale în regim de gestionare II: a) indicatorii pentru care s-a realizat încadrarea în regimul de gestionare II; b) perioada de timp pentru care a fost	(2) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului pune la dispoziția autorității publice competente pentru elaborarea planului de calitate a aerului următoarele date privind încadrarea unităților administrativ-teritoriale în regim de gestionare II: - indicatorii pentru care s-a realizat încadrarea în regimul de gestionare II, - perioada de timp pentru care a fost	da

	<p>realizată evaluarea și încadrarea;</p> <p>c) perioada de mediere: valoare orară, valoare zilnică, valoare anuală;</p> <p>d) cantitatea totală de emisii (t/an) pentru fiecare poluant și pe categorii de surse staționare, mobile și de suprafață.</p>	<p>realizată evaluarea,</p> <p>- cantitatea totală de emisii (t/an) pentru fiecare poluant și pe categorii de surse staționare, mobile și de suprafață;</p> <p>- date privind evaluarea nivelului de fond regional (total, natural, transfrontier), după caz.</p>	
40.	<p>Art. 37.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:</p> <p>a) descrierea modului de identificare a scenariilor/măsurilor, precum și estimarea efectelor acestora;</p> <p>b) analiza topografică și climatică a arealului pentru care s-a realizat încadrarea în regimul II de gestionare;</p> <p>c) analiza situației curente cu privire la calitatea aerului - la momentul inițierii planului de menținere a calității aerului;</p> <p>d) evaluarea nivelului de fond regional total, natural și transfrontier;</p> <p>e) evaluarea nivelului de fond urban: total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier;</p> <p>f) evaluarea nivelului de fond local: total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, transfrontier;</p> <p>g) caracterizarea indicatorilor pentru</p>	<p>Art. 37.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:</p> <p>A. Descrierea modului de realizare a studiului, pentru poluanții pentru care zone și/sau aglomerări sunt încadrate în regim de evaluare A sau B:</p> <p>a) descrierea modului de identificare a scenariilor/măsurilor, precum și estimarea efectelor acestora;</p> <p>b) analiza topografică și climatică a arealului pentru care s-a realizat încadrarea în regimul II de gestionare;</p> <p>c) analiza situației curente cu privire la calitatea aerului;</p> <p>d) evaluarea nivelului de fond regional total;</p> <p>e) evaluarea nivelului de fond urban: total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, fond regional total;</p> <p>f) evaluarea nivelului de fond rural: total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, fond regional total;</p>	da

<p>care se elaborează planul de menținere a calității aerului și informațiile corespunzătoare referitoare la efectele asupra sănătății populației sau, după caz, a vegetației;</p> <p>h) identificarea principalelor surse de emisie care ar putea contribui la degradarea calității aerului și poziționarea lor pe hartă, inclusiv tipul și cantitatea totală de poluanți emiși din sursele respective (tone/an); pot fi utilizate și datele de monitorizare a operatorilor economici din arealul încadrat în regimul de gestionare II;</p> <p>i) informații privind contribuția datorată transportului și dispersiei poluanților emiși în atmosferă ale căror surse se găsesc în alte zone și aglomerări sau, după caz, alte regiuni;</p> <p>j) analiza datelor meteo privind viteza vântului, precum și cele referitoare la calmul atmosferic și condițiile de ceață, pentru analiza transportului/importului de poluanți din zonele și aglomerările învecinate, respectiv pentru stabilirea favorizării acumulării noxelor poluanților la suprafața solului, care ar putea conduce la concentrații ridicate de poluanți ale acestora;</p> <p>k) în cazul particular al ozonului, care nu este un poluant principal, ci unul secundar, se iau în considerare informațiile legate de sursele de emisie ale substanțelor precursorale ale acestuia și condițiile meteorologice la macroscaală.</p>	<p>g) evaluarea creșterilor locale, față de fondul urban și/sau față de fondul rural (total, trafic, industrie, inclusiv producția de energie termică și electrică, agricultură, surse comerciale și rezidențiale, echipamente mobile off-road, regional total)</p> <p>h) caracterizarea indicatorilor pentru care se elaborează planul de menținere a calității aerului și informațiile corespunzătoare referitoare la efectele asupra sănătății populației sau, după caz, a vegetației;</p> <p>i) identificarea principalelor surse de emisie care ar putea contribui la degradarea calității aerului și poziționarea lor pe hartă, inclusiv tipul și cantitatea totală de poluanți emiși din sursele respective (tone/an); pot fi utilizate și datele de monitorizare a operatorilor economici din arealul încadrat în regimul de gestionare II;</p> <p>j) informații privind contribuția datorată transportului și dispersiei poluanților emiși în atmosferă ale căror surse se găsesc în alte zone și aglomerări sau, după caz, alte regiuni;</p> <p>k) analiza datelor meteo privind viteza vântului, precum și cele referitoare la calmul atmosferic și condițiile de ceață, pentru analiza transportului/importului de poluanți din zonele și aglomerările învecinate, respectiv pentru stabilirea favorizării acumulării noxelor poluanților la suprafața solului, care ar putea conduce la concentrații ridicate de poluanți ale acestora;</p> <p>l) în cazul particular al ozonului, care nu este un poluant principal, ci unul</p>	
---	--	--

		secundar, se iau în considerare informațiile legate de sursele de emisie ale substanțelor precursorale ale acestuia și condițiile meteorologice la macrosară.	
41.	(2) Planul de menținere a calității aerului va cuprinde identificarea măsurilor de menținere a nivelului concentrațiilor de poluanți în atmosferă cel puțin la nivelul inițial, eventual de reducere a emisiilor asociate diferitelor categorii de surse de emisie, inclusiv cuantificarea eficienței acestora, dacă este posibil. Pentru fiecare măsură identificată se va evalua impactul acesteia asupra calității aerului, exprimat ca indicator cuantificabil.	(2) Planul de menținere a calității aerului va cuprinde identificarea măsurilor de menținere a nivelului concentrațiilor de poluanți în atmosferă cel puțin la nivelul inițial, eventual de reducere a emisiilor asociate diferitelor categorii de surse de emisie, inclusiv cuantificarea eficienței acestora, dacă este posibil. Pentru fiecare măsură identificată se va evalua impactul acesteia asupra calității aerului, exprimat ca indicator cuantificabil.	nu
42.	(3) Pentru fiecare scenariu luat în considerare în cadrul planului de menținere a calității aerului și pentru fiecare poluant avut în vedere se vor prezenta următoarele: a) anul de referință pentru care este elaborată previziunea și cu care începe aceasta; b) repartizarea surselor de emisie; c) descrierea privind emisiile și emisiile totale în unitatea spațială relevantă în anul de referință; d) niveluri ale concentrației/concentrațiilor raportate la valorile-limită și/sau la valorile-țintă în anul de referință; e) descrierea scenariului privind emisiile și emisiile totale în unitatea spațială relevantă în anul de proiecție; f) niveluri ale concentrației/concentrațiilor așteptate în anul de proiecție; g) niveluri ale concentrației/concentrațiilor și a	(3) În planul de menținere a calității aerului se vor prezenta: a) anul de referință pentru care este elaborată previziunea și cu care începe previziunea; b) repartizarea surselor de emisie și anul pentru care este elaborată această analiză; c) descrierea privind emisiile, emisiile pe categorii de surse de emisii și emisiile totale în unitatea spațială relevantă în anul de referință; d) niveluri ale concentrației/concentrațiilor în anul de referință; d) numărul de depășiri ale valorii-limită în anul de referință. (4) Pentru fiecare scenariu luat în considerare în cadrul studiului de calitate a aerului (regim evaluare B și/sau A) și pentru fiecare poluant avut în vedere se vor prezenta următoarele: a) descrierea scenariului privind emisiile, emisiile totale pe categorii	da

	<p>numărului de depășiri ale valorii-limită și/sau valorii-țintă în anul de proiecție, acolo unde este posibil;</p> <p>h) măsurile identificate, cu precizarea pentru fiecare dintre acestea a denumirii, descrierii, calendarului de implementare, a scării spațiale, a costurilor estimate pentru punerea în aplicare și a surselor potențiale de finanțare, a indicatorului/indicatorilor pentru monitorizarea progreselor.</p>	<p>de surse de emisii și emisiile totale pentru fiecare poluant avut în vedere, în unitatea spațială relevantă în anul de proiecție;</p> <p>b) niveluri ale concentrației/concentrațiilor și numărul de depășiri, acolo unde este posibil, așteptate în anul de proiecție;</p> <p>c) măsurile identificate cu precizarea, pentru fiecare dintre acestea, a denumirii, descrierii, calendarului de implementare, responsabilul cu implementarea măsurii, a scării spațiale, a costurilor estimate pentru punerea în aplicare și a surselor potențiale de finanțare, a indicatorului/indicatorilor pentru monitorizarea progreselor</p>	
43.	<p>Art. 38.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului cuprinde scenariile luate în considerare și măsurile identificate împreună cu informațiile de la art. 37 alin. (1)-(3).</p>	<p>Art. 38.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului cuprinde scenariile luate în considerare și măsurile identificate împreună cu informațiile de la art. 37 alin. (1)-(4).</p>	da
44.	<p>Art. 39.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului este structurat astfel încât să respecte și să cuprindă cel puțin informațiile menționate în anexa nr. 10 la lege.</p> <p>(2) Informațiile incluse în planul de menținere a calității aerului sunt prevăzute în anexa nr. 4.</p>	<p>Nu este valabil pentru Plan de menținere</p>	.da
45.	<p>Art. 40.</p> <p>Autoritatea competentă elaborează planul de menținere a calității aerului în maximum 6 luni de la inițierea lui și îl supune procedurii de informare, consultare și participare a publicului la luarea deciziei.</p>	<p>Art. 40.</p> <p>Autoritatea competentă elaborează planul de menținere a calității aerului în maximum 6 luni de la inițierea lui și îl supune procedurii de informare, consultare și participare a publicului la luarea deciziei.</p>	nu

46.	<p>SECȚIUNEA a 4-a</p> <p>Informarea, consultarea și participarea publicului privind planul de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 41.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului prin coordonatorul comisiei tehnice informează publicul prin:</p> <p>a) anunț public, făcut prin orice mijloace de informare, inclusiv prin mijloace electronice, despre elaborarea planului/planului de menținere a calității aerului sau despre orice modificare ori revizuire a acestuia, precum și despre dreptul publicului de a participa la luarea deciziei;</p> <p>b) anunț publicat într-un ziar național sau local, afișat după caz, la sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p> <p>(2) Anunțul public se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la elaborarea planului de menținere a calității aerului și se referă la:</p> <p>a) propunerea de plan de menținere a calității aerului, elaborată de către autoritatea competentă sau orice modificare ori, după caz, revizuire a acestuia;</p> <p>b) autoritățile publice care dețin informații referitoare la planul de menținere a calității aerului ori de modificare sau, după caz, revizuire a acestuia;</p>	<p>SECȚIUNEA a 4-a</p> <p>Informarea, consultarea și participarea publicului privind planul de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 41.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului prin coordonatorul comisiei tehnice informează publicul prin:</p> <p>a) anunț public, făcut prin orice mijloace de informare, inclusiv prin mijloace electronice, despre elaborarea planului/planului de menținere a calității aerului sau despre orice modificare ori revizuire a acestuia, precum și despre dreptul publicului de a participa la luarea deciziei;</p> <p>b) anunț publicat într-un ziar național sau local, afișat după caz, la sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p> <p>(2) Anunțul public se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la elaborarea planului de menținere a calității aerului și se referă la:</p> <p>a) propunerea de plan de menținere a calității aerului, elaborată de către autoritatea competentă sau orice modificare ori, după caz, revizuire a acestuia;</p> <p>b) autoritățile publice care dețin informații referitoare la planul de menținere a calității aerului ori de modificare sau, după caz, revizuire a acestuia;</p>	nu
-----	---	---	----

	<p>c) autoritatea competentă la care pot fi transmise comentarii, întrebări sau opinii.</p> <p>(3) Publicul are la dispoziție 10 zile calendaristice de la data publicării anunțului prevăzut la alin. (2) pentru transmiterea comentariilor cu privire la propunerea de plan de menținere a calității aerului ori de modificare sau, după caz, revizuire a acestuia.</p>	<p>c) autoritatea competentă la care pot fi transmise comentarii, întrebări sau opinii.</p> <p>(3) Publicul are la dispoziție 10 zile calendaristice de la data publicării anunțului prevăzut la alin. (2) pentru transmiterea comentariilor cu privire la propunerea de plan de menținere a calității aerului ori de modificare sau, după caz, revizuire a acestuia.</p>	
47.	<p>Art. 42.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului ori de modificare sau, după caz, revizuire anunță organizarea unei dezbateri publice cu privire la acesta, în 45 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 41 alin. (3).</p> <p>(2) Anunțul privind dezbaterea publică se publică într-un ziar național sau local, afișat, după caz, la sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p> <p>(3) Propunerea de plan de menținere a calității aerului ori de modificare sau de revizuire a acestuia, supus dezbaterii publice cuprinde comentariile și opiniile justificate ale publicului primite conform art. 41 alin. (3) și se pune la dispoziția publicului spre consultare odată cu anunțul prevăzut la alin. (2).</p> <p>(4) Dezbaterea publică se desfășoară în locul cel mai convenabil pentru public, în afara orelor de program, și</p>	<p>Art. 42.</p> <p>(1) Autoritatea competentă pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului sau a planului revizuit anunță organizarea unei dezbateri publice cu privire la acesta; dezbaterea publică va avea loc în termen de 45 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 41 alin. (3).</p> <p>(2) Anunțul privind dezbaterea publică se publică într-un ziar național sau local, afișat, după caz, la sediul și pe pagina de internet a administrației publice județene și/sau locale, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 3.</p> <p>(3) Propunerea de plan de menținere a calității aerului sau de revizuirea acestuia, supusă dezbaterii publice, cuprinde comentariile și opiniile justificate ale publicului primite conform art. 41 alin. (3) și se pune la dispoziția publicului spre consultare odată cu anunțul prevăzut la alin. (2).</p> <p>(4) Dezbaterea publică se desfășoară în locul cel mai convenabil pentru public, după ora 17, și este condusă</p>	da

	<p>este condusă de către coordonatorul comisiei tehnice sau, în cazul în care acesta este indisponibil, de către orice altă persoană desemnată prin decizia conducătorului autorității competente pentru elaborarea planului de menținere a calității aerului. Opiniile participanților se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care este semnat de către persoana care a condus dezbateră publică.</p> <p>(5) Dacă în interval de 60 de minute de la ora anunțată pentru începerea ședinței de dezbateră publică nu se prezintă niciun reprezentant al publicului, aceasta se consemnează în procesul-verbal, ședința considerându-se încheiată.</p>	<p>de către coordonatorul comisiei tehnice sau, în cazul în care acesta este indisponibil, de către orice altă persoană desemnată prin decizia conducătorului autorității competente pentru elaborarea planului de calitate a aerului. Opiniile participanților se consemnează în procesul-verbal al ședinței, care este semnat de către persoana care a condus dezbateră publică.</p> <p>(5) Dacă în interval de 60 de minute de la ora anunțată pentru începerea ședinței de dezbateră publică nu se prezintă niciun reprezentant al publicului, aceasta se consemnează în procesul-verbal, ședința considerându-se încheiată.</p>	
48.		<p>(6) La dezbateră publică va participa și un reprezentant al CECA sau APM după caz, în calitate de invitat.</p> <p>(7) Procesul verbal va fi postat, pe pagina de internet a administrației publice județene, a instituției prefectului, a Primăriei Generale a Municipiului București și/sau a primăriilor sectoarelor municipiului București și a autorității publice teritoriale pentru protecția mediului.</p>	da
49.	<p>SECȚIUNEA a 5-a</p> <p>Definitivarea, aprobarea și publicarea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 43.</p> <p>În termen de 20 de zile lucrătoare de la consultarea publicului, comisia tehnică definitivează planul de menținere a calității aerului, luând în</p>	<p>SECȚIUNEA a 5-a</p> <p>Definitivarea, aprobarea și publicarea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 43.</p> <p>În termen de 20 de zile lucrătoare de la consultarea publicului, comisia tehnică definitivează planul de menținere a calității aerului, luând în</p>	nu

	considerare comentariile și opiniile justificate exprimate în timpul consultării publicului.	considerare comentariile și opiniile justificate exprimate în timpul consultării publicului.	
50.	Art. 44. În termen de 3 zile lucrătoare de la definitivarea planului de menținere a calității aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite spre avizare autorității publice teritoriale pentru protecția mediului și CECA.	Art. 44. În termen de 3 zile lucrătoare de la definitivarea planului de menținere a calității aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite spre avizare autorității publice teritoriale pentru protecția mediului și CECA.	nu
51.	Art. 45. (1) În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la avizarea planului de menținere a calității aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite și supune spre aprobare, după caz, consiliului județean sau Consiliului General al Municipiului București. (2) Hotărârea consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz, se motivează în fapt și în drept și trebuie să conțină informații cu privire la decizia luată, motivele și considerațiile pe care se întemeiază aceasta, procesul de participare a publicului la luarea deciziei, inclusiv modul în care au fost luate în considerare rezultatele consultării publicului, precum și posibilitatea contestării deciziei la instanța competentă.	Art. 45. (1) În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la avizarea planului de menținere a calității aerului, coordonatorul comisiei tehnice îl transmite și supune spre aprobare, după caz, consiliului județean sau Consiliului General al Municipiului București. (2) Hotărârea consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz, se motivează în fapt și în drept și trebuie să conțină informații cu privire la decizia luată, motivele și considerațiile pe care se întemeiază aceasta, procesul de participare a publicului la luarea deciziei, inclusiv modul în care au fost luate în considerare rezultatele consultării publicului, precum și posibilitatea contestării deciziei la instanța competentă.	nu
52.	Art. 46. (1) Consiliul județean sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București pune la dispoziția publicului hotărârea împreună cu planul de menținere a calității aerului, prin afișare la sediul propriu	Art. 46. (1) Consiliul județean sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București pune la dispoziția publicului hotărârea împreună cu planul de menținere a calității aerului, prin afișare la sediul propriu	nu

	<p>și pe propria pagină de internet, în termen de 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei.</p> <p>(2) Hotărârea împreună cu planul de menținere a calității aerului sunt publicate în același mod și de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului.</p>	<p>și pe propria pagină de internet, în termen de 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei.</p> <p>(2) Hotărârea împreună cu planul de menținere a calității aerului sunt publicate în același mod și de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului.</p>	
53.	<p>SECȚIUNEA a 6-a</p> <p>Punerea în aplicare, monitorizarea și raportarea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 47.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului este pus în aplicare prin luarea măsurilor/acțiunilor în termenele stabilite în plan pentru a asigura o eficiență crescută a îmbunătățirii calității aerului, dar și pentru a menține distribuția efortului financiar la un nivel asumat.</p>	<p>SECȚIUNEA a 6-a</p> <p>Punerea în aplicare, monitorizarea și raportarea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 47.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului este pus în aplicare prin luarea măsurilor/acțiunilor în termenele stabilite în plan pentru a asigura o eficiență crescută a îmbunătățirii calității aerului, dar și pentru a menține distribuția efortului financiar la un nivel asumat.</p>	nu
54.	<p>Art. 48.</p> <p>(1) Instituțiile, autoritățile, organismele și operatorii economici care au fost identificați pentru realizarea măsurilor din planul de menținere a calității aerului sunt responsabili de punerea în aplicare și implementarea acestora.</p> <p>(2) Președinții consiliilor județene sau, după caz, Primarul General al Municipiului București, personal și/sau prin compartimentele de specialitate din aparatul propriu, după caz, în colaborare cu autoritățile publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului și cu autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului, monitorizează și controlează stadiul realizării măsurilor/acțiunilor din planul de menținere a calității aerului.</p>	<p>Art. 48.</p> <p>(1) Instituțiile, autoritățile, organismele și operatorii economici care au fost identificați pentru realizarea măsurilor din planul de menținere a calității aerului sunt responsabili de punerea în aplicare și implementarea acestora.</p> <p>(2) Președinții consiliilor județene sau, după caz, Primarul General al Municipiului București, personal și/sau prin compartimentele de specialitate din aparatul propriu, după caz, în colaborare cu autoritățile publice teritoriale de inspecție și control în domeniul protecției mediului și cu autoritățile publice teritoriale pentru protecția mediului, monitorizează și controlează stadiul realizării măsurilor/acțiunilor din planul de menținere a calității aerului.</p>	nu

55.	<p>Art. 49.</p> <p>Comisia tehnică urmărește realizarea măsurilor din planul de menținere a calității aerului și întocmește anual un raport cu privire la stadiul realizării măsurilor pe care îl supune spre aprobare consiliului județean și/sau după caz, Consiliului General al Municipiului București. Raportul aprobat privind stadiul realizării măsurilor din planul de menținere a calității aerului se pune la dispoziția publicului prin postarea pe pagina proprie de internet și se transmite autorității publice teritoriale pentru protecția mediului până la data de 15 februarie a anului următor.</p>	<p>Art. 49.</p> <p>Comisia tehnică urmărește realizarea măsurilor din planul de menținere a calității aerului și întocmește anual un raport cu privire la stadiul realizării măsurilor pe care îl supune spre aprobare consiliului județean și/sau după caz, Consiliului General al Municipiului București. Raportul aprobat privind stadiul realizării măsurilor din planul de menținere a calității aerului se pune la dispoziția publicului prin postarea pe pagina proprie de internet și se transmite autorității publice teritoriale pentru protecția mediului până la data de 15 februarie a anului următor.</p>	da
56.		<p>(2) Autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului întocmește anual, pe baza raportului întocmit conform alin. (1) și a datelor măsurate la stațiile de monitorizare a calității aerului care fac parte din Rețeaua națională de monitorizare a calității aerului un raport de monitorizare la nivel teritorial, cu privire la efectele aplicării măsurilor prin care se menține nivelul poluanților sub valorile-limită, valorile-țintă, respectiv sub obiectivul pe termen lung, pentru asigurarea unei calități a aerului înconjurător, în condițiile unei dezvoltări durabile, și îl transmite CECA până la 15 martie a anului următor. Raportul se întocmește conform Anexei nr.....</p>	da

57.	<p>SECȚIUNEA a 7-a</p> <p>Actualizarea și revizuirea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 50.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului se actualizează o dată la 5 ani.</p> <p>(2) În cazul în care, în timpul implementării, după aplicarea măsurilor din planul de menținere a calității aerului, se constată că nu sunt obținute obiectivele propuse inițial, acesta se revizuieste înainte de terminarea perioadei de valabilitate a acestuia de 5 ani, cu parcurgerea aceluiași etape ca și a planului inițial.</p>	<p>SECȚIUNEA a 7-a</p> <p>Actualizarea și revizuirea planului de menținere a calității aerului</p> <p>Art. 50.</p> <p>(1) Planul de menținere a calității aerului se actualizează o dată la 5 ani.</p> <p>(2) În cazul în care, în timpul implementării, în perioada de aplicare a măsurilor/după aplicarea acestora, după caz se constată că nu sunt obținute obiectivele propuse inițial, acesta se revizuieste înainte de terminarea perioadei de valabilitate a acestuia de 5 ani.</p> <p>(3) Planul de menținere a calității aerului se revizuieste în următoarele cazuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în cazul în care, pentru unul sau mai mulți poluanți pentru care unitatea spațială reprezentativă încadrată în regim de evaluare C a fost depășită valoarea aferentă Pragului inferior de evaluare; - în cazul în care, pentru unul sau mai mulți poluanți pentru care unitatea spațială reprezentativă încadrată în regim de evaluare B a fost depășită valoarea aferentă Pragului superior de evaluare; - în cazul în care, pentru unul sau mai mulți poluanți pentru care unitatea spațială reprezentativă încadrată în regim de evaluare A a fost depășită valoarea aferentă anului de inițiere a planului de menținere. 	da
58.	<p>Art. 51.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului actualizat sau revizuit este public.</p>	<p>Art. 51.</p> <p>Planul de menținere a calității aerului actualizat sau revizuit este public.</p>	nu

Anexa nr. 2. Tabel cu propuneri pentru completări/actualizări ale Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător

Nr. crt.	Articole din Lega nr. 104/2011 Marcaj text pentru propuneri	Articole cu propunerile inserate	Observații/Justificări
	(1)	(2)	(3)
1.	Art. 8 j) avizează planurile de menținere a calității aerului și planurile de calitate a aerului elaborate conform metodologiei prevăzute la art. 54;	Art. 8 j) avizează planurile/planurile integrate de calitate a aerului elaborate conform metodologiei prevăzute la art. 54;	- avizarea PMCA rămâne doar la nivelul APM (resurse limitate la nivelul CECA)
2.	Art. 10 m) participă la elaborarea planurilor de menținere a calității aerului și a planurilor de calitate a aerului și monitorizează, împreună cu autoritatea publică de inspecție și control în domeniul protecției mediului, aplicarea acestora;	Art. 10 m) avizează planurile de menținere a calității aerului și planurile de calitate a aerului și monitorizează, împreună cu autoritatea publică de inspecție și control în domeniul protecției mediului, aplicarea acestora;	- APM nu poate participa la elaborarea PCA (ar apărea un conflict de interese)
3.	Art. 21 (2) Consiliul județean, prin aparatul propriu de specialitate, sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București, prin Primăria Generală a Municipiului București, la propunerea primăriilor sectoarelor municipiului București, are următoarele atribuții și	Art. 21 (2) Consiliul județean, prin aparatul propriu de specialitate, sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București, prin Primăria Generală a Municipiului București, la propunerea primăriilor sectoarelor municipiului București, are următoarele atribuții și a) elaborează planurile de menținere	- completare privind planurile comune de calitate a aerului

Nr. crt.	Articole din Lega nr. 104/2011 Marcaj text pentru propuneri	Articole cu propunerile inserate	Observații/Justificări
	(1)	(2)	(3)
	<p>responsabilități:</p> <p>a) elaborează planurile de menținere a calității aerului și le aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, după avizarea acestora de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului;</p>	<p>a calității aerului și le aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, după avizarea acestora de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului;</p> <p>b) elaborează planurile comune de calitate a aerului pentru unitățile administrativ-teritoriale aparținând aceluiași județ și le aprobă prin hotărâre a consiliului județean, după avizarea acestora de către autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului.</p>	
4.	<p>ANEXA 3</p> <p>A.1.</p> <p>7. Arsen, 8. Cadmiu, 9. Nichel</p> <p><u>Media pe 24 de ore</u></p>	<p>Modificare text</p> <p>Pragurile inferior și superior de evaluare sunt stabilite pentru perioada de mediere „24 ore,,</p> <p>De modificat cu in tabel „Medie anuală,, ca in cazul Pb</p>	- Posibil eroare de tehnoredactare
5.	<p>Art. 42</p> <p>În vederea gestionării calității aerului înconjurător, pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie, respectiv PM10 și PM2,5, plumb, benzen, monoxid de carbon, arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, în fiecare zonă sau aglomerare se delimitează arii care se clasifică în</p>	<p>Art. 42</p> <p>În vederea gestionării calității aerului înconjurător, pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie, respectiv PM10 și PM2,5, plumb, benzen, monoxid de carbon, arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, în fiecare zonă sau aglomerare se delimitează arii care se clasifică în regimuri de gestionare în funcție de rezultatul evaluării calității aerului înconjurător, realizată cu respectarea prevederilor secțiunii 1 din cap. III,</p>	<p>- Clarificare în cazul unor concentrații medii egale cu VL sau VT</p> <p>- Corecție erori posibile de tehnoredactare</p>

Nr. crt.	Articole din Lega nr. 104/2011 Marcaj text pentru propuneri	Articole cu propunerile inserate	Observații/Justificări
	(1)	(2)	(3)
	<p>regimuri de gestionare în funcție de rezultatul evaluării calității aerului înconjurător, realizată cu respectare prevederilor secțiunii 1 din cap. III, după cum urmează:</p> <p>a) regim de gestionare I - reprezintă ariile din zonele și aglomerările în care nivelurile pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM10 și PM2,5, plumb, benzen, monoxid de carbon sunt mai mari sau egale cu valorile-limită plus marja de toleranță, acolo unde este aplicabilă, prevăzute la lit. B și poziția G.5 din anexa nr. 3, respectiv pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, <u>particule în suspensie PM2,5</u> sunt mai mari decât valorile țintă prevăzute la lit. C și poziția G.4 din anexa nr. 3;</p> <p>b) regim de gestionare II - reprezintă ariile din zonele și aglomerările în care nivelurile pentru dioxid de sulf, dioxid de</p>	<p>după cum urmează:</p> <p>a) regim de gestionare I - reprezintă ariile din zonele și aglomerările în care nivelurile pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM10 și PM2,5, plumb, benzen, monoxid de carbon <u>sunt mai mari decât valorile-limită plus marja de toleranță</u>, acolo unde este aplicabilă, prevăzute la lit. B și poziția G.5 din anexa nr. 3, respectiv pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, <u>sunt mai mari decât valorile țintă prevăzute</u> la lit. C și poziția G.4 din anexa nr. 3;</p> <p>b) regim de gestionare II - reprezintă ariile din zonele și aglomerările în care nivelurile pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM10 și PM2,5, plumb, benzen, monoxid de carbon <u>sunt mai mici sau egale cu valorile-limită</u>, prevăzute la lit. B și poziția G.5 din anexa nr. 3, respectiv pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, <u>sunt mai mici sau egale cu valorile-țintă</u> prevăzute la lit. C și poziția G.4 din anexa nr. 3.</p>	

Nr. crt.	Articole din Lega nr. 104/2011 Marcaj text pentru propuneri	Articole cu propunerile inserate	Observații/Justificări
	(1)	(2)	(3)
	<p>azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM10 și PM2,5, plumb, benzen, monoxid de carbon sunt <u>mai mici</u> valorile-limită, prevăzute la lit. B și poziția G.5 din anexa nr. 3, respectiv pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, <u>particule în suspensie PM2,5 sunt mai mici decât valorile-tintă</u> prevăzute la lit. C și poziția G.4 din anexa nr. 3.</p>		

B. Domeniul emisiilor de gaze cu efect de seră. Propuneri de îmbunătățire a Planului de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice

Planul de acțiune este destinat implementării *Strategiei naționale a României privind schimbările climatice 2013-2020*, actualizată în cadrul programului „România: Programul privind schimbările climatice și creștere economică cu emisii reduse de carbon” pe baza strategiei adoptate în iulie 2013. Obiectivul global este de a sprijini Guvernul României în pregătirea acțiunilor legate de schimbările climatice atât pentru politicile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), cât și pentru cele de adaptare din cadrul Programelor Operaționale pentru ciclul financiar 2014-2020.

În acest scop, este necesar să fie precizate cu mai multă exactitate activitățile necesare pentru abordarea priorităților pentru reducerea emisiilor de GES și adaptarea la schimbările climatice și să fie stabilite etape pentru dezvoltarea și implementarea lor. Din secțiunile planului de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice rezultă schema de organizare a acțiunilor prioritare selectate la nivel sectorial, pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Anexele aduc informații utile privind ghidurile de bune practici ale UE și rezumatul priorităților și obiectivelor de investiții pentru sectoarele mediu și energie incluse în Programul Operațional Infrastructură Mare.

Alegerea sectoarelor

Acțiunile prioritare sunt stabilite în concordanță cu *Strategia națională a României privind schimbările climatice 2013-2020* adoptată în iulie 2013 și cu *Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon*, în ceea ce privește sectoarele prioritare pentru reducerea emisiilor de GES și adaptarea la schimbările climatice.

Prin *Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon* au fost identificate sectoarele principale pentru acțiuni prioritare privind reducerea emisiilor de GES, cum ar fi energia, transportul, procese industriale, agricultura și dezvoltarea rurală, dezvoltarea urbană, gestionarea deșeurilor, apă, silvicultura.

Pentru adaptarea la schimbările climatice sectoarele principale care au fost luate în vedere în procesul de analiză, identificate, sunt: agricultura și dezvoltare rurală, apa, mediul uman (infrastructuri și urbanism), transport, industrie, energie, turismul și activități recreative, silvicultura, biodiversitatea, sănătatea publică servicii de răspuns în situații de urgență, educarea și conștientizarea publicului, asigurările ca instrument de adaptare.

De asemenea, pe lângă evaluarea fiecărui sector, este importantă o abordare intersectorială integrată „care să garanteze că adaptarea la schimbările climatice nu este înțeleasă în exclusivitate în raport cu domeniile de acțiune sau sectoarele individuale” (Banca Mondială, 2014).

Concluzie:

Având în vedere că Planul de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice include numeroase obiective strategice principale pentru adaptarea la schimbările climatice pe baza strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon, precum și sectoarele principale pentru acțiuni prioritare privind reducerea emisiilor de GES, propunem elaborarea un raport, la finalul perioadei de implementare, în care să fie evidențiate:

- Nivelul de implementare al fiecărei acțiuni în parte;
- Rezultatul fiecărei acțiuni;
- Pentru fiecare măsură propusă ar trebui realizată o evaluare generală a costurilor și beneficiilor care să vizeze dimensiunile economică;
- Impactul pe care l-a avut fiecare măsură în parte precum și componenta de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (acolo unde este cazul).

Ca o consecință a analizei documentelor în domeniul schimbărilor climatice, pe baza experienței și a activității derulate în cadrul Direcției Schimbări Climatice din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, s-au conceput următoarele

Anexa nr. 3. Tabel cu propuneri de modificare a Hotărârii de Guvern Nr. 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
1	<p>Art. 2. Prezenta hotărâre se aplică emisiilor provenite din instalațiile în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în <u>anexa nr. 1</u> și gazelor cu efect de seră prevăzute în <u>anexa nr. 2</u>, cu respectarea, după caz, a dispozițiilor <u>Legii nr. 278/2013</u> privind emisiile industriale.</p>	<p>Art. 2. Prezenta hotărâre se aplică emisiilor provenite din activitățile prevăzute în <u>anexa nr. 1</u> și gazelor cu efect de seră prevăzute în <u>anexa nr. 2</u>, cu respectarea, după caz, a dispozițiilor <u>Legii nr. 278/2013</u> privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare.</p>	nu
2	<p>Art. 3. f) instalație nou-intrată - orice instalație în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în <u>anexa nr. 1</u>, care a obținut prima dată autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră după 30 iunie 2011 sau care a beneficiat de o extindere semnificativă după 30 iunie 2011, numai în privința acestei extinderi;</p>	<p>Art. 3. f) instalație nou-intrată - orice instalație în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în <u>anexa nr. 1</u>, care a obținut pentru prima dată autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră până la data de 30 iunie 2019, pentru perioada de alocare 2021 - 2025, și ulterior până la data de 30 iunie 2024, pentru perioada de alocare 2026 - 2030;</p>	da
3	<p>Art. 3. t) perioade ulterioare - perioade de timp succesive de 8 ani, subsecvente perioadei 2013 - 2020;</p>	<p>Art. 3. t) abrogat</p>	nu

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
4	<p>Art 4. (1) Autoritățile competente responsabile pentru aplicarea dispozițiilor prezentei hotărâri sunt: autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, autoritatea publică centrală pentru economie, autoritatea publică centrală pentru energie, autoritatea publică centrală pentru transporturi, autoritatea publică centrală pentru finanțe publice, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Garda Națională de Mediu și unitățile subordonate acestora.</p>	<p>Art 4. (1) Autoritățile competente responsabile pentru aplicarea dispozițiilor prezentei hotărâri sunt: autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, autoritatea publică centrală pentru economie, energie și mediul de afaceri, autoritatea publică centrală pentru transporturi, infrastructură și comunicații, autoritatea publică centrală pentru finanțe publice, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Garda Națională de Mediu și unitățile subordonate acestora.</p>	nu

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
5	<p>Art. 5. (1)...</p> <p>(2)...</p>	<p>Art. 5. (1)...</p> <p>(2)...</p> <p>(3) Pentru instalațiile în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în <u>anexa nr. 1</u>, care generează emisii specifice activității respective, operatorul trebuie să dețină autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră emisă de Agenția Națională pentru Protecția Mediului, pentru perioada de 10 ani care începe la data de 1 ianuarie 2021.</p> <p>(4) Prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului se aprobă procedura de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021 - 2030.</p>	
6	<p>Art. 9. (2) Agenția Națională pentru Protecția Mediului revizuieste autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră la intervale de cel mult 5 ani sau ori de câte ori intervin modificări în instalația în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în anexa nr. 1.</p>	<p>Art. 9. (2) Agenția Națională pentru Protecția Mediului revizuieste autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră ori de câte ori intervin modificări în instalația în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în <u>anexa nr. 1</u>.</p>	da

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
7	<u>ART. 14⁴</u> (1)..... (2).....	<u>ART. 14⁴</u> (3) Numărul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră alocate cu titlu gratuit instalațiilor prevăzute la alin. (1) se ajustează anual cu factorul liniar menționat la art. 10 alin. (2), cu excepția anilor în care alocarea certificatelor respective este ajustată într-un mod uniform, ținându-se cont de volumul de certificate care urmează să fie scoase la licitație.	
8	<u>ART. 15¹</u> (1) (2)	<u>ART. 15¹</u> (3) Începând cu anul 2021, producătorii de energie electrică beneficiază de alocare tranzitorie cu titlu gratuit de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, pentru finanțarea de investiții în modernizarea, diversificarea și transformarea durabilă a sectorului energetic. Investițiile care beneficiază de sprijin trebuie să fie coerente cu tranziția către o economie sigură și sustenabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon și cu obiectivele cadrului de politici ale Uniunii privind clima și energia pentru 2030, precum și cu îndeplinirea obiectivelor pe termen lung exprimate în <u>Acordul de la Paris</u> . Alocarea tranzitorie cu	

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
		<p>titlu gratuit de certificate de emisii de gaze cu efect de seră de la prezentul alineat încetează la 31 decembrie 2030.</p> <p>(4) Investițiile prevăzute la alin. (3) cu valoare mai mică de 12,5 milioane EUR care vor fi sprijinite prin alocarea tranzitorie opțională cu titlu gratuit și care nu sunt selectate prin procedura de ofertare concurențială sunt selectate pe baza unor criterii obiective și transparente, ca urmare a procesului de selecție prin consultare publică.</p> <p>(5) În cazul în care în aceeași instalație inclusă în lista investițiilor stabilită, publicată și transmisă Comisiei Europene se realizează mai multe investiții, acestea se evaluează de către autoritatea publică centrală pentru economie, energie și mediul de afaceri în ansamblu, pentru a stabili dacă se depășește sau nu pragul de 12,5 milioane EUR, cu excepția cazului în care investițiile respective sunt, în mod independent, viabile din punct de vedere tehnic sau financiar.</p>	

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
10	<p><u>ART. 15³.....</u> Art. 16.....</p>	<p><u>ART. 15⁴</u> (1) Este interzisă alocarea de certificate de emisii de gaze cu efect de seră cu titlu gratuit unui operator de aeronave care și-a încetat activitatea, respectiv unui operator de aeronave ale cărui zboruri se încadrează în excepția prevăzută la lit. j) a activității "Aviație" din <u>anexa nr. 1</u>, respectiv fie mai puțin de 243 de zboruri pe perioadă de timp, pentru trei perioade consecutive de câte 4 luni, fie zboruri totale anuale cu emisii sub 10.000 t CO₂, numită în continuare excepția "de minimis". (2) Operatorul de aeronave care a încetat să mai desfășoare activitățile de aviație prevăzute în <u>anexa nr. 1</u> are obligația de a notifica imediat Agenția Națională pentru Protecția Mediului cu privire la data la care acesta și-a încetat definitiv sau temporar activitatea. (3) Operatorul de aeronave ale cărui zboruri întrunesc condițiile prevăzute la lit. j) a activității "Aviație" din <u>anexa nr. 1</u> are obligația de a notifica imediat Agenția Națională pentru Protecția Mediului cu privire la anul în care zborurile acestuia s-au</p>	da

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
		<p>încadrat în excepția respectivă.</p> <p>(4) Pentru operatorii de aeronave prevăzuți la alin. (2) și (3), Agenția Națională pentru Protecția Mediului emite decizia de excludere de sub incidența schemei de comercializare pentru anul respectiv și stabilește obligațiile operatorului, conform cu prevederile prezentei hotărâri, și comunică în scris operatorului această decizie.</p> <p>(5) În situația în care zborurile operatorului de aeronave depășesc pragul excepției "de minimis", respectiv peste 243 de zboruri pe perioadă pentru trei perioade consecutive de câte 4 luni și zboruri totale anuale cu emisii peste 10.000 t CO₂, operatorul va fi inclus în schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră. Agenția Națională pentru Protecția Mediului va emite decizia de includere și îi va comunica operatorului de aeronave obligațiile ce îi revin în conformitate cu prevederile acestei hotărâri.</p>	

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
		<p>(6) În scopul aplicării dispozițiilor alin. (4) și (5), Agenția Națională pentru Protecția Mediului poate solicita operatorului informații și clarificări suplimentare.</p> <p>(7) Operatorul de aeronave are obligația să garanteze corectitudinea informațiilor prevăzute la alin. (2) și (6).</p>	

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
11	<p><u>ART. 15³.....</u> Art. 16.....</p>	<p><u>ART. 15⁵</u> (1) Pentru perioada 2021 - 2030, România beneficiază de finanțare din veniturile aferente fondului pentru modernizare, pentru a sprijini investițiile, inclusiv finanțarea proiectelor de mică anvergură, pentru modernizarea sistemului energetic și îmbunătățirea eficienței energetice. (2) Fondul pentru modernizare este finanțat din veniturile încasate prin scoaterea la licitație a unui procent de 2% din cantitatea totală de certificate care urmează să fie scoase la licitație la nivelul Uniunii Europene și din care România beneficiază de un procent de 11,98%. (3) Prin hotărâre a Guvernului, autoritatea publică centrală pentru economie, energie și mediul de afaceri va stabili mecanismul de implementare a Fondului pentru modernizare, în termen de 120 de zile de la aprobarea de către Comisia Europeană a actului de implementare a acestui mecanism. (4) Autoritatea publică centrală pentru economie, energie și mediul de afaceri și autoritatea publică centrală pentru protecția mediului notifică Comisiei Europene cuantumul și/sau cotele de</p>	

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
12	<p>Art.16</p> <p>(2) Este permisă utilizarea unităților de reducere a emisiilor din activitățile de proiect, în procent de cel puțin 4,5% din emisiile verificate în perioada 2013-2020 pentru instalațiile nou-intrate, instalațiile care la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și instalațiile nou-intrate în perioada 2008-2012 cărora nu li s-a acordat dreptul de a utiliza aceste unități. (3) Pentru operatorii de aeronave este permisă utilizarea unităților de reducere a emisiilor din activitățile de proiect, în cuantum de cel puțin 1,5% din emisiile verificate în perioada 2013-2020. (4) Operatorii pot să utilizeze CER și ERU rezultate din activități de proiect până la un procent de cel puțin 11% din alocarea aferentă perioadei 2008-2020 sau cantitatea stabilită pentru perioada 2008-2012 în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 60/2008 pentru aprobarea Planului național de alocare privind certificatele de emisii de gaze cu efect de seră pentru perioadele 2007 și 2008-2012, luându-se în considerare cantitatea cea mai mare.</p>	<p>Art.16</p> <p>(2) *** Abrogat</p> <p>(3) *** Abrogat</p> <p>(4) *** Abrogat</p>	da
13	<p>Articolul 20</p> <p>(1) În termen de 4 luni de la sfârșitul fiecărei perioade de 8 ani a schemei de comercializare, administratorul național anulează certificatele de emisii de gaze cu efect de seră care nu mai sunt valabile și care nu au fost restituite și</p>	<p><u>ART. 20</u></p> <p>(1) Certificatele emise începând cu data de 1 ianuarie 2013 sunt valabile o perioadă nelimitată. Certificatele emise începând cu 1 ianuarie 2021 includ o mențiune care indică</p>	da

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
	<p>anulate potrivit dispozițiilor art. 18 alin. (2) și (3)</p> <p>(2) În ceea ce privește perioada prevăzută la art. 12¹, administratorul conturilor naționale deschise în registrul unic anulează certificatele de emisii de gaze cu efect de seră care nu mai sunt valabile și care nu au fost restituite și anulate potrivit dispozițiilor art. 18 alin. (3).</p> <p>(3) Începând cu 1 mai 2013, autoritatea publică centrală pentru protecția mediului emite persoanelor fizice și juridice certificate de emisii de gaze cu efect de seră valabile pentru perioada în curs, care să înlocuiască certificatele de emisii de gaze cu efect de seră deținute de acestea care sunt anulate, cu excepția celor anulate ca urmare a restituirii conform art. 18 alin. (2) și (3).</p>	<p>în ce perioadă de 10 ani, începând cu 1 ianuarie 2021, au fost eliberate și sunt valabile pentru emisiile generate începând cu primul an din perioada respectivă.</p> <p>(2) *** Abrogat</p> <p>(3) *** Abrogat</p>	
14	<p>Art.21</p> <p>(3) Operatorul și operatorul de aeronave care desfășoară o activitate prevăzută în anexa nr. 1 au obligația să depună anual la Agenția Națională pentru Protecția Mediului planul de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră.</p>	<p>Art. 21</p> <p>(3) Operatorul unei instalații staționare are obligația să depună la Agenția Națională pentru Protecția Mediului, până cel târziu la data de 1 noiembrie 2020, planul de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021 - 2030.</p>	da

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
15	<p>Art.21 (3²) Operatorul și operatorul de aeronave au obligația de a pune în aplicare conținutul raportului de îmbunătățire cu privire la metodologia de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu cerințele art. 69 din Regulamentul (UE) nr. 601/2012. (4)....</p>	<p>Art. 21 (3³) Operatorii de aeronave care desfășoară o activitate prevăzută în <u>anexa nr. 1</u> au obligația să depună la Agenția Națională pentru Protecția Mediului planul de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră cel târziu până la data de 31 mai 2020. Planul de monitorizare și raportare aprobat este valabil pentru perioada 2020 - 2023. (3⁴) Operatorul și operatorul de aeronave care desfășoară o activitate prevăzută în <u>anexa nr. 1</u> au obligația să informeze Agenția Națională pentru Protecția Mediului cu privire la orice modificări care determină revizuirea planului de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, stabilite în conformitate cu prevederile <u>Regulamentului (UE) nr. 601/2012</u>, cu modificările și completările ulterioare.</p>	da
16	<p>Art.21 (9) Competența privind verificarea și aprobarea planurilor de monitorizare și raportare prevăzute la alin. (3) și (4) revine Agenției Naționale pentru Protecția Mediului.</p>	<p>Art.21 (9) Competența privind verificarea și aprobarea planurilor de monitorizare și raportare prevăzute la alin. (3), (3³) și (4) revine Agenției Naționale pentru Protecția Mediului.</p>	da

Nr. crt.	Articole din HG 780/2006 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră	Articole cu propunerile inserate	Marcare schimbări în metodologie Da/nu
	(1)	(2)	(3)
		2.	
17	Art.25 (3) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului transmite o dată la 2 ani Comisiei Europene un raport care să arate că, potrivit prevederilor Protocolului de la Kyoto și deciziilor ulterioare adoptate de conferințele părților la Protocolul de la Kyoto, utilizarea activităților de proiect este suplimentară acțiunilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră întreprinse la nivel național.	Art.25 (3) *** Abrogat	nu
18	<u>ART. 28^1</u> a) nerespectarea prevederilor art. 5 alin. (1), cu amendă de la 40.000 lei la 50.000 lei;	<u>ART. 28^1</u> a) nerespectarea prevederilor art. 5 alin. (1) și (3) și art. 9 alin. (3), cu amendă de la 40.000 lei la 50.000 lei;	nu
19	<u>ART. 28^1</u> d) nerespectarea prevederilor art. 14^2 alin. (8) și ale art. 21 alin. (1), (2), (3), (3^1), (3^2), (5), (6), (12), (13) și (14), cu amendă de la 40.000 lei la 50.000 lei*);	<u>ART. 28^1</u> d) nerespectarea prevederilor art. 14^2 alin. (8) și ale art. 21 alin. (1), (2), (3), (3^1), (3^2), (3^3), (5), (6), (12), (13) și (14), cu amendă de la 40.000 lei la 50.000 lei;	

Având în vedere că din 2006 și până în prezent HG 780/2006 a suferit 8 modificări, fie ca urmare a modificării Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, dar și pentru a aduce îmbunătățiri legislației aplicabile. În acest context textul actului normativ este greu de urmărit și conține prevederi care în prezent nu mai sunt valabile. Informația nu este corect structurată și astfel informațiile nu pot fi ușor identificate.

În acest sens propunem:

- Crearea unui nou cadru legal pentru implementarea perioadei 2020-2031 (elaborarea unei noi hotărâri de guvern)

- Structurarea pe capitole a actului normativ (ex: prevederi generale, obligațiile operatorilor, obligațiile operatorilor de aeronave, atribuțiile autorității competente, Registrul Unic European al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră etc)

Bibliografie

*** *Strategia Națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon și planul ei de acțiune 2016-2020*

<http://www.meteoromania.ro/anm/images/clima/Strategiaschimbariclimatice.pdf> accesat 20 martie 2020

Daniela Marinescu, *Tratat de dreptul mediului*, ediția a –IV-a, Ed. Universul Juridic, Bucuresti 2010

Curtea de Conturi Europeană, 2019 *Emisiile de gaze cu efect de seră generate în UE sunt bine raportate, dar este necesară o mai bună cunoaștere a situației în vederea unor reduceri viitoare* Raport special nr 18

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_18/SR_Greenhouse_gas_emissions_RO.pdf accesat 25 iunie 2020

Comisia Europeană, 2019, *Evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE Raport de țară - ROMÂNIA care însoțește documentul Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu: o Europă care își protejează cetățenii și sporește calitatea vieții acestora*, Bruxelles

Direcția Generală Mediu din cadrul Comisiei Europene, *Raport privind starea mediului*, 2011, Regiunea Sud-Est

https://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_ro_ro.pdf , accesat 25 iunie 2020

United Nations Climate Change European Union (Convention), 27 mai 2020 *Common Reporting Format (CRF) Table* <https://unfccc.int/documents/227990> accesat 15 iunie 2020

Hotărârea nr. 739/2016 pentru aprobarea *Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon și a Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon*

Partea IV. Propuneri în vederea eficientizării acțiunilor de inspecție și control

Schimbările climatice reprezintă un subiect major în preocupările U.E. și ale întregii lumi. Efectele activităților antropice au condus la efecte greu de stopat dacă nu există o voință comună, a tuturor statelor în vederea luării de măsuri de stopare și limitare a emisiilor de CO₂. Acestea au ajuns să fie considerate amenințarea principală pentru stabilitatea și securitatea globală de către mulți experți în domeniu. Schimbările climatice reprezintă deja o componentă reală a vieții planetei, efectele lor negative fiind resimțite atât în plan economic, cât și social. Astfel, în situația angajării negocierilor la nivel mondial, se urmărește reducerea impactului negativ global. Totodată, având în vedere durabilitatea, se urmărește și gradul de adaptare la schimbările climatice. În același timp, prin măsuri de combatere a schimbărilor climatice pot exista beneficii cu impact la nivel macro, respectiv mediul înconjurător – mediul social, cum ar fi creșterea gradului de conservare a biodiversității. În contextul schimbărilor climatice ca urmare a poluării, se dorește, la nivel mondial, îmbunătățirea cadrului legislativ pentru limitarea emisiilor de poluanți în vederea reducerii impactului asupra biodiversității și, implicit, asupra sănătății populației. Se urmăresc efectele la nivel integrat asupra zonelor în care se constată schimbări climatice.

Primul act la nivel mondial care statutează necesitatea luării de măsuri referitoare la domeniul schimbărilor climatice a fost Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (U.N.F.C.C.C.) semnată la Rio de Janeiro în anul 1992. Protocolul de la Kyoto reprezintă un instrument legal subsidiar U.N.F.C.C.C., iar negocierea lui a fost inițiată la cea de-a 3 conferință a Părților, la Berlin în 1995, ca urmare a faptului că măsurile prevăzute în Convenție nu erau eficiente. În 12 decembrie 2015, 195 state Părți participante la cea de-a XXI-a Conferință a Părților (COP21) la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice au adoptat "Acordul de la Paris", fiind primul instrument multilateral obligatoriu din punct de vedere juridic și cu participare universală în domeniul schimbărilor climatice, începând cu anul 2020. Principiile de bază ale Acordului de la Paris sunt: principiul responsabilităților comune dar diferențiate și a capacităților respective și principiul echității.

La sfârșitul lunii noiembrie 2019, Parlamentul European a adoptat Rezoluția referitoare la urgența climatică și de mediu, prin care "4. îndeamnă noua Comisie să abordeze consecvențele politicilor actuale ale Uniunii cu privire la situația de urgență climatică și de mediu, în special printr-o reformă amplă a politicilor sale de investiții în domeniul agriculturii, comerțului, transporturilor, energiei și infrastructurii". Pe parcursul lunii noiembrie 2019, Comisia de Mediu a transmis că Uniunea Europeană, în cadrul Conferinței COP25, ar trebui să își ia angajamentul privind zero emisii de dioxid de carbon până în 2050 și să își sporească ambițiile privind reducerea emisiilor până în 2030. În acest context, ca rezumat al discuțiilor derulate pe parcursul ședințelor celei de-a 25-a Conferințe a Părților la Convenția cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice s-a

statutat luarea de măsuri pentru atingerea obiectivelor prevăzute în Acordul de la Paris de limitare a încălzirii globale la + 2°C, sau chiar + 1,5°C.

În urma analizării acestui cadru legal, în conformitate cu atribuțiile conferite prin Hotărârea Guvernului nr. 1005/2012 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu propunem:

- modificarea art. 28¹ din H.G.780/2006 prin cumularea alin. 2 și 3, sau
- crearea unei baze comune de date A.N.P.M. – G.N.M. – A.F.M. ca urmare a prevederilor H.G. 780/2006 și ale O.U.G. 196/2005 cu modificările și completările ulterioare, existând posibilitatea ca, din varii motive, informația să nu ajungă în timp real la G.N.M. Sau, printr-o bază comună de date, comisarii G.N.M. ar putea avea acces direct la informațiile deținute de celelalte două instituții, operațională în orice moment și de pe orice tip de echipament, pentru a avea acces în timp real la informația/iile necesare în vederea eficientizării acțiunilor de inspecție și control.

În tabelul 2 se regăsește inventarul instalațiilor poluante aflate sub schema EU – ETS, reglementate din punct de vedere al protecției mediului la data de 06.08.2020, la nivel național. Referitor la sursele poluante care nu se regăsesc sub Schema EU – ETS, nu se poate realiza inventarierea.

Table 2. Instalații aflate sub schema EU-ETS, surse de emisii

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
1	S.C. MACOFIL S.A.	S.C. MACOFIL S.A.	Gorj
2	S.C. EURO CĂRĂMIDA S.A.	S.C. EURO CĂRĂMIDA S.A.	Bihor
3	S.C. CERAMUS S.A.	S.C. CERAMUS S.A.	Argeș
4	S.C. CEMACON S.A.	S.C. CEMACON S.A. – Punct de lucru RECEA	Sălaj
5	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L.	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L. - Punct de lucru Satuc	Buzău
6	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L.	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L. – Punct de lucru SIBIU	Sibiu
7	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L.	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L. – Punct de lucru GURA OCNIȚEI	Dâmbovița
8	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L.	S.C. WIENERBERGER SISTEME DE CĂRĂMIZI S.R.L. – Punct de lucru TRITENII DE JOS	Cluj
9	SOCERAM S.A.	SOCERAM S.A. - Punct de lucru Doicești	Dâmbovița

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
10	S.C. SICERAM S.A.	S.C. SICERAM S.A.	Mureș
11	S.C. HELIOS S.A.	S.C. HELIOS S.A.	Bihor
12	BRIKSTON CONSTRUCTION SOLUTIONS S.A.	BRIKSTON CONSTRUCTION SOLUTIONS S.A.	Iași
13	S.C. SANEX S.A.	S.C. SANEX S.A.	Cluj
14	S.C. CEMACON S.A.	S.C. CEMACON S.A. – Punct de lucru ZALĂU	Sălaj
15	S.C. CRH CIMENT (ROMANIA) S.A.	S.C. CRH CIMENT (ROMANIA) S.A. - Punct de lucru Medgidia	Constanța
16	S.C. CRH CIMENT (ROMANIA) S.A.	S.C. CRH CIMENT (ROMANIA) S.A. - Punct de lucru Hoghiz	Brașov
17	S.C. HOLCIM (ROMÂNIA) S.A.	S.C. HOLCIM (ROMÂNIA) S.A. – CIMENT ALEȘD	Bihor
18	S.C. HOLCIM (ROMÂNIA) S.A.	S.C. HOLCIM (ROMÂNIA) S.A. – CIMENT CÂMPULUNG	Argeș
19	HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A.	HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. -FABRICA DE CIMENT TAȘCA	Neamț
20	HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A.	HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. - FABRICA DE CIMENT CHIȘCĂDAGA	Hunedoara
21	HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A.	HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. - FABRICA DE CIMENT FIENI	Dâmbovița
22	PRESCON GROUP DEVELOPMENT S.R.L.	PRESCON GROUP DEVELOPMENT S.R.L. – FABRICA DE VAR STEJERIȘ	Brașov
23	S.C. CELCO S.A.	S.C. CELCO S.A.	Constanța
24	S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L. BRAȘOV	S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L. BRAȘOV – PUNCT DE LUCRU FIENI	Dâmbovița
25	S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L. BRAȘOV	S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L. BRAȘOV – PUNCT DE LUCRU VALEA MARE PRAVĂT	Argeș
26	S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L. BRAȘOV	S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L. BRAȘOV – PUNCT DE LUCRU CHIȘCĂDAGA	Hunedoara
27	S.C. SIMCOR VAR S.A.	S.C. SIMCOR VAR S.A. – Punct de lucru Târgu - Jiu	Gorj
28	Chimcomplex S.A. Borzesti-	Chimcomplex S.A. Borzesti-	Vâlcea

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
	Sucursala Ramnicu Valcea	Sucursala Ramnicu Valcea	
29	S.C. OMV PETROM S.A.	Centrala Electrică cu Ciclu Combinat Brazi (CECC Brazi)	Prahova
30	S.C. SAINT- GOBAIN GLASS ROMÂNIA S.R.L.	S.C. SAINT - GOBAIN GLASS ROMÂNIA S.R.L.	Călărași
31	BA Glass Romania S.A.	BA Glass Romania S.A.	București
32	S.C. SAINT - GOBAIN CONSTRUCTION PRODUCTS ROMÂNIA S.R.L.	S.C. SAINT - GOBAIN CONSTRUCTION PRODUCTS ROMÂNIA S.R.L. - Punct de lucru ISOVER Ploiești	Prahova
33	ETEX BUILDING PERFORMANCE S.A.	ETEX BUILDING PERFORMANCE S.A.- Punct de lucru Turceni	Gorj
34	OMV Petrom S.A.	Petrobrazi	Prahova
35	S.C. Ambro S.A.	S.C. Ambro S.A.	Suceava
36	S.C. Ardealul S.A.	S.C. Ardealul S.A.	Satu Mare
37	Sofidel Romania S.A. (fost S.C. Comceh S.A.)	Sofidel Romania S.A. (fost S.C. Comceh S.A.)	Călărași
38	S.C. Ecopaper S.A. (S.C. DS SMITH PAPER ZARNESTI S.R.L.)	S.C. Ecopaper S.A. (S.C. DS SMITH PAPER ZARNESTI S.R.L.)	Brașov
39	S.C. Egger Romania S.R.L.	S.C. Egger Romania S.R.L.	Suceava
40	S.C. Egger Technologia S.R.L.	S.C. Egger Technologia S.R.L.	Suceava
41	S.C. EURO TYRES MANUFACTURING S.R.L.	S.C. EURO TYRES MANUFACTURING S.R.L.	Mehedinți
42	S.C. Kronospan Trading S.R.L.	S.C. Kronospan Romania S.R.L.	Brașov
43	S.C. Kronospan Trading S.R.L.	S.C. Kronospan Sebeș S.A.	Alba
44	S.C. Linde Gaz Romania S.R.L.	S.C. Linde Gaz Romania S.R.L.	Prahova
45	S.C. Pehart Tec Tissue S.A. (fost Metalicplas Impex S.A.)	S.C. Pehart Tec Tissue S.A. (fost Metalicplas Impex S.A.)	Cluj
46	S.C. Pehart Tec Grup S.A. (fost S.C. Pehart Tec S.A.)	S.C. Pehart Tec Grup S.A.- Punct de lucru Petrești (fost S.C. Pehart Tec S.A.)	Alba
47	S.C. Petrocart S.A.	S.C. Petrocart S.A.	Neamț
48	S.C. Petrotel-Lukoil S.A.	S.C. Petrotel-Lukoil S.A.	Prahova
49	S.C. Rompetrol Rafinare S.A.	S.C. Rompetrol Rafinare S.A. - Punct de lucru Rafinăria Vega	Prahova
50	S.C. Rompetrol Rafinare S.A.	S.C. Rompetrol Rafinare S.A. - punct de lucru Petromidia	Constanța
51	S.C. Vrancart S.A.	S.C. Vrancart S.A.	Vrancea
52	SNGN Romgaz S.A. - Sucursala de	SNGN Romgaz S.A.- Sucursala de	Mureș

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
	Productie Energie Electrica Iernut	Productie Energie Electrica Iernut CTE Iernut - instalatii de ardere	
53	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Craiova II	Sucursala Electrocentrale Craiova II	Dolj
54	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Ișalnița	Sucursala Electrocentrale Ișalnița	Dolj
55	CET GOVORA SA	CET GOVORA	Vâlcea
56	SC TMK-RESITA SA	SC TMK-RESITA SA	Caraș- Severin
57	SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GRUP SA Bucuresti - SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GALATI SA	SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GALATI SA	Galați
58	ArcelorMittal Hunedoara SA	ArcelorMittal Hunedoara SA	Hunedoara
59	Michelin Romania SA - P.L. Zalau	Michelin Romania SA - P.L. Zalau	Salaj
60	Bioenergy Suceava SRL	Bioenergy Suceava SRL	Suceava
61	ELECTROCENTRALE Bucuresti CTE Grozavesti	CTE Grozavesti	Bucuresti
62	ELECTROCENTRALE Bucuresti CTE Progresu	CTE Progresu	Bucuresti
63	ELECTROCENTRALE Bucuresti CT Bucuresti Sud	CTE Bucuresti Sud	Bucuresti
64	ELECTROCENTRALE Bucuresti CT Bucuresti Vest	CTE Bucuresti Vest	Bucuresti
65	Expur SA - P.L.Slobozia	Expur SA - P.L.Slobozia	Ialomița
66	United Romanian Breweries Bereprod	United Romanian Breweries Bereprod	Bucuresti
67	SC Pirelli Tyres Romania SRL Slatina	SC Pirelli Tyres Romania SRL	Olt
68	Tereos Romania SA Ludus (fost S.C. ZAHĂRUL LUDUȘ S.A.)	Tereos Romania SA Ludus (fost S.C. ZAHĂRUL LUDUȘ S.A.)	Mureș
69	SC Yarnea SRL Săvinești	SC Yarnea SRL	Neamț
70	SC CET Grivița SRL	SC CET Grivița SRL	București
71	Michelin Romania SA - P.L. Florești Anvelope Prahova	Michelin Romania SA - P.L. Florești Anvelope Prahova	Prahova
72	Bergenbier SA	Bergenbier SA	Prahova
73	SC Agrana Romania SA	SC Agrana Romania SA-Sucursala Roman	Neamț

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
74	SC Agrana Romania SA	SC Agrana Romania SA-Sucursala Buzau	Buzău
75	SC Ursus Breweries SA	SC Ursus Breweries SA-Suc.Buzau	Buzău
76	SC Ursus Breweries SA	SC Ursus Breweries SA-Suc. Timisoara	Timiș
77	Continental Automotive Products SRL Timisoara	Continental Automotive Products SRL Timisoara	Timiș
78	Servicii Comunale Rădăuți SA	Servicii Comunale Rădăuți SA	Suceava
79	Modern Calor Botosani SA	Modern Calor Botosani SA	Botoșani
80	Thermoenergetica Bucuresti SA	RADET - CTZ Casa Presei	București
81	Vest Energo SA	Vest Energo SA	București
82	UCM Resita	UCM Resita - PL ABC	Caraș Severin
83	UCM Resita	UCM Resita - PL Călnicel	Caraș Severin
84	SC Mondial SA Lugoj	SC Mondial SA Lugoj	Timiș
85	SC UZINA TREMOELECTRICA PRODUCTION GIURGIU S.A.	SC UZINA TREMOELECTRICA PRODUCTION GIURGIU S.A.	Giurgiu
86	UATAA Motru	UATAA Motru	Gorj
87	ArcelorMittal Roman Tubular Products	ArcelorMittal Roman Tubular Products	Neamț
88	Thermoenergy Group SA Bacau (fost CET Bacău SA)	EU-ETS nr.1	Bacău
89	Thermoenergy Group SA Bacau (fost CET Bacău SA)	EU-ETS nr.2	Bacău
90	Otel Inox SA Targoviste	Otel Inox SA	Dâmbovița
91	Societatea Electrocentrale Constanta SA	CET Palas	Constanța
92	SC Enet SA Focsani	SC Enet SA	Vrancea
93	S.C. ANTREPRIZA ZAHAR BOD S.A. (fosta S.C. FABRICA DE ZAHAR BOD S.A.)	S.C. FABRICA DE ZAHAR BOD S.A.	Brașov
94	S.C. NORDENERGO Pipera S.R.L.	S.C. NORDENERGO Pipera S.R.L.	Brașov
95	Societatea Complexul Energetic Hunedoara SA - SE Deva	Societatea Complexul Energetic Hunedoara SA - SE Deva	Hunedoara
96	Societatea Complexul Energetic Hunedoara SA - SE Paroseni	Societatea Complexul Energetic Hunedoara SA - SE Paroseni	Hunedoara
97	S.C. GLOBAL GRAIN INTERNATIONAL S.R.L. (fosta S.C.	S.C. GLOBAL GRAIN INTERNATIONAL S.R.L. (fosta	Ialomița

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
	FLOAREA INTERNATIONAL S.R.L.)	S.C. FLOAREA INTERNATIONAL S.R.L.)	
98	S.C. AEROSTAR S.A.	S.C. AEROSTAR S.A.	Bacău
99	Veolia Energie Prahova SRL	Veolia Energie Prahova SRL punct de lucru Brazi	Prahova
100	SC ERDEMIR ROMANIA SRL	SC ERDEMIR ROMANIA SRL	Dâmbovița
101	S.C. AUTOMOBILE DACIA S.A.	S.C. Automobile Dacia S.A.	Argeș
102	S.C. LAPP INSULATORS S.A.	S.C. LAPP INSULATORS S.A.	Cluj
103	S.C. OMV PETROM S.A.	S.C. OMV PETROM S.A. - Statie compresoare Bulbuceni Solar Turbines	Gorj
104	S.C. OMV PETROM S.A.	S.C. OMV Petrom S.A. - Centrala Iprom, Statii Compressoare Ticleni	Gorj
105	S.C. Energoterm S.A. Tulcea	S.C. Energoterm S.A. Tulcea - C.A.F. Nr. 1	Tulcea
106	S.C. Centrala Electrica de Termoficare Hidrocarburi S.A. Arad	S.C. CET Hidrocarburi S.A. Arad	Arad
107	S.C. ALUM S.A.	S.C. ALUM S.A.	Tulcea
108	S.C. OMV PETROM S.A.	S.C. OMV Petrom S.A. - Sectia Terminal Midia	Constanța
109	S.C. SILCOTUB S.A.	S.C. SILCOTUB S.A. ZALAU	Sălaj
110	Veolia Energie Iasi S.A.	CET Iasi I	Iași
111	Veolia Energie Iasi S.A.	CET Iasi II	Iași
112	S.C. CET ARAD S.A.	S.C. CET ARAD S.A.	Arad
113	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Rovinari	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Rovinari	Gorj
114	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Turceni	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Turceni	Gorj
115	S.C. COLONIA CLUJ-NAPOCA ENERGIE S.R.L.	S.C. COLONIA CLUJ-NAPOCA ENERGIE S.R.L.	Cluj
116	COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM S.A. TIMISOARA	CET TIMISOARA SUD	Timiș
117	COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM S.A. TIMISOARA	CT TIMISOARA CENTRU	Timiș
118	Societatea Nationala Nuclearelectrica	Sucursala CNE Cernavoda	Constanța

NR. CRT.	DENUMIRE OPERATOR	DENUMIRE INSTALAȚIE	JUDEȚ
	S.A.		
119	S.C. AZOMURES S.A.	S.C. AZOMURES S.A.	Mureș
120	Ciech Soda Romania S.A.	Ciech Soda Romania - Instalație obținere sodă calcinată	Vâlcea
121	S.C. Chimcomplex S.A. Borzesti	S.C. Chimcomplex S.A. Borzesti	Bacău
122	S.C. Chemgas Holding Corporation S.R.L.	S.C. Chemgas Holding Corporation S.R.L.	Ialomița
123	S.C. VIROMET S.A.	S.C. VIROMET S.A.	Brașov
124	COS TARGOVISTE SA	COS TARGOVISTE SA	Dâmbovița
125	TMK-ARTROM S.A.	TMK-ARTROM S.A.	Olt
126	S.C. ALRO S.A.	S.C. ALRO S.A. - Sediul secundar	Olt
127	S.C. HAMMERER ALUMINIUM INDUSTRIES SANTANA S.R.L.	S.C. HAMMERER ALUMINIUM INDUSTRIES SANTANA S.R.L.	Arad
128	S.C. ALRO S.A.	S.C. ALRO S.A. - Sediul social	Olt
129	S.C. Saturn S.A.	S.C. Saturn S.A.	Alba
130	SC SILCOTUB SA	SC SILCOTUB SA Punct de lucru Calarasi	Călărași
131	LIBERTY GALATI S.A.	LIBERTY GALATI S.A.	Galați
132	S.C. HOEGANAES CORPORATION EUROPE S.A.	S.C. HOEGANAES CORPORATION EUROPE S.A.	Buzău
133	DONALAM SRL Calarasi	DONALAM SRL Calarasi	Calarasi
134	DUCTIL STEEL Buzau	DUCTIL STEEL Buzau	Buzău
135	LAMINORUL Braila	LAMINORUL Braila	Braila
136	MONSANTO ROMANIA	MONSANTO ROMANIA	Ialomița
137	S.C. Uzina Termoelectrică Midia S.A	S.C. Uzina Termoelectrica Midia S.A.	Constanta
138	PROMEX Braila	PROMEX Braila	Brăila
139	SC PRIO EXTRACTIE SRL	SC PRIO EXTRACTIE SRL	Calarasi
140	S.C. Pehart Tec Grup S.A.	S.C. Pehart Tec Grup S.A.- Punct de lucru DEJ	Cluj
141	TERMOFICARE ORADEA S.A.	TERMOFICARE ORADEA S.A.	Bihor
142	Kronochem Sebeș S.R.L.	Kronochem Sebeș S.R.L.	Alba
143	Combinatul de Celuloză și Hârtie S.A.	Combinatul de Celuloză și Hârtie S.A.	Mehedinti
144	S.C. Philip Morris Romania S.R.L	S.C. Philip Morris Romania S.R.L	Ilfov

Partea V. Lista studiilor necesare implementării Planului Național de Acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice

a. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea capacității naturale de absorbție a CO₂ din atmosferă

Nr crt.	Denumirea studiului	Date estimate pentru începere/și finalizare (an)	Organism responsabil	Sursă de finanțare (UE/bugetul de stat/altele)	Valoare estimată (mil. €)	Observații/Stadiu implementare
ENERGIE						
1	Studiu privind cererea de furnizare a energiei electrice și termice în orașe, în contextul modificării paternului climatic	2016-2018	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	Bugetul de stat	0,3	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresele de răspuns nr. 90871/14.08.2018 respectiv nr. 1230/07.01.2020 a precizat faptul că acest studiu este în sarcina Ministerului Energiei, deoarece această instituție are ca atribuție elaborarea strategiei energetice naționale și a politicii energetice a statului român. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr 152013/17.12.2018 menționează faptul că își menține punctul de vedere din adresa nr 90.871 / 14.08.2018.
TRANSPORT						
2	Studiu privind măsuri de încurajare a transportatorilor rutieri de marfă pentru accelerarea utilizării tehnologiilor de reducere a emisiilor vehiculelor	2016-2022	Ministerul Transporturilor Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	Bugetul de stat	0,5	Ministerul Transporturilor (MT) – nu a transmis răspuns la adresa Ministerului Mediului (MM) nr. 15758/IC/28.11.2018. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr. 90871/14.08.2018 a precizat faptul că responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Transporturilor. MDRAP are atribuții de reglementare a serviciului de transport public local de călători.

	și comportamentului aferent.					Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresele de răspuns nr 152013/17.12.2018 respectiv nr.1230/07.01.2020 menționează faptul ca își menține punctul de vedere din adresele nr 90.871 / 14.08.2018 .
3	Studiu privind măsurile fiscale pentru influențarea opțiunilor de achiziționare și utilizare a autoturismelor/autovehiculelor ușoare	2016-2022	Ministerul Transporturilor	Bugetul de stat	0,15	Ministerul Transporturilor (MT) – nu a transmis răspuns la adresa Ministerului Mediului (MM) nr. 15758/IC/28.11.2018.
4	Studiu privind carburanții alternativi	2016-2022	Ministerul Energiei	Bugetul de stat	0,3	Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget niciun studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050. Totodată, ME menționează că se are în vedere pentru exercitiul financiar pe anul 2019 derularea studiului privind stabilirea opțiunilor în utilizarea instrumentelor de finanțare specificate de Directiva (UE)2018/410 (Directiva (UE) 2018/410 a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/87/CE în vederea rentabilizării reducerii emisiilor de dioxid de carbon și a sporirii investițiilor în acest domeniu și a Deciziei (UE) 2015/1814). ME este în continuare preocupat de cuantificarea impactului pe care Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1442 a Comisiei din 31.07.2017 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru instalațiile de ardere de dimensiuni mari, în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului pentru instalațiile de ardere de dimensiuni mari, îl are asupra producătorilor de energie, și cu precădere, asupra celor a căror producție se bazează pe combustibili fosili.
5	Analiză cuprinzătoare	2016 -	Ministerul	Bugetul de	Na	

	a rețelei feroviare înainte de continuarea investițiilor în afara rețelei prioritare TEN-T	2018	Transporturilor	stat		Ministerul Transporturilor (MT) – nu a transmis răspuns la adresa Ministerului Mediului (MM) nr. 15758/IC/28.11.2018.
INDUSTRIE						
6	Studii de analiză comparativă a celor mai bune tehnici cu rezultate în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră utilizate în statele membre și sectoarele industriale din România	2016-2018	Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri	Bugetul de stat/Fondul pentru mediu	0,5	Ministerul Economiei - nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018.
7	Analiza experienței statelor membre privind acordurile voluntare, schemele de comercializare a certificatelor de emisii GES și taxele interne aplicabile sectoarelor industriale	2016	Ministerul Energiei și Ministerul Finanțelor Publice	Fonduri din EU ETS	0,15	Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget nici un studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050. Ministerul Finanțelor Publice (MFP) prin adresa nr.245389/20.08.2018 solicită eliminarea MFP ca „organism responsabil” cu realizarea acestui studiu.
DEZVOLTARE URBANĂ						
8	Pregătirea de ghiduri pentru orașe privind strategiile de promovare a dezvoltării construite pe spațiile neutilizate/dezvoltării orientate spre tranzit	Până în 2020	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	Bugetul de stat	0,3	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației prin adresa de răspuns nr. 1230/07.01.2020 a comunicat faptul că implementează proiectul intitulat „Sistematizarea legislației din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și consolidarea capacității administrative a structurilor de specialitate din instituțiile publice centrale cu responsabilități în domeniu”(SIPOCA 50). Proiectul are ca obiectiv general creșterea calității cadrului legislativ și metodologic. Tema schimbărilor climatice va fi tratată în Ghidul privind planificarea urbană pentru limitarea și combaterea schimbărilor și a expansiunii urbane necontrolate care va fi elaborat în cadrul Componentei 2 a proiectului SIPOCA 50, respectiv „Elaborarea de

					<p>proceduri pentru optimizarea fluxurilor de proces și informaționale, ghiduri pentru dezvoltare urbană și gestiunea localităților, pentru asigurarea aplicării unitare a legislației și principiilor de dezvoltare durabilă de către autoritățile administrației publice locale și publicarea centralizată a acestora.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice prin adresa de răspuns nr. 90871/14.08.2018 a precizat faptul că a elaborat cererea de finanțare pentru proiectul intitulat „Sistematizarea legislației din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și consolidarea capacității administrative a structurilor de specialitate din instituțiile publice centrale cu responsabilități în domeniu”. Proiectul este în implementare începând cu data de 09.05.2018 și are ca obiectiv general creșterea calității cadrului legislativ și metodologic cu incidență asupra mediului de afaceri și asupra cetățenilor prin sistematizarea legislației din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și consolidarea capacității administrative a structurilor de specialitate din instituțiile publice centrale cu responsabilități în domeniu.</p> <p>În cadrul componentei 2 a proiectului – <i>Elaborarea de proceduri pentru optimizarea fluxurilor de proces și informaționale, ghiduri pentru dezvoltare urbană și gestiunea localităților, pentru asigurarea aplicării unitare a legislației și principiilor de dezvoltare durabilă de către autoritățile administrației publice locale și publicarea centralizată a acestora</i>, printre alte activități planificate, vor fi realizate cinci ghiduri, dintre care unul este specific temei schimbărilor climatice, respectiv <i>Ghid privind planificarea urbană pentru limitarea și combaterea schimbărilor și a expansiunii urbane necontrolate</i>.</p> <p>Conform graficului de implementare a proiectului, cele cinci ghiduri vor fi elaborate în perioada 2019-2020.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice prin adresa de răspuns nr. 144882/10.12.2018 precizează faptul că informațiile prezentate își păstrează valabilitatea. (informații prezentate mai sus, în adresa nr. 90871/14.08.2018).</p>
--	--	--	--	--	---

GESTIONAREA DEȘEURILOR						
9	Cercetări pentru utilizarea proiecțiilor la scară regională și locală ale modelelor climatice globale, în scopul furnizării unor evaluări mai localizate a efectelor climatice în diferite regiuni, permițând operatorilor instalațiilor de gestionare a deșeurilor să analizeze vulnerabilitatea activității lor la șocurile climatice viitoare.	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice	Bugetul de stat prin Competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III Horizon2020	n/a	Direcția Generală Deșeuri, Situri Contaminate și Substanțe Periculoase prin adresa de răspuns nr.100667/DGDSCSP/13.12.2017 comunică faptul că, măsurile care vizează domeniul prevenirii generării și gestionării deșeurilor au fost identificate și prezentate în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor.
10	Realizarea de studii privind nivelurile tarifelor, în scopul evaluării gradului în care acestea susțin cu succes principiul „poluatorul plătește”	2016-2020	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	Bugetul de stat sau POCA AFM	0,4	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației prin adresa de răspuns nr. 1230/07.01.2020 au precizat faptul că responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor. Sub coordonarea Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației a fost constituită Comisia de specialitate pentru elaborarea unui Cod al serviciilor comunitare de utilități publice. Scopul Codului serviciilor comunitare de utilități publice este de a asigura coerența legislativă în domeniu. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr. 90871/14.08.2018 a precizat faptul că, responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Mediului, instituție însărcinată cu realizarea politicii statului în domeniul deșeurilor, eventual în colaborare cu MDRAP. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr. 152013 / 17.12.2018 menționează faptul că își menține punctul de vedere din adresa nr 90.871 / 14.12.2018

11	Studii privind compoziția deșeurilor în orașele și județele care utilizează containere de compost, pentru a evalua eficiența unor asemenea programe în separarea deșeurilor biodegradabile de cele care merg la groapa de gunoi.	2016-2020	Consiliile județene, prin Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI).	Bugetul de stat	1,5	<p>Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației prin adresa de răspuns nr. 1230/07.01.2020 au precizat faptul că responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr. 90871/14.08.2018 a precizat faptul că, responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Mediului, instituție însărcinată cu realizarea politicii statului în domeniul deșeurilor, eventual în colaborare cu MDRAP.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr 152013 / 17.12.2018 menționează faptul că își menține punctul de vedere din adresa nr 90.871 / 14.08.2018</p>
12	Realizarea de studii privind practicile de gestionare a substanțelor biodegradabile și publicarea celor realizate până în prezent, pentru a evalua eficacitatea diferitelor abordări	2016-2020	Consiliile județene, prin Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)	Bugetul de stat	0,3	<p>Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației prin adresa de răspuns nr. 1230/07.01.2020 a precizat faptul că responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr. 90871/14.08.2018 a precizat faptul că, apreciază că responsabilitatea elaborării acestui studiu aparține Ministerului Mediului, instituție însărcinată cu realizarea politicii statului în domeniul deșeurilor, eventual în colaborare cu MDRAP.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) prin adresa de răspuns nr 152013 / 17.12.2018 menționează faptul că își menține punctul de vedere din adresa nr 90.871 / 14.08.2018</p>
13	Cercetări privind procesele, costurile, standardele, experiențele internaționale în producerea energiei prin incinerarea deșeurilor solide.	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice	Bugetul de stat prin competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III Horizon2020	0,5	<p>Direcția Generală Deșeuri, Situri Contaminate și Substanțe Periculoase prin adresa de răspuns nr.100667/DGDSCSP/13.12.2017 comunică faptul că, măsurile care vizează domeniul prevenirii generării și gestionării deșeurilor au fost identificate și prezentate în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor.</p> <p>Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerului Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.</p>

APĂ						
14	Cercetării pentru utilizarea proiecțiilor la scară regională și locală ale modelelor climatice globale, în scopul furnizării unor evaluări mai localizate a efectelor climatice în diferite bazine hidrografice / regiuni, permițând o alimentare cu apă pe termen lung îmbunătățită.	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice	Bugetul de stat prin Competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III Horizon2020		Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 19417/11.12.2019 a comunicat faptul că MAP nu are competențe asupra sursei de finanțare „Bugetul de stat prin Competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III Horizon2020”.

b. Adaptarea la schimbările climatice

Nr crt.	Denumirea studiului	Date estimate pentru începere/și finalizare (an)	Organism responsabil	Sursă de finanțare (UE/bugetul de stat/altele)	Valoare estimată (mil. €)	Observatii/Stadiu implementare
AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ						
1	Actualizarea periodică a scenariilor climatice folosind modelele climatice regionale pentru adaptarea climatică în România și evaluarea impactului în sectorul	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Administrația Națională de Meteorologie Institutul Național de Hidrologie și	UE – Horizon2020 + Bugetul de stat	0,3	Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să se analizeze posibilitatea elaborării acestora. Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele: Pentru contribuții la studiul „Actualizarea periodică a scenariilor climatice folosind modele climatice regionale pentru adaptarea climatică în România și evaluarea impactului în sectorul agricultură”, Administrația

	agricultură		Gospodărirea Apelor			Națională de Meteorologie derulează, în prezent, în cadrul temei A.III.4 - Fundamentarea cercetărilor privind schimbările climatice în România, dimensiuni actuale ale încălzirii globale. Probleme de impact natural și antropic, metode de adaptare și servicii climatice”, activități de analiza a datelor extrase din arhiva cu experimente numerice EURO-CORDEX. În acest context, folosind rezultatele de la 5 modele climatice regionale, s-au analizat indicii de ariditate (pe baza precipitațiilor și a evapotranspirației potențiale) și tendințele sale pentru teritoriul României, până în 2100, în condițiile scenariilor RCP 4.5 și RCP 8.5, pentru a contribui, mai departe, la estimarea impacturilor climatice viitoare în cadrul sectorului agricol.
APA POTABILĂ ȘI RESURSELE DE APĂ						
2	Evaluarea impactului schimbărilor climatice în sectorul resurselor de apă pe baza actualizării periodice a scenariilor de evoluție a climei în România	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Administrația Națională de Meteorologie Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor	Bugetul de stat Fonduri Europene din H2020	0,3	Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns nr. 13628/AP/27.08.2018 a informat faptul că, în urma consultării cu Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor transmite progresul înregistrat până în luna iulie 2018 după cum urmează: În cadrul temei „Estimarea impactului schimbărilor climatice asupra regimului debitelor maxime și determinarea unor limite de variație în bazinele hidrografice Someș și Crasna”, care fac obiectul direcției tematice B/2018 din cadrul programului „Servicii pentru implementarea programului de activități de hidrologie, hidrogeologie și managementul resurselor de apă pentru anul 2018”, de la ultima raportare și până în luna iulie 2018 au fost realizate următoarele activități: ➤ Calibrarea modelului hidrologic în bazinul hidrografic Someș Pentru estimarea impactului schimbărilor și variabilităților climatice asupra regimului scurgerii maxime în bazinul hidrografic Someș s-a utilizat modelul hidrologic cu parametri concentrați CONSUL. Acest model calculează hidrografele debitelor pe subbazine, propagarea și compunerea acestora pe râul principal și pe afluenți conform reprezentării schematice (prezentată în raportarea anterioară). În urma modelării fiziografice pentru bazinul hidrografic Someș au rezultat 130 de subbazine hidrografice și 63 de sectoare de râu. Datele hidrologice necesare pentru calibrarea parametrilor modelului CONSUL sunt debitele înregistrate la cele 64 de stații hidrometrice considerate din zona de studiu. Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să

					<p>se analizeze posibilitatea elaborării acestora.</p> <p>Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele:</p> <p>În cadrul temei A.III.4 - Fundamentarea cercetărilor privind schimbările climatice în România, dimensiuni actuale ale încălzirii globale. Probleme de impact natural și antropic, metode de adaptare și servicii climatice” s-a calculat componenta de tip run-off potențial, pe baza modelului simplu dezvoltat de Palmer pentru bilanțul apei, ca proxy pentru debitul lunar la închiderea bazinelor Argeș și Mureș folosind rezultatele experimentelor numerice cu 5 modele climatice regionale din arhiva EURO-CORDEX, până în 2100, în condițiile scenariilor RCP 4.5 și RCP 8.5.</p> <p>Tema AIII.10 – “Estimări ale fluctuațiilor climatice regionale cu impact asupra precipitațiilor generatoare de debite maxime pe râuri în condițiile schimbărilor climatice”, în această etapă, a continuat investigarea schimbărilor în cantitățile de precipitații din perioada 1961-2017.</p> <p>Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor (INHGA) prin adresa de răspuns nr. 1485/24.04.2020 a informat următoarele:</p> <p>- tema „Estimarea impactului schimbărilor climatice asupra regimului debitelor maxime la nivel național pe baza studiilor efectuate la nivelul principalelor bazine hidrografice”, în anul 2019 a acoperit următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru estimarea impactului schimbărilor și variabilităților climatice asupra regimului scurgerii maxime în bazinele hidrografice Vedea și Jijia s-a utilizat modelul hidrologic cu parametric concentrați CONSUL. În urma modelării fiziografice pentru bazinul hidrografic Vedea au rezultat 14 subbazine hidrografice și 8 sectoare de râu, iar pentru bazinul hidrografic Jijia au rezultat 69 subbazine hidrografice și 51 sectoare de râu. Datele hidrologice necesare pentru calibrarea parametrilor modelului CONSUL sunt debitele înregistrate la cele 8 stații hidrometrice din bazinul hidrografic Vedea și 30 din bazinul hidrografic Jijia. Prin compararea hidrografelor de debite simulate cu cele măsurate, în secțiunile stațiilor hidrometrice considerate, s-a urmărit ca valorile modelate să reproducă cât mai bine scurgerea înregistrată, păstrând în același timp parametrii modelului în domeniul lor de valabilitate. <p>De asemenea, s-a realizat și o regionalizare a debitelor maxime la nivelul României, pe baza analizei datelor de la 101 stații hidrometrice.</p> <p>Bazinul hidrografic Someș este caracterizat de o creștere a debitelor</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>maxime până în zona Jibou. În aval, debitele sunt staționare. În schimb, bazinele hidrografice din zona de vest a României se caracterizează prin două tendințe diferite:</p> <p>a) în bazinele hidrografice care au un sector superior bine dezvoltat în arealul montan, așa cum este Crișul Repede și Crișul Negru, se va înregistra o ușoară creștere;</p> <p>b) pentru bazinele hidrografice dezvoltate preponderent în arealul câmpiei, așa cum sunt Crasna și Crișul Alb, se estimează o reducere a debitelor maxime.</p> <p>Începând de la bazinul hidrografic Vedea, zona de sud-est, și mai ales cea de est (Siret și Prut), se constată o tendință clară de creștere a debitelor maxime pe fondul schimbărilor climatice. Excepție fac sectoarele inferioare ale Ialomiței și Buzăului, unde debitele sunt relativ staționare. În baza proiecțiilor de modificare a parametrilor climatici se poate concluziona că peste jumătate din teritoriul României va înregistra în perioada următoare (2021-2050) debite maxime cu probabilitatea de 1% mai mari decât în perioada 1971-2000.</p> <p>De asemenea, este de așteptat ca în perioada 2051-2100 modificarea debitelor maxime față de perioada de referință 1971-2000 să fie mai mare.</p> <p>- pentru anul 2020 în cadrul temei „ <i>Analize și sinteze privind regimul hidrologic- caracteristici generale, extreme hidrologice și impactul schimbărilor climatice</i>” din cadrul programului „Servicii pentru implementarea programului de activități de hidrologie, hidrogeologie și managementul resurselor de apă pentru anul 2020”, încheiat cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, este în derulare următoarea temă de cercetare: <i>Estimarea cantitativă a evoluției resursei de apă de suprafață din spațiul hidrografic al Crișurilor în contextul modificărilor climatice prevăzute pentru orizonturile de timp 2021-2050 și 2071-2100.</i></p> <p>- în cadrul temei „ <i>Tendințe în scurgerea minimă pe râuri din România</i>” au fost realizate următoarele activități:</p> <p>➤ Scopul temei fiind analiza extremelor corespunzătoare fazei de regim a apelor mici prin detectarea tendințelor în indicii scurgerii minime pe râuri din România și evaluarea distribuției spațiale a tendințelor detectate pentru intervalul de timp 1970-2017, a fost necesară determinarea indicilor scurgerii minime, precum: debitele minime anuale</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>pe durate de 1,7, 14, 21, 30, 60 și 90 zile și deficitele maxime anuale ale scurgerii și duratele acestora sub pragurile percentilele 90 și 95 din curba de durată a debitului medii zilnice, pe baza utilizării pachetului de aplicații LFSTAT, dezvoltat în programul R conform metodologiei documentate în „Manual of Law-flow Estimation and Prediction” (OMM, 2008).</p> <p>- pentru anul 2020 în cadrul temei „ <i>Analize și sinteze privind regimul hidrologic- caracteristici generale, extreme hidrologice și impactul schimbărilor climatice</i>” din cadrul programului „Servicii pentru implementarea programului de activități de hidrologie, hidrogeologie și managementul resurselor de apă pentru anul 2020”, încheiat cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, este în derulare următoarea temă de cercetare: <i>Analiza recesiei pe râuri din România – previziune a duratei de epuizare treptată a debitului pe un râu în absența precipitațiilor</i></p> <p>Obiectivele studiului sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și parametrizarea recesiei caracteristice comportamentului unui bazin hidrografic • Caracteristici ale recesiei și metode de determinare ale acestora • Determinarea indicilor recesiei pe baza utilizării pachetului de aplicații LFSTAT • Analiza duratei recesiei determinate pe râuri din România.
3	Evaluarea fezabilității utilizării apelor freatice cuplată cu reîncărcarea artificială pentru stocarea inter-anuală a apei în bazinele hidrografice cu deficit de apă	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice	Bugetul de stat, prin Competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III	n/a	<p>Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns nr. 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să se analizeze posibilitatea elaborării acestora.</p> <p>Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 19417/11.12.2019 a comunicat faptul că MAP nu are competențe asupra sursei de finanțare.</p> <p>Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.</p>
4	Evaluarea fezabilității desalinizării pentru furnizarea de apă	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Bugetul de stat, prin Competiții	n/a	<p>Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să</p>

	potabilă în bazinele de coastă sărace în apă		Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice	e de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III		se analizeze posibilitatea elaborării acestora. Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 19417/11.12.2019 a comunicat faptul că MAP nu are competențe asupra sursei de finanțare. Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
5	Continuarea studiilor de tipul „Identificarea principalelor zone potențial deficitare din punct de vedere al resursei de apă, la nivel național, în regim actual și în perspectiva schimbărilor climatice”, în contextul efectelor schimbărilor climatice	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Educației Naționale și Cercetării Institut Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor Administrația Națională de Meteorologie	Fonduri Europene Programul WaterWorks 2014 și cofinanțare națională UEFISCDI - Proiect ”Innovative remote and ground sensors, data and tools into a decision support system for agriculture water management (IRIDA)”, contract de finanțare nr. 59/2016 Studiu pilot	n/a	Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns nr. 13628/AP/27.08.2018 a informat faptul că studiul s-a desfășurat doar în anul 2015. Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns nr. 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să se analizeze posibilitatea elaborării acestora. Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine. Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele: În cadrul Proiectului IRIDA- Metode inovative bazate pe date și tehnici satelitare utilizate pentru implementarea unui sistem suport decizional privind managementul resurselor de apă în agricultură, s-a rulat programul AquaCrop Version 5.0 în vederea analizei datelor zilnice preluate de la stația cu program agrometeorologic Călărași, pentru intervalul 01 aprilie – 31 august 2012, luând în considerare întreaga perioadă de vegetație a culturii de porumb. Parametrii necesari compilării modelului sunt: durata de strălucire a soarelui (ore/zi), temperatura minimă și maximă a aerului (°C) și precipitațiile (mm). De asemenea, s-a ținut cont de caracteristicile stației: latitudine, longitudine, altitudine și

				pentru Sud-Estul Romaniei		<p>localizarea acesteia.</p> <p>Datele au fost necesare pentru calculul evapotranspirației de referință (calculată conform standardelor FAO) utilizând aplicația ETo Calculator (program dezvoltat de Departamentul Teren și Apă al FAO). În cadrul proiectului se va crea un model complex în care măsurători izolate ale evapotranspirației reale (ET) și ale umidității solului obținute la nivelul unor parcele se vor corela cu rezultatele reale ale ET obținute din date satelitare de rezoluție înaltă și hiperspectrale.</p> <p>Pentru a rula modelul AquaCrop s-au creat o serie de fișiere specifice perioadei și zonei analizate, culturii de porumb, metodei de irigație, solului și apei freatică.</p> <p>Prin intermediul modelului AquaCrop s-a simulat conținutul apei în sol, apa utilizată de cultură, creșterea culturii, producția totală de biomasă și producția agricolă în baza condițiilor climatologice și de mediu furnizate prin intermediul fișierelor anterioare.</p>
6	Realizarea unei analize pentru evaluarea nivelurilor și tipurilor specifice de agricultură irigată ce pot fi susținute în fiecare dintre bazinele hidrografice, ținând cont de impacturile schimbărilor climatice.	2016-2020	<p>Administrația Națională de Meteorologie</p> <p>Ministerul Educației Naționale și Cercetării</p> <p>Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor</p>	Bugetul de stat prin	n/a	<p>Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele:</p> <p>Tema A II.5 - Activitățile agrometeorologice operationale privind analiza dinamicii parametrilor meteorologici cu impact asupra agriculturii au cuprins în intervalul ianuarie-martie 2018 următoarele: elaborarea a 17 de buletine agrometeorologice săptămânale la nivel de țară (care conțin diagnoze și prognoze) cu un total de 279 hărți tematice, 34 tabele (cu valorile maxime și minime ale temperaturii aerului și solului, cantități maxime și minime de precipitații, pe regiuni agricole și în intervalele de referință specifice buletinelor agrometeorologice săptămânale) și 21 imagini digitale care exemplifica starea de vegetație a culturilor agricole în cele 66 platforme agrometeorologice aflate sub observație în cadrul programului de măsurători agrometeorologice de la stațiile meteorologice cu program agrometeorologic din rețeaua națională de specialitate. S-au elaborat totodată, 118 prognoze agrometeorologice săptămânale regionale și 88 prognoze agrometeorologice zilnice naționale, care conțin informații privind evoluția condițiilor meteorologice și agrometeorologice, recomandări de specialitate referitoare la calendarul</p>

						lucrarilor tehnologice specific perioadelor de interes agricol din intervalul ianuarie-martie 2018. Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
7	Realizarea evaluărilor cantitative a necesităților de apă ale diferitelor ecosisteme.	2016-2020	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice	Bugetul de stat prin Competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare Dezvoltare și Inventică III	n/a	Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns nr. 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să se analizeze posibilitatea elaborării acestora. Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 19417/11.12.2019 a comunicat faptul că MAP nu are competențe asupra sursei de finanțare. Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
8	Realizarea de studii de meteorologie, hidrologie și climatologie pentru elaborarea, optimizarea și evaluarea impactului tehnologiei de creștere și uniformizare a precipitațiilor, în cadrul Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor.	2016-2018	MADR-AASNACP	Bugetul de stat	n/a	Ministreul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) prin adresa de răspuns nr. 281771/29.04.2020 ne comunică informațiile transmise de către Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor (AASNACP) prin adresa nr 2384/ 27.04.2020: În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 280/2019 privind aprobarea obiectivelor etapei a XX-a 2019 a Programului de realizare a <i>Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor pe perioada 2010-2021</i> , pe parcursul aului 2019 a fost realizat obiectivul „Cercetare științifică, dezvoltare tehnică și tehnologii de intervenții active în atmosferă”, în cadrul căruia au fost efectuate următoarele studii: 1. <i>Studii privind domeniul intervențiilor active în atmosferă</i> • Studii privind eficiența aplicării tehnologiei de intervenții active în atmosferă în reducerea riscurilor la alte fenomene meteorologice periculoase. 2. <i>Programe experimentale din domeniul intervențiilor active în atmosferă</i>

						<ul style="list-style-type: none"> Programe experimentale prin experimente locale de mică amploare pentru creșterea/ uniformizarea precipitațiilor în regiunile Banat, vestul Olteniei, sud-estul și nord- estul României. <p>Valoarea cumulată a studiilor respective este de 2.300 mii lei, iar în prezent, datorită contextului actual, tipul și valoarea studiilor ce urmează a fi elaborate pentru etapa din acest an se află în prezent în etapa de analiză și fundamentare bugetară.</p>
MEDIUL UMAN						
9	Proiectarea rezultatelor modelelor climatice la scară fină pentru diferite regiuni din România	2016 - 2020	Administrația Națională de Meteorologie	Bugetul de stat	1,5	<p>Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele :</p> <p>În cadrul temei A III.4 - Fundamentarea cercetarilor privind schimbarile climatice în România, dimensiuni actuale ale încălzirii globale. Probleme de impact natural si antropic, metode de adaptare si servicii climatice s-au realizat activități de analiză a rezultatelor experimentelor numerice cu 5 modele climatice regionale pentru zona ce include municipiul București.</p>
10	Pregătirea de ghiduri actualizate în contextul schimbărilor climatice privind realizarea planurilor de analiză și gestionare a riscurilor, respectiv planurilor de apărare împotriva situațiilor de urgență specifice	Până în 2020	Autorități ale administrației publice locale	Bugetul de stat	0,3	
TRANSPORT						
11	Asistență tehnică pentru elaborarea evaluărilor de vulnerabilitate	2016-2022	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Transporturilor	Bugetul de stat prin Competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare,	n/a	<p>Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să se analizeze posibilitatea elaborării acestora. Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 19417/11.12.2019 a comunicat faptul că MAP a fost trecută în mod eronat.</p> <p>Ministerul Transporturilor (MT) – nu a transmis răspuns la adresa MM</p>

				Dezvoltare și Inventică III		nr. 15758/IC/28.11.2018.
12	Inventarul infrastructurii - zone vulnerabile la schimbările climatice	2016-2022	Ministerul Transporturilor	Bugetul de stat	n/a	Ministerul Transporturilor (MT) – nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018.
INDUSTRIE						
13	Studii integrate privind SC și efectele acestora asupra sectoarelor industriale, identificarea vulnerabilităților și a măsurilor de adaptare	2017-2019	Min. Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	Bugetul de stat Fonduri provenite din EU ETS	0,5	Ministerul Economiei nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018. Ministerul Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 12530/05.08.2019 ne comunică că, în prezent, nu au cuprins în buget nici un studiu prevăzut în listă, urmând ca la următorul exercițiu financiar să se analizeze posibilitatea elaborării acestora. Apelor și Pădurilor (MAP) prin adresa de răspuns 19417/11.12.2019 a comunicat faptul că MAP a fost trecută în mod eronat.
ENERGIE						
14	Studiu privind identificarea riscurilor de adaptare a infrastructurii energetice critice;	2016-2020	Ministerul Energiei	Bugetul de stat	1,5	Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget nici un studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050.
15	Studiu privind dezvoltarea capacității instituționale privind evaluarea riscurilor de adaptare la SC în sectorul energetic	2016-2020	Ministerul Energiei	Bugetul de stat POCA	n/a	Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget nici un studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050.
TURISM						
16	Elaborarea de ghiduri pentru operatorii de turism (cazare etc.) privind măsurile pentru adaptarea	2015-2018	Autoritatea Națională pentru Turism asociațiile operatorilor de turism	POCU, bugetul de stat, bugetul local	0.1	Ministerul Turismului prin adresa de răspuns nr. 26580/CIT/21.08.2018 a comunicăm următoarele : ➤ Autoritatea Națională pentru Turism (ANT) nu a avut niciun reprezentant în grupul de lucru (adresa ANT nr.918/16.03.2016) ;

	ofertei la schimbările climatice.					<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ministerul Turismului solicită să nu fie considerat organism responsabil privind elaborarea de ghiduri pentru operatorii de turism privind măsurile pentru adaptarea ofertei la schimbările climatice, precum și pentru mediul academic.
17	Elaborarea de ghiduri pentru mediul academic și sistemul de educație profesională privind măsurile pentru adaptarea programei la schimbările climatice.	2015-2018	Autoritatea Națională pentru Turism Institiutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism (INCDT)	POCU, bugetul de stat, bugetul local	0.1	<p>Autoritatea Națională pentru Turism (ANT) prin adresa de răspuns nr. 26580/CIT/21.08.2018 a comunicăm următoarele :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ANT nu a avut niciun reprezentant în grupul de lucru (adresa ANT nr.918/16.03.2016); ➤ Ministerul Turismului solicită să nu fie considerat organism responsabil privind elaborarea de ghiduri pentru operatorii de turism privind măsurile pentru adaptarea ofertei la schimbările climatice, precum și pentru mediul academic.
SILVICULTURĂ						
18	Analiza scenariilor privind efectul schimbărilor climatice asupra pădurii și nevoilor de adaptare a operațiunilor forestiere la noi condiții climatice	2016-2020	MMAP (DG Păduri) MENCS ³ RNP INCDS-MD universități	UE ⁴ /bugetul de stat ⁵ /finanțări sectoriale (ex. Programul de cercetare al RNP)	0.5	<p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 15516/IC/06.08.2018 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile PNASC 2016-2018.</p> <p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre studiile cuprinse în lista studiilor necesare implementării PNASC 2016-2020 privind schimbările Climatice.</p> <p>Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS-MD) prin adresa de răspuns nr. 14711/08.08.2019, a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru realizarea activităților propuse în PNASC 2016-2020 institutul a procedat la depunerea unor propuneri de proiecte de cercetare-dezvoltare în competițiile lansate în anul 2018 și 2019 în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III), Programul Operațional

³ Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice

⁴ Programele Uniunii Europene de cercetare, dezvoltare și inovare (e.g. Orizont 2020, Life Climate Action)

⁵ Programul național de cercetare, dezvoltare (ex. Programul nucleu, Programe competitive)

						<p>Competitivitate, Bridge Grant, Planul Sectorial MCI și în Programul Cadru Orizont 2020.</p> <p>Titlul propunerii de proiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Growth response to climate and cambial phenology in timberline and alpine Carpathians region. A multispecies and multi-proxy approach- în curs de desfășurare;</i> ➤ <i>Proiectarea unui sistem prototip de monitorizare și prognoză bazat pe tehnici modern ale teledetecției (Earth-Observation) pentru pădurile din România (EOROFORMON) - în curs de desfășurare ;</i> ➤ <i>Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe CDI (CRESFORLIFE) - în curs de desfășurare ;</i> ➤ <i>Romanian Cluster for Earth Observation – în curs de desfășurare.</i> ➤ <i>Biomasa supra și subterană și conținutul de carbon dintr-o pădure virgină de amestec de fag cu brad. - în curs de desfășurare.</i> <p>Ministerul Educației Naționale a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016 - 2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
19	Simularea distribuției viitoare a speciilor în contextul schimbărilor climatice și prioritizarea zonelor în care pot avea loc schimbări în compoziția pădurilor pentru adaptarea la	2016-2020	MMAP (DG Păduri) INCDS-MD Universități Regia Națională a Pădurilor	Bugetul de stat ⁶ / Fondul pentru Mediu	0,5	<p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 15516/IC/06.08.2018 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile PNASC 2016-2018.</p> <p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre studiile cuprinse în lista studiilor necesare implementării PNASC 2016-2020 privind schimbările Climatice.</p> <p>Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS-MD) prin adresa de răspuns nr. 14711/08.08.2019, a</p>

⁶ Prin Programul Nucleu și competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III

	schimbările climatice					<p>informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru realizarea activităților propuse în PNASC 2016-2020 institutul a procedat la depunerea unor propuneri de proiecte de cercetare-dezvoltare în competițiile lansate în anul 2018 și 2019 în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III), Programul Operațional Competitivitate, Bridge Grant, Planul Sectorial MCI și în Programul Cadru Orizont 2020. <p>Regia Națională a Pădurilor (RNP) - prin adresa de răspuns nr. 22450/DCP/24.04.2018 a informat faptul că, RNP poate pune la dispoziția INCDS-MD care are ca obiect principal de activitate cercetarea fundamentală și aplicativă, câmpuri experimentale vaste în întregul fond forestier administrat în vederea realizării studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020.</p>
20	Cercetarea continuă în domeniul resurselor genetice și al implicațiilor schimbărilor climatice pentru resursele genetice forestiere	2016-2020	MMAP (DG Păduri) MENCS INCDS-MD universități Regia Națională a Pădurilor	Bugetul de stat ⁷ / Fondul pentru Mediu	0,5	<p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 15516/IC/06.08.2018 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile PNASC 2016-2018.</p> <p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre studiile cuprinse în lista studiilor necesare implementării PNASC 2016-2020 privind schimbările Climatice.</p> <p>Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS-MD) prin adresa de răspuns nr. 14711/08.08.2019, a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru realizarea activităților propuse în PNASC 2016-2020 institutul a procedat la depunerea unor propuneri de proiecte de cercetare-dezvoltare în competițiile lansate în anul 2018 și 2019 în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III), Programul Operațional Competitivitate, Bridge Grant, Planul Sectorial MCI și în Programul Cadru Orizont 2020. <p>Titlul propunerii de proiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Îmbunătățirea tehnologiei de producere a semințelor în livezi</i>

⁷ Prin Programul Nucleu și competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III

						<p><i>semincere de molid – în curs de desfășurare.</i></p> <p>RNP - prin adresa de răspuns nr. 22450/DCP/24.04.2018 a informat faptul că, RNP poate pune la dispoziția INCDS-MD care are ca obiect principal de activitate cercetarea fundamentală și aplicativă, câmpuri experimentale vaste în întregul fond forestier administrat în vederea realizării studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020.</p>
21	Revizuirea rețelei de resurse genetice pentru speciile forestiere	2019-2020	MMAP (DG Păduri) INCDS-MD Universități Regia Națională a Pădurilor	Bugetul de stat ⁸ / Fondul pentru Mediu	0,5	<p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 15516/IC/06.08.2018 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile PNASC 2016-2018.</p> <p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre studiile cuprinse în lista studiilor necesare implementării PNASC 2016-2020 privind schimbările Climatice.</p> <p>Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS-MD) prin adresa de răspuns nr. 14711/08.08.2019, a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru realizarea activităților propuse în PNASC 2016-2020 institutul a procedat la depunerea unor propuneri de proiecte de cercetare-dezvoltare în competițiile lansate în anul 2018 și 2019 în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III), Programul Operațional Competitivitate, Bridge Grant, Planul Sectorial MCI și în Programul Cadru Orizont 2020. <p>RNP - prin adresa de răspuns nr. 22450/DCP/24.04.2018 a informat faptul că, RNP poate pune la dispoziția INCDS-MD care are ca obiect principal de activitate cercetarea fundamentală și aplicativă, câmpuri experimentale vaste în întregul fond forestier administrat în vederea realizării studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020.</p>
22	Continuarea cercetărilor pentru o	2016-2020	MMAP (DG Păduri)	UE ⁹ /bugetul de stat	2,0	<p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 15516/IC/06.08.2018 prin care ne comunică faptul că DGP nu</p>

⁸ Prin Programul Nucleu și competițiile de proiecte din Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inventică III

⁹ Programele Uniunii Europene de cercetare dezvoltare și inovare (de ex. Orizont 2020, Life Climate Action)

	<p>mai bună înțelegere a efectelor produse de schimbările climatice asupra pădurilor și pentru identificarea unor soluții fundamentate științific pentru acțiuni practice împotriva dăunătorilor forestieri, a fenomenelor de uscare a pădurilor și evoluției speciilor invazive</p>		<p>administratorii pădurilor (ex. Regia Națională a Pădurilor)</p> <p>INCDS-MD</p> <p>universități</p> <p>Administrația Națională de Meteorologie</p>		<p>gestionează niciunul dintre proiectele/studiile PNASC 2016-2018.</p> <p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre studiile cuprinse în lista studiilor necesare implementării PNASC 2016-2020 privind schimbările Climatice.</p> <p>Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS-MD) prin adresa de răspuns nr. 14711/08.08.2019, a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru realizarea activităților propuse în PNASC 2016-2020 institutul a procedat la depunerea unor propuneri de proiecte de cercetare-dezvoltare în competițiile lansate în anul 2018 și 2019 în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III), Programul Operațional Competitivitate, Bridge Grant, Planul Sectorial MCI și în Programul Cadru Orizont 2020. <p>Titlul propunerii de proiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe CDI (CRESFORLIFE) - în curs de desfășurare.</i> <p>RNP - prin adresa de răspuns nr. 22450/DCP/24.04.2018 a informat faptul că, RNP poate pune la dispoziția INCDS-MD- care are ca obiect principal de activitate cercetarea fundamentală și aplicativă, câmpuri experimentale vaste în întregul fond forestier administrat în vederea realizării studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020.</p> <p>Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele:</p> <p>Cercetători din cadrul Administrației Naționale de Meteorologie au contribuit în calitate de co-autori la articolul științific ‘Patterns of genetic variation in bud flushing of Abies alba populations’ ce analizează influența factorilor geografici și climatici asupra populațiilor de Abies alba.</p> <p>Regia Națională a Pădurilor- ROMSILVA prin adresa de răspuns nr.9682/TȚ/11.08.2020 a comunicat următoarele :</p>
--	--	--	---	--	---

					<p>Regia Națională a Pădurilor -ROMSILVA , a încheiat cu INCDS „Marin Drăcea ”beneficiar al contractului de finanțare nr.15/01.09.2016, cu titlul „Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologice și competențe CDI(CRESFORLIFE)”, un număr de 7 contracte subsidiare, în desfășurare începând din data de 02.05.2019, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Contractul subsidiar nr.7/06.03.2019 cu titlul „Supravegherea populațiilor de insecte, rolul factorilor biotici vătămători și măsuri de gestionare a arboretelor de cvercinee” ; - Contract subsidiar nr.8/06.03.2019 cu titlul „Măsuri de combatere integrată a dăunătorilor speciilor de foioase”; - Contract susidiar nr.9/06.03.2019, cu titlul „Prevenirea și combaterea bolilor din pepiniere și culturi silvice” ; - Contract subsidiar nr.10/06.03.2019 „Măsuri de combatere integrată a dăunătorilor speciilor de rășinoase ”; - Contract subsidiar nr.11/06.03.2019, cu titlul „Implementarea și aplicarea tratamentelor fitosanitare cu produse acceptate de Uniunea Europeană și evaluarea eficacității acestora ; - Contract subsidiar nr.12/06.03.2019, cu titlul „Urmărirea fenomenului de uscare a arboretelor de rășinoase și foioase” ; - Contract subsidiar nr.13/06.03.2019, cu titlul „Managementul și conservarea resurselor genetice valoroase și utilizarea în culturi a sadelor de plop și a sadelor de salcie selecționată”.
--	--	--	--	--	--

23	Cercetare continuă pentru înțelegerea impactului efectelor schimbărilor climatice asupra pădurilor în vederea atenuării efectelor alunecărilor de teren, ale secetei, precum și susținerea procesului de gospodărire a resurselor de apă.	2016-2020	MENCS RNP INCDS-MD Administrația Națională de Meteorologie Universități etc.	UE ¹⁰ /Bugetul de stat	2	<p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 15516/IC/06.08.2018 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile PNASC 2016-2018.</p> <p>Direcția Generală Păduri (DGP) a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică faptul că DGP nu gestionează niciunul dintre studiile cuprinse în lista studiilor necesare implementării PNASC 2016-2020 privind schimbările Climatice.</p> <p>Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS-MD) prin adresa de răspuns nr. 14711/08.08.2019, a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pentru realizarea activităților propuse în PNASC 2016-2020 institutul a procedat la depunerea unor propuneri de proiecte de cercetare-dezvoltare în competițiile lansate în anul 2018 și 2019 în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PNCDI III), Programul Operațional Competitivitate, Bridge Grant, Planul Sectorial MCI și în Programul Cadru Orizont 2020. <p>Titlul propunerii de proiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Climate Services for the Water- Energy -Land (CLISWELN)- în curs de desfășurare;</i> ➤ <i>Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe CDI (CRESFORLIFE) - în curs de desfășurare.</i> <p>Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele:</p> <p>Tema A III.4 - Fundamentarea cercetărilor privind schimbările climatice în România, dimensiuni actuale ale încălzirii globale. Probleme de impact natural și antropic, metode de adaptare și servicii climatice a inclus printre activități analizarea configurațiilor spațiale și temporale ale valorilor din lunile de vară (iunie-august) pentru evapotranspirația</p>
----	---	-----------	---	-----------------------------------	---	--

¹⁰ Programele Uniunii Europene de cercetare dezvoltare și inovare (e.g. Orizont 2020, Life Climate Action)

						potențială folosind datele de reanalize deterministe dezvoltate în cadrul proiectului european UERRA la rezoluție spațială fină (aprox. 12,5 km) pentru identificarea regiunilor vulnerabile la secete.
BIODIVERSITATE						
24	Elaborarea metodologiilor și a protocoalelor pentru evaluarea vulnerabilității habitatelor naturale și a speciilor protejate la efectele schimbărilor climatice	2016-2018	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor MENCS	Bugetul de stat POIM - AP 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminarea a siturilor poluate istoric - FEDR	0,5	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020.
25	Evaluarea vulnerabilității și strategia de adaptare pentru SCI (situri de importanță comunitară) și SPA (arii de protecție specială avifaunistică) aflate în regiunile biogeografice stepică și continentală	2016-2019	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor	POIM - AP 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și	2,5	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020.

				decontaminare a siturilor poluate istoric - FEDR /Programul LIFE/Finanțări nerambursabile SEE/		
26	Studii privind controlul speciilor alohtone cu risc invaziv în cadrul ariilor naturale protejate (în cadrul planurilor de management)	2016-2018	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor	POIM - AP 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric FEDR	0,5	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020.
27	Evaluarea importanței și serviciilor ecosistemice oferite de ariile naturale protejate	2016-2020	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor administratori/custozi	Bugetul de stat Programul LIFE	5	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020.
28	Evaluarea contribuției rețelei de	2016-2020	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor	Programul LIFE	2	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția

	arii naturale protejate la controlul schimbărilor climatice		administratori/custozi			Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020.
29	Promovarea studiilor științifice pentru dezvoltarea cunoașterii și înțelegerii rolului și a contribuției biodiversității pentru adaptarea la schimbările climatice	2016-2020	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor MENCS	Bugetul de stat Horizon 2020, Programe naționale de cercetare	20	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020.
30	Consolidarea cercetării prin intermediul modelării matematice și dezvoltarea de scenarii pentru biodiversitate, în special în legătură cu schimbările de mediu, prin încorporarea aspectelor socio-economice	2016-2020	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor MENCS	Bugetul de stat Horizon 2020, Programe naționale de cercetare	10	Direcția Biodiversitate din cadrul MM - a transmis răspuns la adresa nr. 35420/EOAS/12.04.2018 prin care informează faptul că Direcția Biodiversitate nu gestionează niciunul dintre proiectele/studiile din PNASC 2016-2020. Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: -Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SERVICII DE RĂSPUNS LA SITUAȚII DE URGENȚĂ						
31	AT pentru dezvoltarea activităților de supraveghere a mediului prin realizarea de studii de cercetare a factorilor cu potențial de afectare în mod negativ a sănătății	2016-2020	Ministerul Sănătății Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor	Bugetul de stat	2	Ministerul Sănătății (MS) - nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018. Administrația Națională de Meteorologie (ANM) - prin adresa de răspuns nr. 1821/25.04.2018 a informat următoarele: În privința studiului „AT pentru dezvoltarea activităților de supraveghere a mediului prin realizarea de studii de cercetare a factorilor cu potențial de afectare în mod negativ a sănătății publice”, pentru care, prin adresa de răspuns nr. 4148/07.04.2016 înregistrată în MMAP cu nr.

	publice					12946/CL/08.04.2016,114904/DGsC/11.04.2016, Ministerul Sănătății solicită participarea unor experți ai Administrației Naționale de Meteorologie, menționăm că există resurse umane în acest sens. Parțial, există și resurse financiare legate de sprijinul financiar al MMAP și al Comisiei Europene pentru proiectul european ERA4CS, în cadrul căruia Administrația Națională de Meteorologie va dezvolta servicii climatice legate impacturile (inclusiv asupra sănătății populației) ale insulei de căldură a marilor aglomerări urbane (cu un caz de studiu pentru București). Specialiștii Administrației Naționale de Meteorologie au realizat o analiză a schimbărilor în mortalitate legate de bolile cerebrovasculare, pentru județul Dolj, în condițiile scenariilor climatice RCP 4.5 și RCP 8.5, folosind rezultatele a 3 modele climatice regionale.
32	AT pentru evaluarea capacității de depistare precoce a evenimentelor <u>acute</u> cu impact în sănătatea publică; realizarea mapării la nivel național” (amplasamente industriale, instalații chimice mari, căi de transport a materialelor chimice, radioactive sau periculoase, amplasamente de prelucrare a cărnii de pasăre, sau a peștelui și fructelor de mare și zone expuse riscului de inundații și cutremure)	2016-2018	Ministerul Sănătății	Bugetul de stat	2	<p>Ministerul Sănătății (MS) - nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018.</p> <p>Ministerul Sănătății a transmis răspuns la adresa nr. 19417/11.12.2019 prin care ne comunică următoarele :</p> <p>-Dezvoltarea Registrului electronic național de mediu implementează un sistem de supraveghere electronică a bolilor care pot apare în condițiile fenomenelor extreme(caniculă, hipotermie, furtuni, etc.), în care un modul se referă la această categorie de afecțiuni.Scopul modulului este de a crea o bază de date structurată pe coduri de boală necesară pentru obținerea unor informații referitoare la rolul și ponderea factorilor de mediu modificați în condițiile schimbărilor climatice în declanșarea sau agravarea inor afecțiuni preexistente în rândul populației generale.Registrul electronic funcționează potrivit prevederilor HG 83 din 2019 privind înființarea și funcționarea Registrului național al riscurilor pentru sănătate în relație cu factorii de mediu, publicată în Monitorul Oficial nr.134din data de 20 februarie 2019.</p> <p>-În cadrul metodologiei pentru 2018-Evaluarea impactului asupra sănătății a poluanților din aerul ambient în mediul urban – din cadrul Programului Național II de evaluare a factorilor de risc din mediul de viață și munca a fost introdusă și o activitate cu privire la Asistența tehnică pentru dezvoltarea capacității de depistare precoce a evenimentelor climatologice cu efect asupra sănătății publice; acțiunea s-a</p>

						realizat pe baza cartografierii fiecărui tip de amenințare privind schimbările climatice care presupune completarea unui chestionar din partea fiecărei Direcții de Sănătate Publică cu privire la localitățile din fiecare județ care în ultimii ani au fost supuse unor episoade de inundații datorate precipitațiilor abundente, înzăpeziri, secetă, alunecări de teren cu precizarea numărului populației la risc în aceste localități. -Institutul Național de Sănătate Publică a participat în calitate de partener la Proiectul Ro-Rissk, „Evaluarea riscului la dezastre” în care a fost dezvoltată „Metodologia unitară de evaluare a riscurilor de dezastre la nivel național”.
33	Dezvoltarea unei metodologii unitare de evaluare a riscurilor de dezastre la nivel național	2016-2018	ministerele de resort*	Bugetul de stat	0,3	Ministerul Economiei (ME) nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 157581/IC/28.11.2018. Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget nici un studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050 Ministerul Transporturilor (MT) nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018. Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: ➤ Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
34	Realizarea hărților de risc la nivel național pentru riscurile influențate de schimbările climatice	2016-2018	ministerele de resort*	Bugetul de stat POCA	1,5	Ministerul Economiei (ME) nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 157581/IC/28.11.2018. Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget nici un studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050 Ministerul Educației Naționale a informat următoarele: ➤ Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI)

						care este organ în subordine.
35	Dezvoltarea unor scenarii de risc specifice la nivel național pentru riscurile influențate de schimbările climatice	2016-2018	ministerele de resort*	Bugetul de stat POCA	1,5	<p>Ministerul Economiei (ME) nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 157581/IC/28.11.2018.</p> <p>Ministerul Energiei (ME) - a transmis răspuns la adresa MM 28202/IC/17.04.2019 prin care ne comunică faptul că ME nu are cuprins în buget nici un studiu dintre cele menționate în listă, fiind în derulare procedura evaluării impactului asupra mediului a proiectelor de Strategie energetică a României pentru perioada 2019 – 2030, cu perspectiva anului 2050</p> <p>Ministerul Transporturilor (MT) nu a transmis răspuns la adresa MM nr. 15758/IC/28.11.2018.</p> <p>Ministerul Educației Naționale a informat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pregătirea și elaborarea studiilor prevăzute în PNASC 2016-2020, intră în sfera de competență a Ministerul Cercetării și Inovării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI) care este organ în subordine.
ASIGURĂRILE CA INSTRUMENT DE ADAPTARE LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE						
36	Studiu privind identificarea intereselor comune ale autorităților, sectorului asigurărilor și cetățenilor cu privire la asigurarea la dezastre	2016 - 2017	Ministreul Mediului, Apelor și Pădurilor Autoritatea de Supraveghere Financiară ONG	Buget de stat și fonduri private	0,5	

37	Efectuarea unor studii de risc sistematice de către reprezentanții societăților de asigurare sau de către specialiști mandatați de către aceste societăți, studii pe baza cărora să se efectueze calculele actuariare ale primelor de asigurare necesare acoperirii riscurilor asigurate.	2016 - 2020	Autoritatea de Supraveghere Financiară Firme de asigurări	Bugetul de stat și Fonduri private	5	
----	---	-------------	--	------------------------------------	---	--

Sursa informațiilor prezentate la Partea a V-a, a) și b): raportarea trimestrială actualizată conform Avizului de mediu nr. 35 din 22.12.2015

Partea VI. Pachetul legislativ propus de Uniunea Europeană pentru perioada următoare, cu aplicabilitate până în 2050. Pactul Ecologic European

Pactul Ecologic European reprezintă viitoarea strategie europeană de creștere economică și stabilește linia de orientare a diverselor politici europene pe termen lung, în vederea atingerii obiectivului de neutralitate climatică la nivelul Uniunii Europene în 2050. Planul Comisiei Europene include o serie de inițiative legislative și non-legislative care vizează domeniile mediu, schimbări climatice, energie, industrie, transporturi, agricultură, digitalizare și sectorul financiar.

Având în vedere Concluziile Consiliului European din decembrie 2019, România s-a angajat să susțină Prevederile Pactului Ecologic European, inclusiv implicându-se în dezbaterile care vor urma la nivelul instituțiilor europene pentru stabilirea drumului de urmat în vederea obținerii neutralității climatice la nivelul Uniunii Europene, la mijlocul secolului. Acest drum va depinde de modul în care UE va găsi soluțiile pentru atingerea țintelor de decarbonizare mai ambițioase ale anului 2030.

Nivelul de ambiție în materie de climă

Pentru asigurarea îndeplinirii obiectivului 2050, Comisia Europeană va propune un plan cuprinzător în a doua parte a anului 2020 pentru creșterea obiectivului 2030 de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de la cel puțin 40% la cel puțin 50% și posibil spre 55%. Acest plan va fi urmat în 2021, de revizuirea legislației relevante pentru atingerea noului obiectiv 2030: schema EU-ETS, Regulamentul de partajare a eforturilor între statele membre UE pentru sectoarele din afara ETS (Effort Sharing Regulation), LULUCF (utilizarea terenurilor și sectorul forestier), etc.

Din perspectiva României, este esențială identificarea condițiilor în care s-ar putea obține creșterea obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și identificarea unui set de măsuri, a unor pași concreți și a unui mecanism de monitorizare a progresului înregistrat. Este nevoie de o evaluare cu privire la măsurile necesare pentru atingerea unui obiectiv mai ambițios și efectele acestora la nivelul economiei, beneficiile economice, oportunitățile și pașii necesari pentru implementarea acestora. O astfel de evaluare impune o analiză orizontală la nivelul economiei naționale, în special a sectoarelor care contribuie semnificativ la formarea PIB-ului, precum industria, construcțiile, agricultura și a sectoarelor cu o pondere ridicată a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel național, cum sunt sectoarele energie și transporturi. Analiza trebuie realizată cu participarea tuturor autorităților responsabile de activitățile din domeniile amintite, mai ales din perspectiva identificării și implementării măsurilor necesare. Neutralitatea climatică va implica măsuri care să vizeze întreg spectrul de sectoare și domenii care intră în atribuțiile diverselor autorități ale statului.

Analiza trebuie să aibă în vedere evoluția costurilor marginale la nivel de sector (lei/tonă de CO₂ redusă) care ar putea permite identificarea celor mai bune abordări în tranziția la

neutralitate climatică, atât pe termen scurt cât și pe termen mediu și lung, precum și a costurilor viitoare în situația în care aceste măsuri nu vor fi implementate. Este nevoie să se determine care sunt căile cele mai avantajoase din punct de vedere cost-beneficiu pentru reducerea emisiilor.

Având în vedere amploarea transformărilor necesare la nivelul economiei pentru atingerea neutralității climatice în 2050, orice politică de dezvoltare a României trebuie să includă o analiză și să țină cont de impactul asupra mediului și nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră.

Evaluarea trebuie să includă o analiză realistă asupra sectorului de producere a energiei, unul dintre principalii generatori de emisii, în special din cauza emisiilor din arderea cărbunelui. Atât la nivelul UE, cât și la nivel internațional, se poate observa deja o delimitare a investitorilor în tehnologiile poluante și carburanții fosili.

De asemenea, trendul de creștere al prețului certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră este un element de care trebuie să se țină seama. Pentru fiecare tonă de CO₂ emisă în atmosferă producătorii de energie trebuie să predea 1 certificat de emisii, iar costurile se vor regăsi în factura consumatorului final.

În sectorul transporturilor ar trebui să țină cont de infrastructura existentă, de vârsta parcului auto existent, carburanții utilizați, utilizarea transportului în comun în defavoarea autoturismelor personale în marile orașe, posibilitatea de a mări fluxul pasagerilor și a bunurilor spre transportul feroviar. Tendința de trecere la electro-mobilitate va fi accentuată, însă este necesară o infrastructură adecvată de încărcare a autovehiculelor electrice.

Măsurile din transport, care descurajează utilizarea motoarelor diesel, sunt măsuri care conduc și la îmbunătățirea calității aerului și au beneficii asupra sănătății și bunăstării populației, inclusiv conduc la reducerea costurilor din domeniul sănătății. Delimitarea zonelor de acces pentru vehiculele poluante, instituirea de taxe și impozite, impunerea unor standarde de emisii pentru autovehicule reprezintă astfel de măsuri în domeniul transportului rutier.

Sectorul rezidențial joacă un rol foarte important în reducerea emisiilor pe termen scurt prin creșterea eficienței energetice în clădiri. Creșterea eficienței energetice este una dintre măsurile recomandate, datorită faptului că beneficiile, inclusiv cele sociale, depășesc costurile.

Gestionarea durabilă a domeniului silviculturii reprezintă una dintre cele mai importante modalități de a echilibra emisiile prin capacitatea pădurilor de reținere a carbonului. Principalele activități care conduc la generarea de emisii în acest sector sunt defrișările și arderea lemnului.

O altă propunere care să sprijine tranziția la neutralitatea climatică este mecanismul de ajustare la frontieră a importurilor în funcție de amprenta de carbon, în situația menținerii diferențelor de nivel de ambiție la nivel global. Acesta se dorește a fi un mecanism alternativ la cel inclus în schema EU ETS pentru riscul de relocare a producției industriale ca urmare a impunerii unor standarde stricte de mediu.

Comisia Europeană are în vedere prezentarea unei noi strategii privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Prin analiza și evaluarea orizontală la nivelul economiei naționale va fi posibil să se țină cont de aceste efecte care, în cele mai multe cazuri, se transformă în costuri, ca urmare a viiturilor și inundațiilor, ca urmare a secetei și a valurilor de căldură, în agricultură și în domeniul sănătății.

Energie curată, accesibilă ca preț și sigură

Pentru a putea fi atinse obiectivele climatice pentru orizontul de timp 2030 și 2050, este critică decarbonizarea sistemului energetic în ansamblul său. În acest sens, sunt programate următoarele linii de acțiune:

a) Evaluarea nivelului de ambiție a planurilor naționale integrate energie și schimbări climatice

Comisia Europeană va evalua modul în care statele membre au luat în calcul recomandările de țară, în special referitoare la creșterea nivelului de ambiție. O provocare suplimentară o va reprezenta posibilitatea stabilirii unor noi ținte mai ambițioase pentru 2030 în domeniul RES și eficienței energetice, ceea ce va crește presiunea pe SM de a spori ponderea RES în consumul final de energie.

Pentru a putea accesa fondurile și instrumentele de finanțare europene viitoare pentru diverse domenii, este important ca planul național să includă date și informații concrete cu privire la măsurile luate la nivel național, cu privire la costurile de implementare a acestor măsuri și proiecte. Aceste date vor fi necesare pentru a putea justifica și argumenta alocarea de fonduri în domeniul energiei pentru asigurarea unei tranziții energetice juste.

b) Prezentarea de către Comisia Europeană a unei Strategii pentru integrarea inteligentă a sectorului energetic în alte sectoare

Vor fi necesare investiții masive în conversia diverselor surse regenerabile către hidrogen și către noi carburanți – gaze regenerabile. Inovarea tehnologică pe lanțul de producție, transport, cerere și distribuție pentru a se asigura fezabilitatea tehnico-economică a tehnologiilor reprezintă o altă provocare. Rețele de transport și distribuție trebuie adaptate tehnic pentru a putea prelua injecția de hidrogen sau gaze regenerabile; pentru adaptarea acestora, vor fi necesare investiții substanțiale.

c) Revizuirea Regulamentului TEN-E/ Rețelele trans-europene pentru energie

Este vizată modernizarea infrastructurii energetice existente care să fie adaptată la noile cerințe ale viitoarelor politici europene. Proiectele de infrastructură, interconectare regională și stocare, sunt relevante pentru dimensiunea de securitate.

d) Inițiativa în sectorul clădirilor – Valul renovărilor/Renovation wave

Se are în vedere la nivelul Comisiei Europene posibilitatea includerii emisiilor produse de clădiri în sistemul de tranzacționare european al emisiilor, urmărind revizuirea Regulamentului privind materialele pentru construcții. Comisia Europeană va realiza în anul

2020 o evaluare a Strategiilor pe termen lung de renovare a clădirilor elaborate de Statele Membre.

e) Strategia privind energia eoliană offshore.

Comisia Europeană va prezenta în 2020 și o Strategie privind energia eoliană offshore.

f) Abordarea sărăciei energetice din perspectiva statelor membre

Măsurile și orientările viitoare ale Comisiei Europene vor sprijini combaterea acestui fenomen la nivel național. Pentru asta este nevoie de definirea și identificarea consumatorilor vulnerabili, precum și identificarea instrumentelor și fondurilor necesare de a sprijini această categorie de consumatori.

Strategia industrială pentru o economie curată și circulară

Strategia industrială la nivelul UE și un nou Plan de acțiune pentru economia circulară vor orienta tranziția industriei către produsele durabile, vizate fiind sectoarele mari consumatoare de resurse cum ar fi textilele, materialele de construcții, materialele plastice și echipamentele electronice. Se vor continua acțiunile incluse în Strategia privind materialele plastice, în special asupra măsurilor privind micro-plasticele.

Sunt avute în vedere propuneri de reformă legislativă în domeniul deșeurilor. În acest sens, va propune noi măsuri legislative, inclusiv stabilirea de obiective și măsuri de combatere a ambalării excesive și a generării de deșuri. Se va propune un model UE pentru colectarea separată a deșeurilor. În același timp, se are în vedere revizuirea legislației privind transportul deșeurilor și exporturile ilegale pentru a se elimina exporturile de deșuri în afara UE.

Astfel, este necesară impunerea unor măsuri care să determine cetățenii și operatorii economici să trateze deșeurile ca pe o resursă, respectiv să adopte un stil de consum și producție care să genereze mai puține deșuri.

Noua strategie industrială a UE va avea în vedere accesul la resurse și asigurarea unei oferte sustenabile de materii prime pentru tehnologiile curate, digitale, spațiale și de apărare, provenind din surse primare și secundare,.

Reducerea poluării din orașe ca urmare a traficului este unul dintre obiectivele urmărite de Comisia Europeană, și în acest sens se vor propune standarde mai ambițioase pentru emisiile poluante (altele decât CO₂) de la vehiculele cu motor cu ardere internă. În același timp, are în vedere și revizuirea standardelor de emisii de CO₂ de la autoturisme și vehicule comerciale ușoare care să traseze o traiectorie clară spre electro-mobilitate. Se va analiza și oportunitatea includerii transportului rutier în EU ETS ca măsură complementară la standardele de emisii.

Mobilitate durabilă și inteligentă

Pactul Ecologic European aduce elemente noi precum o strategie sectorială pentru mobilitate durabilă și inteligentă. Elemente noi urmează să fie propuse pentru revizuirea directivei privind transportul combinat, precum și la Eurovigneta.

Înverzirea politicii agricole comune/strategia „De la fermă la consumator”

În domeniul agriculturii, Pactul Ecologic European va avea în vedere reducerea utilizării produselor chimice și a fertilizanților naturali, ceea ce poate avea efecte pentru competitivitatea fermierilor UE.

Liniile de acțiune propuse vizează revizuirea viitoarei Politici Agricole Comune care este în întârziere și se va aplica începând cu anul 2022. Prin mutarea focalizării de la conformitate la performanță, măsuri precum eco-schemele ar trebui să recompenseze fermierii pentru îmbunătățirea performanței de mediu și climă, inclusiv gestionarea și reținerea carbonului în sol și îmbunătățirea gestionării nutrienților pentru a îmbunătăți calitatea apei și a reduce emisiile. Propunerea COM pentru PAC 2021-2027 prevede ca, cel puțin 40% din buget să contribuie la acțiunea climatică.

Către un obiectiv ambițios de reducere la zero a poluării pentru un mediu fără substanțe toxice

Comisia Europeană va prezenta o Strategie privind substanțele chimice pentru durabilitate. Obiectivul acesteia va fi să contribuie atât la îmbunătățirea protecției cetățenilor și a mediului împotriva substanțelor chimice periculoase, cât și la încurajarea inovării pentru dezvoltarea de alternative sigure și durabile. Planul de acțiune privind poluarea zero pentru apă, aer și sol va viza, în principal, îmbunătățirea măsurilor de monitorizare, notificare, prevenție și remediere a poluării aerului, a apei, a solului și cea cauzată de produsele de consum. COM va propune o revizuire a standardelor de calitate a aerului în vederea alinierii acestora cu cele ale Organizației Mondiale a Sănătății, iar în domeniul managementului apelor, COM are în vedere măsuri privind sursele de poluare cu micro-plastice și substanțe chimice, inclusiv produsele farmaceutice, precum și efectul combinat al diferiților poluanți. De asemenea, COM își propune revizuirea măsurilor privind poluarea industrială de la instalațiile mari industriale în vederea alinierii acestora cu politica în domeniul schimbărilor climatice și economia circulară.

Unul dintre principiile pe care actuala COM îl va aplica este toleranța zero pentru nerespectarea legislației UE și, în principal, a standardelor de calitate a factorilor de mediu care afectează sănătatea populației (ex. nerespectarea standardelor de calitate a aerului și a apei, gestionarea deșeurilor). În viitor standardele de calitate a aerului și apelor vor fi modificate și vor fi mult mai stricte.

Conservarea și protejarea biodiversității

Pe baza Strategiei în domeniul biodiversității pentru 2030, Comisia va pregăti o nouă strategie a UE pentru păduri, care va viza întregul ciclu forestier și va promova numeroasele servicii oferite de păduri.

Pentru RO, biodiversitatea este un domeniu cu o relevanță deosebită, în condițiile în care 23% din suprafața țării este ocupată de arii naturale protejate care fac parte din rețeaua Natura 2000. Din punctul de vedere al neutralității climatice și protejării biodiversității, conservarea pădurilor, dar în special împăduririle și reîmpăduririle sunt vitale pentru creșterea capacității de absorbție a emisiilor de CO2 din atmosferă.

Integrarea durabilității în toate politicile UE

Pactul Ecologic European a fost gândit ca o nouă strategie de creștere a UE. Aceasta presupune aplicarea unei abordări integratoare a durabilității în toate politicile UE și plasarea bunăstării cetățenilor în centrul acțiunii UE, ceea ce necesită o acțiune holistică pe patru dimensiuni: mediu, productivitate, stabilitate și echitate. Astfel, ca parte a Pactului, Comisia va reorienta procesul Semestrului European de coordonare macroeconomică în sensul integrării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (SDGs) în acest exercițiu. Ca un prim pas, Semestrul European va integra, începând cu Rapoarte de țară 2020, o analiză detaliată privind progresele înregistrate de statele membre în eforturile acestora de îndeplinire SDGs.

Rolul bugetului UE în implementarea Pactului Ecologic European

Este prezentat din perspectiva: contribuției politicilor/programeelor din viitorul MFF la atingerea țintelor climatice, fiind dedicate cel puțin 25% din cheltuieli (sunt enumerate contribuțiile cele mai importante ale unor politici/programe precum Politica Agricolă Comună, InvestEU, Orizont Europa, FEDR, FSE+ etc.) și veniturilor. COM a propus, la 14 ianuarie 2020, un mecanism pentru o tranziție echitabilă, care va include un Fond pentru o tranziție echitabilă, cu scopul de a nu lăsa pe nimeni în urmă. Mecanismul pentru o tranziție echitabilă se va concentra asupra regiunilor și a sectoarelor celor mai afectate de tranziție, deoarece acestea depind de combustibilii fosili sau de procese cu emisii ridicate de dioxid de carbon. Mecanismul va beneficia de finanțare atât din partea bugetului UE, cât și din partea grupului BEI, pentru a mobiliza resursele private și publice necesare. Mecanismul vine în completarea contribuției substanțiale a bugetului UE, inclusiv și prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională și Fondul social european Plus. COM nu a prezentat încă detalii în ceea ce privește o posibilă actualizare a pachetului MFF (din mai 2018) ca urmare a publicării acestei comunicări Pactului și a viitoarelor inițiative, inclusiv legislative, cu impact financiar posibil pe viitoarele programe și plafoane MFF.

Din perspectiva posibilelor noi resurse la bugetul UE, propunerea de revizuire a sistemului ETS (inclusiv sectorului maritim și reducerea certificatelor gratuite acordate aviației), ar duce automat la o reducere a nivelului contribuției naționale provenite din resursa VNB (venit național brut?), dar și la o oarecare contrabalansare a impactului unei posibile contribuții naționale care se bazează pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate (actualmente cu șanse mai ridicate de acceptare la nivelul Consiliului).

Dimensiunea globală a Pactului Ecologic European

Cele patru obiective majore ale UE ca lider global sunt:

- menținerea leadership-ului UE în negocierile internaționale în domeniile schimbărilor climatice și biodiversității, pentru consolidarea în continuare a cadrului politicilor internaționale,
- consolidarea „Diplomației Verzi” în cooperare cu SM,
- intensificarea eforturilor bilaterale vizând impulsivarea acțiunilor partenerilor și asigurarea comparabilității acțiunilor și politicilor
- Agendă Verde pentru Balcanii de Vest.

Din perspectiva RO, inițiativa prezintă un interes deosebit, în special datorită posibilității accesării unor fonduri de sprijin pentru statele din Est și pentru dezvoltarea unor proiecte de cooperare regională în zona Mării Negre.

Pot fi identificate Conexiuni între diplomație, politica comercială, asistența pentru dezvoltare și „alte politici externe”. Este avută în vedere numirea unui Chief Trade Enforcement Officer, COM urmând să propună **ca respectarea Acordului de la Paris să devină un element esențial al tuturor acordurilor comerciale cuprinzătoare viitoare.**

CONCLUZII

Abordarea Pactului Ecologic ar trebui să fie pentru România o oportunitate de investiții și creștere economică, prin sincronizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene și a statelor membre și mobilizarea resurselor financiare semnificative, atât din fondurile europene cât și prin instituțiile și piețele financiare internaționale.

Este nevoie de o strategie națională orizontală la nivelul de activitate al întregii economii, în special pentru sectoarele care contribuie semnificativ la formarea PIB-ului și sectoarele care au o pondere ridicată a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel național. Această strategie, trebuie să aibă la bază o analiză cuprinzătoare și trebuie realizată cu participarea tuturor autorităților cu atribuții în domeniile vizate. Ar trebui să identifice și să implementeze măsurile necesare care să permită adaptarea României la noul context de dezvoltare europeană identificând oportunitățile pe care acesta le oferă. Este nevoie de coordonarea la nivel național pentru evaluarea efectelor și stabilirea posibilităților legate de introducerea combustibililor alternativi, taxarea energiei, emisiile autovehiculelor, ETS, etc. În același timp este nevoie să fie adoptată o strategie de comunicare și consultare a agenților economici pentru a crește nivelul participării acestora.

De asemenea, este necesară informarea corespunzătoare a fermierilor și cooperarea cu aceștia în vederea stabilirii măsurilor de intervenție din cadrul Planului Strategic care să fie finanțate corespunzător și să devină atractive pentru fermieri.

Este nevoie de un sistem de monitorizare și de identificarea de măsuri eficiente care să conducă la reducerea poluării și la respectarea standardelor privind calitatea aerului pentru poluanții atmosferici din zonele urbane aglomerate.

Includerea obiectivelor de dezvoltare durabilă (SDG-uri) în Semestrul European, precum și rolul acestora în cadrul Pactului Ecologic European presupune coordonare la nivel național pentru identificarea celor mai bune soluții de dezvoltare durabilă. Obiectivelor de dezvoltare durabilă ar trebui să fie incluse în politici publice la toate nivelurile, național, regional și local. Este esențială consultarea mai multor actori cheie din toate mediile societății, mediu academic, a think-tank-uri, a autorităților locale și a comunităților afectate direct.

Va fi necesară asumarea unor obiective la nivel național, dar și la nivelul sectoarelor economice, pe termen mediu și lung, în special în domenii precum eficiența energetică, infrastructura energetică și capacități de stocare (rețele inteligente, rețele de încărcare autovehicule electrice), direcționarea producției industriale, reducerea poluării atmosferice (prin renunțarea la încălzirea pe bază de lemne sau înlocuirea autovehiculelor poluante din parcul auto și transportul public), gestionarea sustenabilă a pădurilor, utilizarea terenurilor și amenajarea teritoriului (ex: țintă de împăduriri), agricultură, calitatea apelor etc.

În domeniul gestionării deșeurilor este nevoie de măsuri care să determine operatorii economici, administrațiile publice și cetățenii să trateze deșeurile ca pe o resursă utilă, prin reintroducerea acestora în circuitul economic, precum și să genereze mai puține deșeuri.

Având în vedere amploarea transformărilor necesare la nivelul economiei pentru atingerea neutralității climatice în 2050, politicile de dezvoltare a României trebuie să se bazeze pe analize și studii de impact asupra nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră și asupra mediului, stabilind în același timp și măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice, în toate sectoarele vizate, și prin mijloace care să prevină distrugerii și costuri greu de recuperat.

Bibliografie:

- *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Pactul ecologic european: Bruxelles, 11.12.2019 COM(2019) 640 final:*

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0020.02/DOC_1&format=PDF; https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en;

- *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Planul de investiții pentru o Europă durabilă, Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic european Bruxelles, 14.1.2020, COM(2020) 21 final:* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0021&from=EN>;

- *Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1999 (Legea europeană a climei), Bruxelles, 4.3.2020 COM(2020) 80 final 2020/0036(COD):* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0080&from=EN>

- *Propunere modificată de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize* Bruxelles, 14.1.2020 COM(2020) 23 final, 2018/0196(COD): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0023&from=EN>;

AUTORI:

Lider: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Membru 1: Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Membru 2: Garda Națională de Mediu

Membru 3: Universitatea București

Membru 4: Agenția Națională pentru Aree Protejate